

การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ประวัติและความสำคัญ
ของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านห้วยโจด โดยกระบวนการ E-PLC

รัตติรส พรหมมะลี

สารนิพนธ์ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู
คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
พ.ศ. 2568

การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ประวัติและความสำคัญ
ของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านห้วยโจด โดยกระบวนการ E-PLC

รัตติรส พรหมมะลี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูพ.ศ. 2568

ใบรับรองสารนิพนธ์

วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

ชื่อสารนิพนธ์   การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านห้วยโจด โดยกระบวนการ E-PLC

ชื่อผู้ทำสารนิพนธ์   รัตติรส พรหมมะลี

คณะกรรมการการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ดร.จิตโสภิน เคนจันทิก)

..... กรรมการ

(ดร.ประสงค์ ต่อโชติ)

..... กรรมการ

(อาจารย์เสาร์วัลักษณ์ โคตรมิตร)

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ดร.ประสงค์ ต่อโชติ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ดร.ธนาศักดิ์ ศิริบุญนันท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ดร.เสถียร เหล่าประเสริฐ)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

เค้าโครงงานวิจัย

- ชื่อเรื่องงานวิจัย : การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาสังคมศึกษา เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด โดยกระบวนการ E-PLC
- ผู้ศึกษา : รัตติรส พรหมมะลี
- อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.ประสงค์ ต่อโชติ
ดร.ธนาศักดิ์ ศิริบุญนันท์
ดร.เสถียร เหล่าประเสริฐ
- หลักสูตร : ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู
- สถาบัน : วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย
- ปีการศึกษา : 2568

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการ
เรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) วิชาวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของ
พระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ผ่านกระบวนการ E-PLC 2) ศึกษาประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es)
วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ผ่านกระบวนการ E-PLC 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ก่อนเรียนและหลังเรียน รายวิชาวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของ
พระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ผ่านกระบวนการ E-PLC 4) ประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) วิชาวิชาสังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ผ่านกระบวนการ E-PLC

ผลการศึกษาพบว่า

1) ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การ
เรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ
E-PLC มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E1) คิดเป็นร้อยละ 83.94 และมีประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E2) คิดเป็นร้อยละ
87.58 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 หรือ E1/E2 เท่ากับ 83.94/87.58

2) ผลการวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผล ของการจัดการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es
เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การ เรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา
ด้วยกระบวนการ E-PLC มีค่าดัชนีประสิทธิผลในการเรียนรู้ (E.I) โดยรวมเท่ากับ 0.7320 โดยค่าดัชนีประสิทธิผลในการ
เรียนรู้ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหา5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC พบว่า คะแนนทดสอบก่อนเรียนในภาพรวมมีคะแนนเท่ากับ 177 คะแนน ($\mu = 16.09$, $\sigma = 0.94$) คิดเป็นร้อยละ 53.64 ส่วนคะแนนทดสอบหลังเรียนในภาพรวมมีคะแนนเท่ากับ 289 คะแนน ($\mu = 26.27$, $\sigma = 0.90$) คิดเป็นร้อยละ 87.58 และเมื่อนำคะแนนไปทดสอบสมมติฐานในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการทดสอบค่า Z พบว่า Z ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 2.969 และจากค่า Sig ที่ได้เป็น 0.00149 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าวิกฤตและพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

4) ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหา5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหา5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\mu = 4.71$, $\sigma = 0.42$)

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความเมตตากรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูง
ยิ่งจาก ดร.ประสงค์ ต่อโชติ และดร.วีระพงษ์ เทียมวงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษา
แนะนำและประสบการณ์ ที่มีคุณค่ายิ่ง ตลอดจนให้กำลังใจ และสนับสนุนการทำสารนิพนธ์อย่างต่อเนื่องจน
บรรลุผล ทำให้สารนิพนธ์มีความถูกต้องสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.วีระพงษ์ เทียมวงษ์ ประธานกรรมการสอบ ดร.ประสงค์ ต่อโชติ และดร.เสถียร
เหล่าประเสริฐ กรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการอ่าน และให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ยิ่ง
รวมทั้งให้ความกรุณา ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ช่วยให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สม
บูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 3 ท่าน นายวรุฒิ หินโทน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยโจด
นางดวงปี ศรีมุงคุณ ตำแหน่งครูชำนาญการโรงเรียนบ้านห้วยโจด และนางสาวดาระญา ไปแดน ตำแหน่งครู
โรงเรียนบ้านห้วยโจด ซึ่งให้ความกรุณาในการตรวจสอบและ ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้
จนสำเร็จลงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 3 ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล
ช่วยเหลือ และสนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยบัณฑิต
เอเชียทุกท่าน ที่กรุณาประสิทธิ์ประสาทความรู้เพิ่มพูนสติปัญญา ชี้ให้เห็นคุณค่าของการศึกษาไทย
และประสบการณ์อันมีค่ายิ่งแก่ศิษย์

ด้วยความซาบซึ้งใจสำหรับการช่วยเหลือเกื้อกูลกันของพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ หลักสูตร ประกาศนียบัตร
วิชาชีพครู รุ่นที่ 10 ทุกคน โดยเฉพาะห้อง 1 ที่คอยติดตามความก้าวหน้า ให้กำลังใจ เพื่อเป็นแรงผลักดันแก่กัน
และกัน จนทำให้สารนิพนธ์สำเร็จผลดังใจหมาย และทุกท่านที่ไม่ได้เอ่ยมา แต่ได้ให้การช่วยเหลือผู้ศึกษาอยู่
เบื้องหลังด้วยดีเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องเทิดทูนบูชาพระคุณบุพการี
ผู้ให้ทั้งชีวิต ความรักความอบอุ่น ตลอดจนบูรพาจารย์ คณาจารย์ ที่มีส่วนสำคัญยิ่งในการสร้างพื้นฐานการศึกษา
ให้แก่ผู้ศึกษาและอบรมสั่งสอนให้ผู้ศึกษาเป็นคนดี มีคุณธรรม

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ที่ให้โอกาสในการเรียนรู้ครั้งนี้ด้วย

รัตติรส พรหมมะลี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	จ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามการศึกษา	3
1.3 วัตถุประสงค์การศึกษา	3
1.4 สมมติฐานการศึกษา	4
1.5 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560)	8
2.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	11
2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ	14
2.4 การเรียนรู้รูปแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค 5Es	21
2.5 กระบวนการ E-PLC	22
2.6 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	26
2.7 ทฤษฎีความพึงพอใจ	28
2.8 รูปแบบการจัดกิจกรรมแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล	31
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
2.10 กรอบแนวคิดการศึกษา	38
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	
3.1 กลุ่มตัวอย่างที่การศึกษา	39
3.2 วิธีดำเนินการศึกษา	39
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	42
3.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	42
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	47
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
3.8 การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ (PAOR)	53

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	56
4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	63
4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	63
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
5.1 สรุปผลการศึกษา	67
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	67
5.3 ข้อเสนอแนะ	70
บรรณานุกรม	72
ภาคผนวก	74
ภาคผนวก ก ชื่อและตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญ	75
ภาคผนวก ข แผนการจัดการเรียนรู้	77
ภาคผนวก ค แบบทดสอบ จำนวน 30 ข้อ	112
ภาคผนวก ง ตารางเครื่องมือ	124
ภาคผนวก จ ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ E-PLC	129
ประวัติผู้ศึกษา	134

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 คะแนนรวม ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนทดสอบก่อนเรียนระหว่างเรียนและหลังเรียนประสิทธิภาพ ของกระบวนการและประสิทธิภาพของผลลัพธ์	60
4.2 ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC	61
4.3 คะแนนรวม ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของผู้เรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es	62
4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการ	63
ผลการวิเคราะห์การศึกษาความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC	63

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีจุดมุ่งในการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคน ดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายหรือสัมฤทธิ์ ผลของการจัดการเรียนการสอนต่อผู้เรียนไว้ว่า ผู้เรียนควรมีคุณธรรมจริยธรรมมีความรู้ความสามารถในการใช้ความรู้ในชีวิตจริง มีความสุข มีความรักชาติ และมีจิตสำนึก" ดังนั้นหากพิจารณาจากจุดมุ่งดังกล่าว การจัดการศึกษาได้เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้เพื่อประกอบสัมมาชีพได้ และทำตนให้อยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยหลักสูตรแกนกลางได้จัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อตอบสนองต่อจุดมุ่งดังกล่าว โดยเฉพาะเกี่ยวกับศีลธรรม-จริยธรรม โดยได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียนว่า ผู้เรียนต้องมีความรู้เกี่ยวกับตนเองและผู้อื่นที่อยู่รอบข้าง และเชื่อมโยงประสบการณ์ไปสู่โลกกว้าง มีทักษะกระบวนการ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึก ในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา ต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพแผนการศึกษาแห่งชาติมีเจตนารมณ์เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาในด้านต่างๆ ได้แก่ 1) พัฒนาชีวิตให้เป็น"มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการด ารงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข" 2) พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งและมีคุณภาพใน ด้านคือ เป็นสังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน ซึ่งมีแนวนโยบาย เป้าหมาย และกรอบการด ารงงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้งสามประการดังกล่าว ประกอบกับการคำนึงถึงทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคตที่เน้นการใช้ความรู้เป็นฐานของการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรม ประชากร สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี"กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เรียน ตลอด 1 ปีการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ ประกอบมาจากหลายแขนงวิชา จึงมีลักษณะสหวิทยาการ โดยนำวิทยาการจากแขนงวิชาต่าง ๆ ใน สาขาสังคมศาสตร์มาหลอมรวมเข้าด้วยกัน ได้แก่ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ จริยธรรม ประชากรศึกษา สิ่งแวดล้อม รัฐศาสตร์ สังคมวิทยาปรัชญาและศาสนา ตามขอบเขตที่ กำหนดไว้มีเป้าหมาย ความคาดหวังที่สำคัญ คือ ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดี ในวิถีชีวิตประชาธิปไตย ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สาระที่เป็นองค์ความรู้ของ กลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ประกอบด้วย 5 สาระ คือ สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมืองวัฒนธรรมและการดำเนิน

ชีวิตในสังคม สารที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สารที่ 4 ประวัติศาสตร์ และสารที่ 5 ภูมิศาสตร์ จัดการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาค่านิยม จริยธรรม มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมเหล่านั้นและมีคุณลักษณะต่าง ๆ อันจำเป็นต่อการ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้เรียนจะต้องรู้จักพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยรู้จักการ คิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์สามารถ เผชิญสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในชีวิตประจำวันได้"การจัดการเรียน การสอนในวิชาพุทธ ศาสนาที่อยู่ในสารที่ 1 ของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมนั้นว่ามีความสำคัญต่อจุดมุ่งของหลักสูตร เพราะเป็นวิชาที่มุ่งเน้นการศึกษาด้านศีลธรรม จริยธรรม อันเป็น รากฐานสำคัญของการดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมใน สังคมอย่างปกติสุข การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจจึงต้องอาศัยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้ ผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิภาพ โดยการ จัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับศาสนา มักเริ่มจากให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ประวัติของ ศาสดาเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความเป็นมาของศาสนานั้นๆ แล้วจึงศึกษาหลัก คสอนของศาสนานั้น ๆ เป็นลำดับไป ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยสนใจเกี่ยวกับการสอนพุทธประวัติเพราะเป็นการสอนให้ผู้เรียนได้เข้าใจความเป็นมาของ พระพุทธเจ้าซึ่งเป็นศาสดาของศาสนาพุทธ ซึ่งจากสภาพปัญหาการเรียนการสอนพุทธประวัติปัญหาที่ เกิดขึ้นใน การเรียนการสอนนั้นจะพบทั้งในตัวครูผู้สอนและในตัวผู้เรียน เช่น ผู้สอนใช้การจัดการ เรียนรู้แบบบรรยาย ซึ่ง ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ท ำให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนไม่เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ส่วนในด้าน ผู้เรียนนั้น เมื่อเกิดความเบื่อหน่ายก็มักขาดความกระตือรือร้น และขาดความสนใจในการเรียน ทำให้ไม่เข้าใจ รายละเอียดของเนื้อหาวิชา" ผู้วิจัยจึงสนใจเทคนิคการ จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่ มีการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนใช้แนวคิดการเชื่อมโยง ความรู้โดยแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม ทุก กลุ่มจะได้รับมอบหมายให้ท ำกิจกรรมเดียวกัน ผู้สอนจะแบ่งเนื้อหาของเรื่องที่จะให้เรียนรู้ออกเป็น หัวข้อย่อยเท่ากับจำนวนสมาชิกแต่ละกลุ่มและมอบหมายให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้า คนละ หัวข้อ ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนจะเป็นผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะเรื่องที่ตนได้รับมอบหมายให้ศึกษาจากกลุ่มสมาชิก ต่างกลุ่มที่ได้รับมอบหมายในหัวข้อเดียวกันก็จะทำการศึกษาค้นคว้าร่วมกัน จากนั้นผู้เรียนแต่ละคน จะกลับเข้า กลุ่มเดิมของตนเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ อธิบายความรู้เนื้อหาสาระที่ตนศึกษาให้ เพื่อนร่วมกลุ่มฟังเพื่อให้ เพื่อนสมาชิกทั้งกลุ่มได้รู้เนื้อหาสาระทุกหัวข้อย่อยและเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบ สืบเสาะหาความรู้ 5Es นั้นเป็นการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ หนึ่งที่มีประสิทธิภาพ"ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้ เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es โดยศึกษาจากนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น เพื่อทราบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนและ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนพุทธประวัติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไปจากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัย มองเห็นสภาพปัญหาดังกล่าวของผู้เรียนที่พบในการเรียนของรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ที่ผู้เรียน ไม่ค่อยเข้าใจเนื้อหาในเรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา เนื่องจากเนื้อหาในรายวิชานี้ค่อนข้าง ยากเพราะเป็นเรื่องของกฎเกณฑ์ แนวคิด ทฤษฎี ทำให้จับ ประเด็นสำคัญไม่ค่อยได้ และไม่สามารถเขียนอธิบาย ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่ ปรากฏ ให้สัมพันธ์กับแนวคิด ทฤษฎี อย่างสมเหตุสมผลไม่ได้ ถึงแม้

จะเรียนสาระนี้มาแล้วก็ตาม แต่ก็ ยังมีความสับสน ขาดความมั่นใจและไม่สามารถนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ปัญหา เหล่านี้ล้วนเป็น ตัวการสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน จึงจะแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC อีกทั้งเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพและอยู่ในระดับที่สูงขึ้น

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ผ่านกระบวนการ E-PLC มีค่าตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 หรือไม่

1.2.2 ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ผ่านกระบวนการ E-PLC มากกว่า 0.5 หรือไม่

1.2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผ่านกระบวนการ E-PLC แตกต่างกันหรือไม่

1.2.4 ความพึงพอใจ ต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ผ่านกระบวนการ E-PLC อยู่ในระดับใด

1.3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ผ่านกระบวนการ E-PLC

1.3.2 เพื่อศึกษาประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ผ่านกระบวนการ E-PLC

1.3.3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ผ่านกระบวนการ E-PLC

1.3.4 เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ผ่านกระบวนการ E-PLC

1.4. สมมุติฐานการวิจัย

1.4.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC มีค่าตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

1.4.2 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC มีค่ามากกว่า 0.5

1.4.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียน ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5E เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

1.4.4 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5E เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC อยู่ในระดับมาก

1.5 ขอบเขตงานวิจัย

1.5.1 กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ตำบลโนนข่า อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 14 คน 1 ห้องเรียนเป็นนักเรียนชาย 6 คน นักเรียนหญิง 8 คน

1.5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ตำบลบ้านโนน อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 3 แผน จำนวน 3 ชั่วโมง

1.5.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา จำนวน 1 ชั่วโมง

1.5.2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง พุทธประวัติ จำนวน 1 ชั่วโมง

1.5.2.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ประวัติศาสดาของศาสนาต่าง ๆ จำนวน 1 ชั่วโมง

1.5.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

1.5.3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es

1.5.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้
2. ประสิทธิผลแผนการจัดการเรียนรู้
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

1.5.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ตั้งแต่ เดือนกุมภาพันธ์ 2567 ถึง เดือนพฤศจิกายน 2567

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามขั้นตอนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ที่ผู้เรียนได้พัฒนาหรือจัดโครงสร้างทางความคิดจากสิ่งที่ได้พบเห็นจากสถานการณ์หรือจากปัญหาและสามารถเชื่อมโยงกับความรู้ความเข้าใจเดิมที่มีอยู่แล้วมาสร้างเป็นความรู้ใหม่ด้วยตนเองโดยทำให้เกิดการเรียนรู้ อย่างมีความหมายผ่านการเรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้น

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) หมายถึง การนำเข้าสู่บทเรียนซึ่งอาจเกิดความสนใจ ความสงสัย จากเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น เป็นการกระตุ้นให้เกิดความสนใจใคร่รู้นำไปสู่ประเด็นที่จะศึกษาค้นคว้าให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 2 สำรวจและค้นหา (Exploration) หมายถึง การทำความเข้าใจในประเด็นที่ศึกษา วิธีการศึกษาอาจเป็นการตรวจสอบ การทดลอง การปฏิบัติ การสืบค้นความรู้ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลอย่างพอเพียงในการที่จะใช้ในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 3 อธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) หมายถึง การนำข้อมูลข้อสังเกตที่ได้มาวิเคราะห์ แปรผล สรุปผล และนำเสนอในรูปของภาพวาด ตาราง แผนภูมิ การค้นพบในขั้นนี้อาจ

เป็นการสนับสนุนหรือโต้แย้งสมมติฐานก็ได้ ผลที่ได้สามารถสร้างความรู้และช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้
 ขั้นที่ 4 ขยายความรู้ (Elaboration) หมายถึง การนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปเชื่อมโยง
 กับความรู้เดิม หรือแนวคิดที่ได้ค้นคว้าเพิ่มเติม หรือนำข้อสรุปไปอธิบายสถานการณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ ทำให้เกิด
 ความรู้ที่กว้างขึ้น

ขั้นที่ 5 ประเมิน (Evaluation) หมายถึง การประเมินการเรียนรู้ด้วยกระบวนการต่าง ๆ ว่ามี
 ความรู้อะไรบ้าง รู้มากน้อยเพียงใดและนำไปประยุกต์ความรู้สู่เรื่องอื่น ๆ

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนของนักเรียนที่ได้จากการประเมินผลก่อนเรียนและหลัง
 เรียน ซึ่งเครื่องมือเป็นข้อสอบที่ครูสร้างขึ้นเองและได้ตรวจสอบคุณภาพแล้ว

3. ความสนใจ หมายถึง การที่นักเรียนแสดงออกถึงความรู้สึกชอบ และพอใจในวิธีสอน ที่ใช้การสอนโดย
 ใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบการใช้กระบวนการกลุ่มการพัฒนาการคิด การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในชั้นเรียน
 และเอาใจใส่ต่อวิชาที่เรียนอยู่ ด้วยการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ การทำ
 แบบฝึกหัด ด้วยความพอใจ มีความกระตือรือร้นและจดจ่อต่อการเรียนการสอนในชั่วโมง และสนใจซักถามปัญหา
 ในเรื่องที่ครูสอนเมื่อมีข้อสงสัย สนทนาโต้แย้งอภิปรายปัญหาในเรื่องที่เรียน ติดตามเอกสาร หนังสือพิมพ์
 หรือตำราเรียนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยความสมัครใจ ซึ่งจะวัดได้จากการตอบแบบสอบถาม
 วัดความสนใจในวิธีสอนที่ได้มาตรฐาน ที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามเพื่อให้สอดคล้องกับวิธีการสอนการสอนโดย
 ใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบการใช้กระบวนการกลุ่มการพัฒนาการคิด การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในชั้นเรียน
 แบบสอบถามวัดความสนใจในวิธีสอนของ เรวัต ภิภู วิทยา และ ปริญธร พรหมศรี ที่สร้างขึ้นตามหลักการสร้าง
 แบบสอบถาม มาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับของ ลิเคิร์ท (Renniss Likert)

4. แบบฝึกทักษะ หมายถึง สื่อหรือเอกสารการเรียนรู้ประเภทหนึ่ง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึก
 ปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและทักษะเพิ่มขึ้น เพื่อพัฒนาทักษะในด้านหนึ่งๆ ที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา
 พัฒนาการให้กับนักเรียน และเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก โดยเน้นการฝึกทักษะตามกระบวนการที่ได้กำหนดไว้
 และสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

5. นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2567 โรงเรียน
 บ้านห้วยโจด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 3

6.แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แนวทางการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบการสอนแบบ MIAP Model
 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน วิชาการบัญชีสหกรณ์ เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า
 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยการอาชีพพล ด้วยกระบวนการ E-PLC
 สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง เอกสารที่แสดงให้เห็นถึงแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้
 ล่วงหน้า มีรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่จะเรียนรู้ จุดประสงค์ของการเรียนรู้ รูปแบบของวิธีการสอน สื่อการ
 เรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ เป็นหลักฐานที่สามารถสร้างความ
 เชื่อมั่นหรือตอบคำถามสังคมได้ว่าผู้เรียนนั้นได้อะไรจากกิจกรรมการเรียนรู้

7.ประสิทธิภาพ หมายถึง คุณภาพหรือสมรรถนะของการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบ MIAP Model ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ผ่านการทดลองนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตาม เกณฑ์ 80/80 มีความหมาย ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนเมื่อเรียนจากบทเรียนแล้ว ทำแบบทดสอบแต่ละหน่วยการเรียนรู้ได้คะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนเมื่อเรียนจากบทเรียนแล้ว ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

8. ประสิทธิภาพ หมายถึง ค่าที่แสดงความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบ MIAP Model ระหว่างคะแนน หลังเรียนกับคะแนนก่อนเรียน

9.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการวัดและประเมินผลด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามจุดประสงค์การเรียนรู้ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบ MIAP Model

10. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ชุดแบบทดสอบที่ผู้ศึกษาจัดสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวัดผลการเรียนของนักเรียน ในการติดตามความก้าวหน้าทางการเรียนของแต่ละหน่วยการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบ MIAP Model ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างแบบทดสอบขึ้นมา 1 ฉบับ เพื่อใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

11. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก ภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะคาดหวังกับสิ่งหนึ่งอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดีจะมีความพึงพอใจมาก แต่ในทาง ตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่งเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตนตั้งใจไว้มากหรือน้อย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบจากการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการสืบเสาะหาความรู้ 5Es

2. นักเรียนสามารถเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น และคนที่ไม่เข้าใจมีโอกาสได้รับผลจากกิจกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการเรียนในคาบเรียนสังคมศึกษา

3. ครูผู้สอนได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเนื้อหาเรื่องอื่นๆหรือระดับชั้นอื่นๆต่อไป

4. สถานศึกษาได้สารสนเทศที่ผ่านการพัฒนาแล้วและสามารถนำไปพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้สูงขึ้นและเป็นแบบอย่างในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สามารถปรับปรุงในรายวิชาอื่นๆต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง "การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC ครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้กำหนดหัวข้อการนำเสนอ ดังนี้

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560)

2.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.4 การเรียนรู้รูปแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค 5Es

2.5 กระบวนการ E-PLC

2.6 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.7 ทฤษฎีความพึงพอใจ

2.8 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.10 กรอบแนวคิดการศึกษา

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560)

การศึกษาในระดับประถมศึกษา (Primary school) ของประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรการเรียนที่ใช้เป็นหลักสูตรการเรียนเหมือนกันทั่วประเทศ จนกระทั่งในปี 2551 การจัดการศึกษาได้เปลี่ยนแนวคิดจากการใช้หลักสูตรการเรียนเหมือนกันทั่วประเทศ เป็นการใช้หลักสูตรแกนกลางแทน เนื่องจากแนวคิดในการจัดการศึกษาสมัยใหม่ได้เน้นไปที่สภาพแวดล้อมของผู้เรียนด้วย เช่น วิถีชีวิต ชุมชน สังคม สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งควรที่ผู้เรียนจะได้ศึกษาในบริบท ของสภาพแวดล้อมนั้น ๆ หลักสูตรแกนกลาง คือ หลักสูตรในส่วนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรแกนกลางมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง โครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐาน ซึ่งระบุการจัดเวลาเรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเกณฑ์กลางในการจบหลักสูตร หลักสูตรแกนกลางเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนารอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษา เป็นส่วน จำเป็นสำหรับพัฒนาเยาวชนไทยทุกคนให้เป็นพลเมืองดีของชาติและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม ความเจริญทาง วิทยาการในโลกยุคปัจจุบันการพัฒนาผู้เรียนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญ คือมีความสามารถและทักษะสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนพึงมี

เพื่อเป็น พื้นฐานในการดำรงชีวิตในโลก ยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว ทั้งด้านวิทยาการ สังคมและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งมีการสื่อสารสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างกว้างขวาง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด สมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน 5 ประการ ได้แก่

2.1.1 ความสามารถในการสื่อสาร หมายถึง ใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจความรู้สึก และทักษะของตนเอง เพื่อเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2.1.2 ความสามารถในการคิด หมายถึง รู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างสร้างสรรค์คิดอย่างมี วิจารณญาณ และคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคมได้อย่างเหมาะสม

2.1.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา หมายถึง เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมแสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบน พื้นฐานของหลักเหตุผลคุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่ เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

2.1.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต หมายถึง ใช้กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เรียนรู้ด้วยตนเองต่อเนื่อง ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล จัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม รู้จักปรับตัว ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม สภาพแวดล้อม และหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

2.1.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี หมายถึง รู้จักเลือกใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ทักษะกระบวนการ ทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยังกำหนดให้ ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ คุณภาพของผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่กำหนดขึ้น โดย พิจารณาจากสภาพปัญหาของสังคม และการเปลี่ยนแปลง ของโลกในยุคปัจจุบัน ซึ่งท าให้มีความจำเป็นที่ต้องเน้น และปลูกฝังลักษณะดังกล่าวให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนทุกคน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในองค์รวมทั้งด้าน สติปัญญา และคุณธรรม อันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคง สงบสุขในสังคมโดยรวม หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ได้แก่

2.1.5.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

2.1.5.2 ซื่อสัตย์สุจริต

2.1.5.3 มีวินัย

2.1.5.4 ใฝ่เรียนรู้

2.1.5.5 อยู่อย่างพอเพียง

2.1.5.6 มุ่งมั่นในการทำงาน

2.1.5.7 รักความเป็นไทย

2.1.5.8 มีจิตสาธารณะ

ในการจัดการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจุดหมายให้หลักสูตรแกนกลางเป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ซึ่งกำหนดเป็นจุดหมายเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเองมีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดมาตรฐาน การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ซึ่งต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและ พหุปัญญาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

- ภาษาไทย
- คณิตศาสตร์
- วิทยาศาสตร์
- สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- สุขศึกษาและพลศึกษา
- ศิลปะ
- การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยม ที่พึงประสงค์เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นมาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญ ในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการ

ประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใดด้วยความมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักสูตรแกนกลางจึงทำหน้าที่เป็นเสมือนแผนที่นำทางให้ผู้สอนได้จัดการเรียนการสอนให้ได้คุณภาพ

ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรแกนกลางมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาผู้เรียนตามภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ 2.1 ความสัมพันธ์ของการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน"

2.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางออกเป็น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

2.2.1 จุดมุ่งหมายของกลุ่มสาระ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ การดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยกาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก

2.2.2 รายละเอียดของกลุ่มสาระ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นการเรียนรู้ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตัวกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดสาระต่างๆไว้ ดังนี้

2.2.2.1 ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรมจริยธรรมหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาดตนเองอยู่เสมอรวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

2.2.2.2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ของระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญการเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปณิธานค่านิยมในสังคมไทยและสังคมโลก

2.2.2.3 เศรษฐศาสตร์ การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2.2.2.4 ประวัติศาสตร์เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์วิธีการทางประวัติศาสตร์พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในอดีต ความเป็นมาของ ประเทศไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก

2.2.2.5 ภูมิศาสตร์ ลักษณะของโลกทางกายภาพ ลักษณะทางกายภาพ แหล่งทรัพยากรและภูมิอากาศของประเทศไทย และภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก การใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

2.2.3 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของตามหลักพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และดำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลก อย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบันยึดมั่นศรัทธา และดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส 3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทยวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนคุณภาพผู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. มีความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและผู้ที่อยู่รอบข้าง ตลอดจนสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น ที่อยู่อาศัย และเชื่อมโยงประสบการณ์ไปสู่โลกกว้าง

2. มีทักษะกระบวนการ และมีข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมประพฤติปฏิบัติ ตามหลักศาสนาของศาสนาที่ตนนับถือ มีความเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบการอยู่ร่วมกันและการทำงานกับ ผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียน และได้ฝึกหัดในการตัดสินใจ

3. มีความรู้เรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนในลักษณะการบูรณาการผู้เรียนได้ เข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับปัจจุบันและอดีต มีความรู้พื้นฐานทางเศรษฐกิจ ได้ข้อคิดเกี่ยวกับ รายรับ-รายจ่ายของ ครอบครัว เข้าใจถึงการเป็นผู้ผลิต ผู้บริโภค รู้จักการออมขั้นต้นและวิธีการเศรษฐกิจพอเพียง

4. รู้และเข้าใจในแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจในขั้นที่สูงต่อไป

2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.3.1. ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ทิสนา แคมมณี" การเรียนรู้แบบร่วมมือ ให้ความหมายว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือการ คือเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3-6 คน ช่วยกันเรียนรู้ เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ" ได้ให้ความหมายว่าการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ หมายถึงกระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีจากความสามารถต่างกัน ออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมี โครงสร้างที่ชัดเจนมีการทำงานร่วมกันมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์' ให้ความหมายว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ ความสามารถแตกต่างกัน โดยแต่ละคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และ ในความสำเร็จของกลุ่มอย่างแท้จริง ทั้งโดย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปัน ทรรศนะการเรียนรู้ ตลอดจนการเป็นกำลังใจซึ่งกันและกัน คนที่เรียน เก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียน อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองเท่านั้น แต่จะต้อง รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ ของเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่มด้วย

วัฒนาพร ระงับทุกข์ ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ว่าเป็นวิธีการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อม ทางการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ ความสามารถแตกต่างกัน โดยแต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้ และความสำเร็จของกลุ่มความสำเร็จ ของแต่ละบุคคลถือเป็นความสำเร็จของกลุ่ม

อาภรณ์ ใจเที่ยง ได้ให้ความหมายว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หรือแบบมีส่วนร่วมหมายถึง การจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถต่างกัน ได้ ร่วมมือกันทำงานกลุ่มด้วยความตั้งใจและเต็มใจ รับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ในกลุ่มของตน ทำให้งานของกลุ่มดำเนินไปสู่เป้าหมายของงานได้ ดังนั้น การจัด

กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ จึงมีลักษณะดังนี้

1. มีการทำงานร่วมกันมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม
2. สมาชิกภายในกลุ่มมีจำนวนไม่ควรเกิน 6 คน
3. สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกันเพื่อช่วยเหลือกัน
4. สมาชิกในกลุ่มมีบทบาทรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น
  - 4.1 เป็นผู้นำกลุ่ม
  - 4.2 เป็นผู้อธิบาย
  - 4.3 เป็นผู้จัดบันทึก
  - 4.4 เป็นผู้ตรวจสอบ
  - 4.5 เป็นผู้สังเกตการณ์
  - 4.6 เป็นผู้ให้กำลังใจ

1. สมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบร่วมกันยึดหลักว่า "ความสำเร็จของแต่ละคนคือความสำเร็จของกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่ม คือ ความสำเร็จของทุกคน"สนอง อินละคร ได้ให้ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มละ 4 คน ที่มีความสามารถเก่ง คละกันคือนักเรียนเก่ง 1คนปานกลาง 2-4 คน นักเรียนอ่อน 1 คน นักเรียนทุกคน เรียนรู้และ ทำกิจกรรมร่วมกันมีการปรึกษาหารือภายในกลุ่มผลสำเร็จของนักเรียนแต่ละคน คือ ผลสำเร็จของกลุ่ม"สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ ได้ให้ความหมายว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ (CL) เป็นวิธีการเรียน ที่มีการจัดกลุ่ม การทำงานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และเพิ่มพูนแรงจูงใจทางการเรียน การเรียน แบบร่วมมือไม่ใช่วิธีการจัดนักเรียนเข้ากลุ่มรวมกันแบบธรรมดา แต่เป็นการรวมกลุ่ม แบบมีโครงสร้างที่ชัดเจนกล่าวคือ สมาชิกแต่ละคนในทีมจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อการเรียนรู้ และสมาชิกทุกคน จะได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจเพื่อที่จะช่วยเหลือและเพิ่มพูนการเรียนรู้ ของสมาชิกในทีม พนมพร เผ่าเจริญ ให้ความหมายว่าการสอนโดยเน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่ครู จะทำการแนะนำให้นักเรียนท างานร่วมกันจนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของการเรียนร่วมกันทุกคน ทองเวียน ภาวิงค์ สรุปว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การเรียนรู้ที่ ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และ ร่วมมือกัน รับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนในกลุ่มเพื่อให้เกิดความสำเร็จ จากการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนสิริพร ทิพย์คง กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นกระบวนการ ซึ่งนักเรียนมีความสามารถต่างกันอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน ซึ่งการเรียนแบบร่วมมือ มีลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ

1. ใช้การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
2. ใช้ปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด
3. ใช้ความรับผิดชอบในตัวเองต่องานที่ได้รับมอบหมาย
4. ใช้ทักษะทางสังคม

สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือหมายถึงการที่ครูจัดกลุ่มการเรียนรู้ในห้องเรียนให้เป็น กลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 4-6 คน ที่มีความสามารถแตกต่างกันแล้วกำหนดกระบวนการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนช่วยเหลือกันมีการรับผิดชอบร่วมกัน อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่าง กลุ่ม มีการตรวจผลงาน มีการทดสอบหาคะแนนเฉลี่ยรายกลุ่ม เพื่อแข่งขันกันระหว่างกลุ่มนักเรียน กลุ่มใดมีคะแนนสูงสุดจะได้รับรางวัล

2.3.2 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

จอห์นสัน แอน จอห์นสัน การเรียนรู้แบบร่วมมือไม่ได้มีความหมายเพียงว่า มีการจัดให้ผู้เรียนเข้ากลุ่มแล้ว ให้งานและบอกให้ผู้เรียนให้ช่วยกันทำงานเท่านั้นการเรียนรู้จะเป็นร่วมมือ จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. การพึ่งพาและเกื้อกูลกัน (Positive Interdependence) กลุ่มการเรียนรู้ แบบร่วมมือจะต้องมีความตระหนักว่า สมาชิกทุกคนมีความสำคัญ และความสำเร็จของกลุ่มขึ้นกับ สมาชิกทุกคนในกลุ่มในขณะเดียวกันแต่ละคนจะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อกลุ่มประสบความสำเร็จ ความสำเร็จของบุคคลและของกลุ่มขึ้นอยู่กับซึ่งกันและกัน ดังนั้นแต่ละคนต้องรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ ของตนและในขณะเดียวกันก็ช่วยเหลือสมาชิกคนอื่น ด้วยเพื่อประโยชน์ร่วมกันการจัดกลุ่มเพื่อช่วย ให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลกันนี้ทำได้หลายทางเช่นการให้ผู้เรียนมีเป้าหมายเดียวกันหรือ ให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายในการทำงานการเรียนรู้ร่วมกัน (Positive Goal Interdependence) การให้รางวัลตามผลงานของกลุ่ม (Positive Reward Interdependence)การให้งานหรือวัสดุ อุปกรณ์ที่ ทุกคนต้องทำหรือใช้ร่วมกัน (Positive Resource Interdependence) การมอบหมาย บทบาทหน้าที่ในการทำงานร่วมกันให้แต่ละคน (Positive Role Interdependence)

2. การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด (Face-to-Face Promotive Interaction) การที่สมาชิกในกลุ่มมีการพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน และกันในทางที่จะช่วยให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย สมาชิกกลุ่มจะห่วงใยไว้วางใจส่งเสริมและช่วยเหลือกัน และกันในการทำงานต่าง ๆ ร่วมกันส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

3. ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) เติ้มความสามารถไม่มีใครได้รับประโยชน์ไม่ทำหน้าที่ของตน ดังนั้น กลุ่มจึงจำเป็นต้องมีระบบ การตรวจสอบผลงาน ทั้งที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มวิธีการที่สามารถส่งเสริมให้ทุกคนได้ทำหน้าที่ของ ตนอย่างเต็มที่ที่มีหลายวิธี เช่นการจัดกลุ่มให้เล็กเพื่อจะได้มีการเอาใจใส่กันและกันได้อย่างทั่วถึง การทดสอบเป็นรายบุคคลการสุ่มเรียกชื่อให้รายงานครูสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในกลุ่มการจัดให้กลุ่ม มีผู้สังเกตการณ์การให้ผู้เรียนสอนกันและกันเป็นต้น

4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and Small-group skills) การเรียนรู้แบบร่วมมือจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยทักษะที่สำคัญ ๆ หลายประการ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแก้ปัญหาขัดแย้งรวมทั้งการเคารพยอมรับและไว้วางใจ กันและกันซึ่งครูควรสอนและฝึกให้แก่ผู้เรียนเพื่อ

ช่วยให้ดำเนินงานไปได้การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (Group Processing) กลุ่มสาระการเรียนรู้ แบบร่วมมือ จะต้องมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่ม เพื่อช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้และ ปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มครอบคลุมการวิเคราะห์เกี่ยวกับการทำงาน ของกลุ่มพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มและ ผลงานของกลุ่มการวิเคราะห์การเรียนรู้อาจทำโดยครู หรือ ผู้เรียนหรือทั้งสองฝ่ายการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มนี้ เป็นยุทธวิธีหนึ่งที่ส่งเสริมให้กลุ่มตั้งใจทำงาน เพราะรู้ว่าจะได้รับข้อมูลป้อนกลับและช่วยฝึกทักษะการรู้คิด (Meta Cognition) คือ สามารถที่จะ ประเมินการคิดและพฤติกรรมของตนที่ได้ทำไป

2.3.3 ขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

วัฒนาพร กระจับทุกซ์ ขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ได้แก่

1. ขั้นเตรียมกิจกรรมในขั้นเตรียม ประกอบด้วย ครูแนะนำทักษะในการเรียนรู้ร่วมกันและจัดเป็น กลุ่มย่อยประมาณ 2-5 คน ครูควรแนะนำระเบียบของกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของ สมาชิกกลุ่มแจ้ง วัตถุประสงค์ของบทเรียน และการทำกิจกรรมร่วมกันและการฝึกฝนทักษะพื้นฐาน จำเป็นสำหรับการทำกิจกรรม กลุ่ม

2. ขั้นสอน ครูเข้าสู่บทเรียน แนะนำเนื้อหา แนะนำแหล่งข้อมูล และมอบหมายงาน ให้นักเรียน แต่ละกลุ่ม

3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่มผู้เรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มย่อย โดยที่แต่ละคนมีบทบาทและหน้าที่ตามที่ได้รับ มอบหมาย เป็นขั้นตอนที่สมาชิกในกลุ่มจะได้ร่วมกันรับผิดชอบต่อผลงานของกลุ่มขั้นนี้ ครูอาจกำหนดให้นักเรียน ใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น แบบ UIGSAW, TGT, STAD, TAI, GT, LT, CIRC, COOP COOP เป็นต้นในการทำกิจกรรม แต่ละครั้งเทคนิคที่ใช้แต่ละครั้งจะต้องเหมาะสมกับ วัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละเรื่อง ในการเรียนครั้งหนึ่งอาจ ใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือหลาย ๆ เทคนิคปะปนกันเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียน

4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ ในขั้นเป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วน แล้วหรือยังผลการปฏิบัติเป็นอย่างไร เน้นการตรวจสอบผลงานกลุ่มและรายบุคคลในบางกรณีผู้เรียนอาจต้องซ่อม เสริมส่วนที่ยังขาดตกบกพร่อง ต่อจากนั้นเป็นการทดสอบความรู้

5. ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม ครูและผู้เรียนช่วยกันสรุปบทเรียนถ้ามีสิ่ง ที่ผู้เรียนยังไม่เข้าใจครูควรอธิบายเพิ่มเติม ครูและผู้เรียนช่วยกันประเมินผลการท างานกลุ่มและพิจารณาว่าอะไร คือ จุดควรอธิบายเพิ่มเติม และพิจารณาว่าอะไรคือจุดเด่นของงานและอะไร คือ สิ่งที่ต้องปรับปรุง

6. สมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบร่วมกัน ยึดหลักว่า "ความสำเร็จของแต่ละคนคือความสำเร็จ ของกลุ่มความสำเร็จของกลุ่มคือความสำเร็จของทุกคน"วิเคราะห์หาคำตอบวิเคราะห์อารมณ์ ใจเพียง ขั้นตอนการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ได้แก่

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์ของบทเรียน

1.2 ผู้สอนจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละประมาณไม่เกิน 6 คน มีสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน ผู้สอนแนะนำวิธีการทำงานกลุ่มและบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

2. ขั้นสอน

2.1 ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียน บอกปัญหาหรืองานที่ต้องการให้กลุ่มแก้ไขหรือคิด

2.2 ผู้สอนแนะนำแหล่งข้อมูล ค้นคว้า หรือให้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการคิด

2.3 ผู้สอนมอบหมายงานที่กลุ่มต้องทำให้ชัดเจน

3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

3.1 ผู้เรียนร่วมมือกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ ทุกคนร่วมรับผิดชอบ ร่วม คิดร่วมแสดงความคิดเห็นการจัดกิจกรรมในขั้นนี้ ครูควรใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจที่น่าสนใจ และเหมาะสมกับผู้เรียน เช่น การเล่าเรื่องรอบวง มุมสนทนา คู่ตรวจสอบ คู่คิด

3.2 ผู้สอนสังเกตการณ์ทำงานของกลุ่ม คอยเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ความกระจำในกรณีที่ผู้เรียนสงสัยต้องการความช่วยเหลือ

4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ ขั้นนี้ผู้เรียนจะรายงานผลการทำงานกลุ่มผู้สอนและเพื่อกลุ่มอื่นอาจซักถาม เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดเจน เพื่อเป็นการตรวจสอบผลงานของกลุ่ม และรายบุคคล

5. ขั้นสรุปบทเรียน และประเมินผลการทำงานกลุ่ม ขั้นนี้ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปบทเรียนผู้สอนควรช่วยเสริมเพิ่มเติมความรู้ ช่วยคิดให้ครบตามเป้าหมายการเรียนรู้กำหนดไว้และช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่มทั้งส่วนที่เด่นและส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ ได้อธิบายขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียม กิจกรรมในขั้นเตรียม ประกอบด้วย ครูแนะนำทักษะในการเรียนรู้ ร่วมกันจัดกลุ่มเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ กลุ่มละ < 6 คน ครูควรแนะนำเกี่ยวกับระเบียบของกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มแจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียน การทำกิจกรรมร่วมกัน และควรมี การฝึกทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับทำงานกลุ่ม

2. ขั้นกิจกรรมกลุ่ม ผู้เรียนที่เรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มย่อย โดยที่แต่ละคนมีบทบาทและหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นขั้นตอนที่สมาชิกในกลุ่มจะได้ร่วมกันรับผิดชอบต่อผลงานของกลุ่มขั้นนี้ครูจะกำหนดผู้เรียนใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการทำกิจกรรม

3. ขั้นการตรวจสอบผลงานและทดสอบ ในขั้นนี้เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนหรือยังผลการปฏิบัติเป็นอย่างไรเน้นการตรวจสอบผลงานกลุ่มและรายบุคคลในบางกรณีผู้เรียนอาจต้องซ่อมเสริมสิ่งที่ยังขาดตกบกพร่องต่อจากนั้นเป็นการทดสอบ

4. ขั้นสรุปบทเรียน และประเมินผลงานกลุ่ม ครูและผู้เรียนช่วยกันสรุปบทเรียน ถ้ามีสิ่งที่ไม่เข้าใจ ครูควรอธิบายเพิ่มเติมครูและผู้เรียนช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่มและ พิจารณาว่าอะไร คือ จุดเด่นของงาน อะไร คือ สิ่งที่ยังต้องปรับปรุง

2.3.4 ความสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

พนมพร เผ่าเจริญ กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ มีความสำคัญ คือ เป็นการเรียน การสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะสังคม ทำให้มีความสำเร็จในการเรียนเกิดกับผู้เรียนเป็นจำนวนมาก และเป็นการสอนที่ยึดผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีประสิทธิภาพและมี ความสุข อีกทั้งยังช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการคิด เจตคติที่ดีต่อการเรียนสมรรถภาพ ในการทำงานร่วมกันและสุขภาพจิตที่ดี นอกจากนี้ ช่วยลดพฤติกรรม การเรียนรู้แบบแข่งขันเฉพาะตนซึ่งส่งผลดีต่อการดำรงชีวิตในสังคมสามารถร่วมมือกับผู้อื่น เพื่อสร้างความสำเร็จได้มากกว่าการเรียนรู้ด้วยตนเอง

วัฒนาพร กระจับทุกษ์ กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนการสอนที่ จัดสรรแวดล้อมทางการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ ความสามารถแตกต่างกันโดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของ กลุ่มโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากร การเรียนรู้รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กัน และกันคนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนแอกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของ ตนเท่านั้นหากแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อสมาชิกทุกคนในกลุ่มความสำเร็จแต่ละ บุคคลคือความสำเร็จของกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถนำมาใช้ได้กับการเรียนทุกวิชา และทุกระดับชั้นและจะมีประสิทธิผลยิ่งขึ้นกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านการแก้ปัญหา การกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ การคิดแบบหลากหลาย การปฏิบัติภารกิจที่ซับซ้อน การเน้น คุณธรรมจริยธรรม การเสริมสร้างประชาธิปไตยในชั้นเรียน ทักษะทางสังคม การสร้างนิสัย ความรับผิดชอบร่วมกัน และความร่วมมือภายในกลุ่ม

จันทร์ดา ตันติพงศานุรักษ์ กล่าวว่า การจัดเรียนรู้แบบร่วมมือ การพัฒนานักเรียนในด้านวิชาการเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งเป็นการส่งเสริม ทักษะทางสังคมให้กับนักเรียนโดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มย่อยลงมือปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันจนประสบ ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของการเรียนร่วมกันทุกคน การเรียนรู้แบบร่วมมือมีข้อดีและประสิทธิภาพ หลายประการดังนี้

1. ช่วยพัฒนาความเชื่อมั่นของนักเรียน
2. ช่วยพัฒนาความคิดของนักเรียน
3. ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
4. ช่วยส่งเสริมบรรยากาศในการเรียน
5. ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน
6. ช่วยให้นักเรียนมีการปรับตัวในสังคมดีขึ้น

การร่วมมือกันเรียนรู้มีหลักที่ผู้สอนต้องคำนึงถึงอยู่ 3 ประการ คือกลุ่มตนได้

1. รางวัลหรือเป้าหมายของกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนจะต้องตั้งรางวัลไว้เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพยายามในการเรียนรู้มากขึ้น และพยายามปรับพฤติกรรมของตนเองเพื่อความสำเร็จ

ของกลุ่มรางวัลที่ตั้งไว้อาจเป็นสิ่งที่ ประภาศนียัตร์ คำชมเชย เป็นต้น อย่างไรก็ตามผู้สอนควรชี้ให้เห็นว่ากลุ่มไม่ควรแข่งขันกัน เพื่อจุดประสงค์ต้องการรางวัลเพียงอย่างเดียว

2. ความหมายของแต่ละบุคคล ความสามารถแต่ละบุคคลในกลุ่มมีผลต่อรางวัลเพื่อเป้าหมายของกลุ่มผู้สอนจะต้องพยายามให้ผู้เรียนทราบซึ่งแม้จะเรียนเป็นกลุ่มในการวัดก้าวหน้าของ กลุ่มจะวัดจากความก้าวหน้าของแต่ละบุคคล โดยความสามารถของแต่ละบุคคลในกลุ่มแล้วหาค่าเฉลี่ยทั้งกลุ่มดังนั้นความสำเร็จของกลุ่มจะขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ

3. โอกาสในการช่วยให้กลุ่มประสบความสำเร็จเท่าเทียมกัน ผู้เรียนจะต้องตระหนักว่าพวกเขาได้สร้างกลุ่มของเขาขึ้นมาด้วยกันไม่ใช่เฉพาะผู้ใดผู้หนึ่งเท่านั้น ดังนั้นผู้เรียนต้องปรับปรุงพฤติกรรมที่เขาได้มีมาตั้งแต่เดิมให้ดีขึ้นเพื่อส่งผลให้กลุ่มประสบความสำเร็จที่สุดซึ่งจะมีผลต่อตัวตนเองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนสูงปานกลางจะสามารถทำได้ดีเท่า ๆ กันและช่วยกันสร้างคุณค่าให้กับ

สรุปได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือกันเรียนเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ นักเรียนรวมกลุ่มท างาน สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือกัน นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทำให้เกิดผลดีต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป้าหมายและลักษณะของผลผลิตของการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนา ทักษะคิดและค่านิยมในตัวนักเรียนที่จำเป็นทั้งในและนอกห้องเรียน การจำลองรูปแบบพฤติกรรมที่พึง ประสงค์ในห้องเรียนการเสนอแนะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่หลากหลายระหว่างสมาชิกในกลุ่ม การพัฒนาพฤติกรรมในการแก้ปัญหาการวิเคราะห์และการคิดอย่างมีเหตุผล รวมทั้งการพัฒนาทักษะของ ผู้เรียนให้รู้จักตนเองและเพิ่มคุณค่าของตนเอง ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวจะมีผลต่อผู้เรียนสรุปได้ 3 ประเด็น คือ

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา (Cognitive Knowledge)
2. ทักษะทางสังคมโดยเฉพาะการท างานร่วมกัน (Social Skills)
3. การรู้จักตนเองและตระหนักในคุณค่าของตนเอง (Self-Esteem)

2.3.5 ประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

จันทร์ดา ตันติพิงศานุรักษ์ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีประโยชน์ ต่อนักเรียนทั้งในด้านสังคมสังคมและวิชาการดังนี้

1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกเพราะทุก ๆ คน ร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ทุกคนมีส่วนเท่าเทียมกันจนทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน
2. ส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนมีโอกาส คิด พูด แสดงออก แสดงความคิดเห็นลงมือ กระทำอย่างเท่าเทียมกัน
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น เด็กเก่งช่วยเด็กที่เรียนไม่เก่ง ทำให้เด็กเก่งภูมิใจ รู้จักใช้เวลา ส่วนเด็กอ่อนเกิดความซาบซึ้งในน้ำใจของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน
4. ทำให้รู้จักฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การร่วมคิด การระดมความคิด นำข้อมูลที่ได้พิจารณา

ร่วมกัน เพื่อหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุด เป็นการส่งเสริมให้ช่วยกันคิดหาข้อมูลให้มากคิดวิเคราะห์ให้เกิดการตัดสินใจ

5. ส่งเสริมทักษะทางสังคม ทำให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวในการอยู่ร่วมกันด้วยมนุษย์ สัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจกันและกัน

2. ส่งเสริมทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

รุจิร ภูสาระ ได้กล่าวถึง ผลดีของการเรียนรู้แบบร่วมมือดังนี้

1. มีความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายเป็นผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและมีผลงานมากขึ้น (Greater Efforts to Achieve) การเรียนรู้มีความคงทนมากขึ้น (Long-term Retention) มีแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีการใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพใช้เหตุผลดีขึ้น และคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณมากขึ้น

2.3.6 มีสุขภาพจิตดีขึ้น (Greater Efforts Psychological Health) การเรียนรู้แบบ ร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนสุขภาพจิตดีขึ้นมีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเองและมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมและความสามารถในการเผชิญกับความเครียดและความผันแปร ต่าง ๆ จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ดังกล่าวผู้ศึกษาค้นคว้าสรุปความสำคัญ หรือประโยชน์ของ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือว่ามีผลดีต่อผู้เรียนอย่างยิ่งในด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกัน ส่งเสริมความเป็นผู้นำ กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น และส่งผลต่อผู้เรียนในด้านจิตใจมีสุขภาพจิต ที่ดีทำให้มีความสุขในการเรียน

2.4 การเรียนรู้รูปแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค 5Es

แนวคิดของการเรียนรู้แบบ5E มีนักศึกษานำเสนอรูปแบบไว้ดังนี้

ทิตนา แคมมณี ได้กล่าวถึงกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ ว่ามีขั้นตอน ดังนี้

1. จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา (Home Group)

2. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราได้รับมอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาสาระคนละ 1 ส่วน(เปรียบเสมือนได้ชิ้นส่วนของภาพตัดต่อคนละชิ้น) และหาคำตอบในประเด็นปัญหา

3. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราแยกย้ายไปรวมกับสมาชิกกลุ่มอื่น ซึ่งได้รับเนื้อหาเดียวกันตั้งเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Groups) ขึ้นมาและร่วมกันทำความเข้าใจเนื้อหาสาระนั้น อย่างละเอียดและร่วมกันอภิปรายคำตอบประเด็นปัญหาที่ผู้สอนมอบหมาย

4. สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ กลับสู่กลุ่มบ้านของเราแต่ละคนช่วยสอนเพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจในสาระที่ตนได้ศึกษาร่วมกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเช่นนี้สมาชิกทุกคนก็จะได้เรียนรู้ภาพรวมของ สาระทั้งหมด

5. สมาชิกทุกคนทำแบบทดสอบ แต่ละคนจะได้คะแนนเป็นรายบุคคลและนำคะแนนของทุกคนในกลุ่มบ้านของเรารวมกัน (หรือหาค่าเฉลี่ย) เป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัล

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบต่อ ภาพไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. แนะนำการเรียนรู้แบบต่อภาพด้วยการบอกชั้นเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่มกลุ่มละกี่คนสมาชิกแต่ละคนต้องรับผิดชอบที่จะเรียนเกี่ยวกับหัวข้อที่กลุ่มได้รับให้มากที่สุด แต่ละกลุ่มเป็นในหัวข้อนั้นมีหน้าที่สอนกลุ่มอื่นด้วยทุกคน จะได้รับเกรดเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

2. แบ่งกลุ่มให้คละกันแล้วจัดตั้งชื่อกลุ่ม เขียนชื่อกลุ่ม และสมาชิกบนป้ายนิเทศ ผู้สอนแจ้งกฎเกณฑ์ที่ต้องปฏิบัติระหว่างการประชุมกลุ่ม เช่น

2.1 ห้ามคนใดออกจากกลุ่มก่อนที่จะเสร็จงานกลุ่ม

2.2 แต่ละคนในกลุ่มต้องรับผิดชอบที่จะให้สมาชิกทุกคนเข้าใจและทำงานให้เสร็จสมบูรณ์

2.3 ถ้าผู้เรียนคนใดไม่เข้าใจเรื่องใด ต้องขอความช่วยเหลือจากเพื่อนในกลุ่มก่อนที่จะถามผู้สอน

3. สร้างกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้สอนแจกเอกสารหัวข้อต่าง ๆ ซึ่งภายในบรรจุด้วยเนื้อหาและคำถาม สมาชิกในแต่คนในกลุ่มจะได้รับเอกสารหัวข้อไม่ตรงกัน เช่น กลุ่มหนึ่งมี 4 คน แต่ละ คนจะได้รับคนละหัวข้อ ถ้ามีกลุ่ม 6 กลุ่ม ผู้สอนต้องเตรียมเอกสาร 6 ชุด ผู้เรียนที่ได้รับหัวข้อ เดียวกันจะศึกษาเรื่องนั้นด้วยกัน เมื่อทุกคนเข้าใจแล้วก็เตรียมวางแผนการสอนเพื่อกลับไปสอนเพื่อน สมาชิกในกลุ่มเดิมของตน

4. ผู้เชี่ยวชาญสอนเพื่อนในกลุ่ม ทุกคนผลัดเปลี่ยนกันสอนเรื่องที่ไปศึกษาตรวจสอบความเข้าใจ และช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกในการเรียน

5. ประเมินผลและให้คะแนนแต่ละคน ผู้สอนทำการทดสอบเพื่อดูว่าต้องสอนเพิ่มเติมหรือไม่ให้เกรดและคิดคะแนนกลุ่ม

2.5 กระบวนการ E-PLC

2.5.1 แนวคิดและหลักการ

1.1 ความสำคัญของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 258 ได้ให้ความสำคัญแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินการปฏิรูปประเทศ ข้อ จ. ด้านการศึกษา (3) ว่า “ให้มีกลไกและระบบ การผลิตคัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง..” ครูที่ดีจึงจำเป็นต้องมีจิตวิญญาณของความเป็นครู จึงจะสามารถอบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนดีได้ซึ่งจ ำเป็นต้องได้รับการปลูกฝังส่งเสริม และพัฒนาจิตวิญญาณของความเป็นครู ตั้งแต่กระบวนการผลิต การเข้าสู่วิชาชีพ และระหว่างประกอบวิชาชีพทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องจึงจะได้ครูดีครูมีคุณภาพ นำเคารพนับถือเป็นที่รักของศิษย์สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี เป็นทรัพยากร ที่มีคุณภาพในการพัฒนาประเทศชาติการมีจิตวิญญาณของความเป็นครูจึงสะท้อนถึงการมี “หัวใจเพื่อศิษย์” กล่าวคือ การตระหนัก

ถึงบทบาทหน้าที่ที่จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี การเสียสละ ทุ่มนเท มุ่งมั่นพัฒนางานให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิชาการ การมีความเมตตา และหวังดีต่อศิษย์ครูในศตวรรษที่ 21 จึงจำเป็นต้องมีค่านิยม และคุณลักษณะความเป็นครูที่สำคัญด้วยการประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพด้วยจิตวิญญาณของความเป็นครู

1.2 อำนาจหน้าที่ครูสภาตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ครูสภามีหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ ของวิชาชีพ รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุน ยกย่อง และผดุง เกียรติผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 9 (5) และ (6) 2 ในฐานะองค์กรวิชาชีพที่มี ระบบและกลไกในการส่งเสริม สนับสนุน เชื่อมโยง การผลิต การคัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ได้ มาตรฐานสากล ซึ่งมีพันธกิจ (Mission) ข้อ 2.2 พัฒนาวิชาชีพ และส่งเสริม ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มี คุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ ตามยุทธศาสตร์ที่ 1 ในแผนปฏิบัติงาน 4 ปี (พ.ศ. 2561 – 2564) สำนักนโยบายและ แผนสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา โดยมีเป้าหมาย คือ

เป้าหมายที่ 1 ผู้เรียนได้เรียนรู้กับผู้ประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีจิตวิญญาณ ของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถ อย่างแท้จริง

เป้าหมายที่ 2 ผู้เข้าสู่วิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มี ความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง

1.3 ความหมายของคำว่า E-PLC การส่งเสริมกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนา จรรยาบรรณวิชาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ E-PLC ซึ่งย่อมาจากภาษาอังกฤษว่า Ethics in Professional Learning Community ตัว “E” ย่อมาจากภาษาอังกฤษว่า Ethics หมายถึง จรรยาบรรณ หรือ จรรยาบรรณของวิชาชีพ ซึ่งเป็น มาตรฐานการปฏิบัติตนที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติตนซึ่งผู้ประกอบ วิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทาง การศึกษาให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการ และสังคมอันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ

ส่วนคำว่า “PLC” ย่อมาจากภาษาอังกฤษว่า Professional Learning Community คือ ชุมชนแห่งการ เรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การที่กลุ่มนักรับการศึกษาได้มาตกลงที่จะร่วมมือกันทำงาน โดยใช้การสืบเสาะและ กระบวนการวิจัยปฏิบัติการเพื่อค้นหาวิธีการที่ดีที่สุดที่จะน มาจัดให้กับผู้เรียน การทำงาน ดังกล่าวอยู่บนข้อตกลง เบื้องต้นที่ว่า จะกระทำอย่างต่อเนื่อง และท าให้นักการศึกษาเกิดการเรียนรู้และเชี่ยวชาญจากการทำงานครั้งนี้ ร่วมกัน (Richard DuFour สรุปความโดย มนตรี แยมกลีกร, 2564) ดังนั้น E-PLC จึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนา จรรยาบรรณวิชาชีพผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดย การรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร สู่ คุณภาพการ จัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของ ผู้เรียนเป็นสำคัญและความสุขของการทำงาน ร่วมกันของสมาชิกในชุมชนด้วยความเชื่อว่าการเรียนรู้ของครู นำไปสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน แม้ว่าครูจะมีความ

แตกต่างกันเมื่อมีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันก็จะสามารถพัฒนา ศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายได้

1.4 การบูรณาการหลักการที่สำคัญร่วมกัน 3 ประการ ในโครงการ E-PLC การส่งเสริมกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพผ่านระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ E-PLC จึงเป็นการนำหลักการที่สำคัญมาบูรณาการร่วมกัน 3 ประการ ดังนี้

1. จรรยาบรรณของวิชาชีพ (Professional Ethics) ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ.2556 ซึ่งเป็นมาตรฐานการปฏิบัติตนที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติตนซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคมอันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ มี 5 ด้านดังต่อไปนี้

1) จรรยาบรรณต่อตนเอง ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเองพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีของ องค์การวิชาชีพ

3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่น ในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

5) จรรยาบรรณต่อสังคม ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. หลักการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community:PLC) โดยคณะกรรมการพัฒนาเครือข่ายวิชาชีพ สำนักงาน เลขาธิการคุรุสภา ได้กำหนดลักษณะที่สำคัญของชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มี 5 ประการ คือ

1) การสร้างบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน (Shared values and norms)

2) การปฏิบัติที่มีเป้าหมายร่วมกัน คือ การเรียนรู้ของผู้เรียน (Collective focus on students learning)

3) การร่วมมือรวมพลังของสมาชิกชุมชนวิชาชีพ (Collaboration)

4) การเปิดรับการชี้แนะการปฏิบัติงาน (Expert advice and study visit)

5) การสนทนาที่มุ่งสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (Reflection dialogue)

3. การปฏิบัติการผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology: ICT) โดยการส่งเสริมและ พัฒนาจรรยาบรรณของวิชาชีพครูผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และ

การสื่อสารจะสามารถสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษาให้ ตระหนักในจรรยาบรรณ ของวิชาชีพครูได้อย่างกว้างขวาง ครอบคลุมครูในทุกสังกัดและทุกกลุ่มเป้าหมาย ประหยัดทรัพยากร และเป็นการ สร้าง ทักษะการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา และทุกสถานที่ (Learn for all : anyone, anywhere and anytime)

ด้วยหลักการดังกล่าว สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาจึงได้พัฒนา PLC มาใช้ในการส่งเสริมจรรยาบรรณ ของ วิชาชีพครูผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร โดยที่ผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษาจะต้องประพฤติ ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ พัฒนาสู่กระบวนการส่งเสริมให้ผู้เตรียมเข้าสู่วิชาชีพครู

4. (นิสิต นักศึกษาครู) และครูประจำการได้มีโอกาสนำประเด็นการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ครู นำมาบูรณาการกับการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้และมีกระบวนการพัฒนาการจัดกิจกรรมด้วย กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) จะเป็นการสร้าง ประสพการณ์ที่มีความหมายให้นิสิต นักศึกษาครูและผู้ประกอบวิชาชีพครู และนำการ เรียนรู้ร่วมกันนำเสนอผ่าน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเป็นการลดการใช้กระดาษให้น้อยที่สุด และเป็นการสร้างทักษะการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยกระบวนการดังกล่าวดำเนินการเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพ การศึกษา ด้านคุณธรรมจริยธรรม และตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูพร้อมทั้งพัฒนาผู้เตรียมเข้าสู่วิชาชีพครู ได้เรียนรู้จากต้นแบบของ ความเป็นครูที่ดีจากครูพี่เลี้ยง เสมือนเป็นการเตรียมความพร้อมสู่การปฏิบัติวิชาชีพอย่าง ผู้มีจรรยาบรรณ มุ่งเน้นไปสู่การนำไปใช้ปฏิบัติในวิถีชีวิตประจำวันได้เพื่อสร้างประสบการณ์และมีการบูรณาการ หลักจรรยาบรรณของวิชาชีพครูสู่การปฏิบัติการสอน โดยยึดการปฏิบัติจริงให้เกิดเป็นตัวอย่าง และเกิดเป็นชุมชน แห่ง การเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีครูประจำการเป็นผู้นำและกำกับดูแลเป็นแบบอย่าง ซึ่งหลักการ E-PLC (Ethics in Professional Learning Community) มีดังนี้

1. เป็นกระบวนการบูรณาการระหว่างกระบวนการผลิตครูและกระบวนการพัฒนาครู ให้ส่งเสริม สนับสนุน ซึ่งกันและกันอย่างกลมกลืน
2. เป็นการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือในการทำงานอย่างเป็นระบบและ ประหยัด ทรัพยากร
3. ตอบสนองต่อการปฏิรูปการจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน
4. สร้างสรรค์วัฒนธรรมการทำงานร่วมกันระหว่างครูที่เป็นผู้ประกอบการวิชาชีพกับนิสิต นักศึกษา ครูที่กำลังจะเข้าสู่วิชาชีพ
5. เป็นกระบวนการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพโดยใช้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์โดยมี เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือบันทึก ร่องรอยอย่างเป็นวิทยาศาสตร์

เมื่อมีการนำหลักการและกระบวนการ PLC มาพัฒนาจรรยาบรรณของวิชาชีพครูผ่านระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ คุรุสภาในฐานะองค์กรวิชาชีพได้เห็น ความสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครู โดยมุ่งพัฒนาครูและ บุคลากร ทางการศึกษาให้มีการพัฒนาตนเองพร้อมด้วยวิชาชีพเป็นการพัฒนาวิชาชีพที่เน้นให้ทุกฝ่าย ร่วมมือกัน

ทำความเข้าใจ และมีการพัฒนาต่อยอดด้วยระบบ E-PLC เพื่อเสริมสร้างจรรยาบรรณของวิชาชีพให้แก่ผู้ประกอบการ วิชาชีพที่มีจิตวิญญาณความเป็นครู อย่างแท้จริง ซึ่งจะทำให้การจัดการเรียนรู้ของครูส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มี สมรรถนะทั้งด้านความรู้คุณธรรมจริยธรรม ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ

2.6 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.6.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ไม่ว่าจะใช้วิธีสอนรูปแบบใดก็ตาม สิ่งทีพึงปรารถนาของครู คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะต้องมีการพัฒนาในทิศทางที่ดีขึ้น เป็นตัวบ่งชี้ว่านักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้นั้นมากขึ้นจากการศึกษาความรู้เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มี นักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายไว้ ดังนี้

ทิตินา แคมมณี (2553) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จในด้านความรู้ ทักษะ และสมรรถนะด้านต่าง ๆ ของสมอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วย สิ่งสำคัญอย่างน้อย 3 สิ่งคือ ความรู้ ทักษะ สมรรถภาพของสมองในด้านต่าง ๆ

อมร เมยมงคล (2560) สรุปความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง สิ่งที่แสดงออกถึง ความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนให้ได้บรรลุถึงความรู้ทักษะความสำเร็จด้านต่าง ๆ ที่ได้จากการเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ ซึ่งสามารถวัดเป็นคะแนนได้จากแบบทดสอบ

ศุภสุตา ศรีล าย (2560) ได้อธิบายความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า เป็นผลที่เกิดจาก กระบวนการเรียนการสอนที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและสามารถวัดได้โดยการแสดง ออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

วิทวัส แก้วสม (2562) ได้ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการเรียน โดย อาศัยทักษะการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ หรือการแสวงหาความรู้ของตนเอง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใน ด้านต่าง ๆ

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นสิ่งที่แสดงถึงสมรรถภาพของนักเรียนในการเรียนรู้เนื้อหาสาระของ วิชานั้น ๆ โดยผ่านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีระบบ มีการวัดประเมินผลจากการทดสอบ และ สามารถนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้ นำไปใช้เป็นข้อมูลวางแผนพัฒนาเพื่อให้กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้

2.6.2 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มักจะมีความมุ่งหมายเพื่อวัดผลการเรียนรู้ด้านเนื้อหา และทักษะ ต่าง ๆ ของแต่ละสาขาวิชา ซึ่งมียาละเอียดดังนี้ (วิทวัส แก้วสม, 2562)

อาริต บินหัด (2555) ได้อธิบายถึงจุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ พวงรัตน์ทวีรัตน์ ว่า เป็นการตรวจสอบความสามารถของสมรรถภาพทางสมองของบุคคลว่าเรียนแล้วรู้อะไรบ้าง และมีความสามารถ

ด้านใดมากน้อยเพียงใด เช่น พฤติกรรมด้านความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่าว่าอยู่ในระดับใด เป็นต้น หมายความว่า การวัดผลสัมฤทธิ์เป็นการตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย ซึ่งเป็นการวัด 2 องค์ประกอบตามจุดมุ่งหมายและลักษณะของวิชาที่เรียน คือ

1. การวัดด้านการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถทางการปฏิบัติ โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงให้เป็นผลงานปรากฏออกมา ให้ทำการสังเกตและวัดได้ เช่น วิชาศิลปศึกษา พลศึกษา งานช่าง เป็นต้น การวัดแบบนี้ต้องวัดโดยใช้ข้อสอบภาคปฏิบัติ (Performance Test) ซึ่งการปฏิบัติผลจะพิจารณาที่วิธีปฏิบัติ (Procedure) และผลงานที่ปฏิบัติ

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการจัดการเรียนการสอน มีวิธีการสอบที่วัดได้ 2 ลักษณะ คือ

1) การสอบปากเปล่า การสอบแบบนี้มักจะกระทำเป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นการสอบที่ต้องการดูผลเฉพาะอย่าง เช่น การสอบอ่านฟังเสียง การสอบสัมภาษณ์ ซึ่งต้องการดูการใช้ถ้อยคำในการตอบคำถาม รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นและบุคลิกภาพต่าง ๆ

2) การสอนแบบให้เขียนความ เป็นการสอบวัดที่เน้นให้ผู้เรียนสอบโดยการเขียนเป็นตัวหนังสือตอบ ซึ่งมีการตอบอยู่ 2 รูปแบบ คือ

2.1) แบบไม่จำกัดคำตอบ ได้แก่ การสอบวัดผลที่ใช้ข้อสอบเป็นแบบอัตนัย หรือความเรียง

2.2.) แบบจำกัดความ เป็นการสอบที่กำหนดขอบเขตของคำถามที่จะตอบหรือกำหนดคำตอบออกมาให้เลือก ซึ่งมีรูปแบบของคำตอบ 4 รูปแบบ คือ แบบเลือกทางใดทางหนึ่งแบบจับคู่ แบบเติมคำ และแบบเลือกตอบ

สมคิด สิงห์จารย์ (2556) ได้ให้ความหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิด จากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการ ฝึกฝนอบรม หรือจากการสอน การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถ หรือความสัมฤทธิ์ผล (Level of accomplishment) ของบุคคลว่าเรียนแล้วรู้เท่าไร มีความสามารถชนิดใด ซึ่งสามารถวัดได้ 2 แบบตามจุดประสงค์ และลักษณะวิชาที่สอน คือ

1. การวัดด้านปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติหรือทักษะของผู้เรียน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวออกมาอยู่ในรูปแบบของการกระทำจริงให้ออกเป็นผลงาน เช่น วิชาศิลปศึกษา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดแบบนี้จึงต้องใช้ “ข้อสอบ ภาคปฏิบัติ” (Performance Test)

2. การวัดด้านเนื้อหา ซึ่งเป็นการตรวจสอบวัดความสามารถที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชา อันเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ สามารถวัดได้โดยใช้ “ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์” (Achievement Test)

สรุปได้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นสิ่งที่ทำให้ทราบว่าผู้เรียนมีจุดแข็งด้านใดบ้างที่จะส่งเสริมพัฒนาให้ดีขึ้น และมีจุดอ่อนใดบ้างที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การวัดผลด้านภาคปฏิบัติ กับการวัดผลด้านภาคทฤษฎี ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะทำการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการวัดด้านเนื้อหา

2.7 ทฤษฎีความพึงพอใจ

2.7.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของงานที่บรรลุเป้าหมายที่มีประสิทธิภาพ อันเป็นผลจากการได้รับการตอบสนองต่อแรงจูงใจ หรือความต้องการของแต่ละบุคคลในแนวทางที่เขาประสงค์ มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

กษกร เป้าสุวรรณ และคณะ (2550) ได้กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจว่า สิ่งที่จะเป็นไปตามความต้องการ ความพึงพอใจ เป็นผลของการแสดงออกของทัศนคติของบุคคลอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีประสบการณ์ที่มนุษย์เราได้รับอาจจะมาก หรือน้อยก็ได้และเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แต่ก็เมื่อได้สิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการ หรือทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ ก็จะเกิดความรู้สึกบวก เป็นความรู้สึกที่พึงพอใจ แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าสิ่งนั้นสร้างความรู้สึกผิดหวัง ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางลบเป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ

ดารานี โพธิ์ไทร (2552) ได้กล่าวถึง ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับความคาดหวังของแต่ละบุคคลหากมีความตอบสนองต่อความคาดหวังด้วยดี ก็จะมี ความพอใจเกิดขึ้น ในทางตรงข้าม หากการตอบสนองความคาดหวังน้อยก็อาจผิดหวังหรือไม่พอใจ

ศิริพงษ์ จรัสโรจนกุล (2555) ได้กล่าวถึง ความหมายของความพึงพอใจ ไว้ว่าความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกหรือความต้องการในการได้รับการตอบสนองของตนเอง ตามระดับขั้นความรู้สึกหรือความพอใจของตนเองหรือผู้รับบริการบริการตามความต้องการนั้น ๆ

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติที่ดีของบุคคล ซึ่งมักเกิดจากการได้รับการตอบสนองตามที่ตนต้องการ ก็จะเกิดความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้น ตรงกันข้ามหากความต้องการของตน ไม่ได้รับการตอบสนองความไม่พึงพอใจก็จะเกิดขึ้น

2.7.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกของบุคคลจะแสดงออกมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ การสร้าง หรือการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจจึงเป็นสิ่งสำคัญ การศึกษาความพึงพอใจเป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์ นักการศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าและกำหนดทฤษฎีเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจไว้ ดังนี้ (ทิตนา แคมมณี, 2556)

2.7.2.1 ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's hierarchy of needs Theory)

เป็นทฤษฎีที่กล่าวถึง ความต้องการพื้นฐานตามธรรมชาติของมนุษย์อย่างเป็นล าดับขั้นกล่าวคือ มนุษย์เรามีความต้องการอยู่เสมอ เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองหรือมีความพึงพอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว ความต้องการด้านอื่นก็จะเกิดขึ้นอีก ความต้องการของคนเราอาจจะซับซ้อนความต้องการหนึ่งยังไม่หมด อาจเกิดความต้องการหนึ่งขึ้นอีกได้ ความต้องการของบุคคลเรียงลำดับขึ้นจากความต้องการระดับ ต่ำไปหาความต้องการระดับสูง ลำดับความต้องการของบุคคลมี 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. ความต้องการทางร่างกาย เป็นความต้องการเบื้องต้น เพื่อความอยู่รอดของชีวิตเช่น ความต้องการในเรื่องอาหาร น้ำ อากาศเครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรคที่อยู่อาศัย ความต้องการทางเพศ ความต้องการทางร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคน ก็ต่อเมื่อคนยังไม่ได้รับการตอบสนอง

2. ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง ถ้าหากความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว บุคคลก็จะให้ความสนใจกับความต้องการระดับสูงต่อไป คือ เป็นความรู้สึกที่ต้องการความปลอดภัยหรือมั่นคงในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งรวมถึง ความก้าวหน้าและความอบอุ่นใจ

3. ความต้องการทางด้านสังคม ภายหลังจากที่คนได้รับการตอบสนองในขั้นดังกล่าวข้างต้น ก็จะมีความต้องการที่สูงขึ้นคือความต้องการทางสังคม เป็นความต้องการที่จะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อน

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือ เป็นความต้องการให้คนอื่นยกย่อง ให้เกียรติ และเห็นความสำคัญของตน อยากเด่นในสังคม รวมถึงความสำเร็จความรู้ความสามารถ ความเป็นอิสระและเสรีภาพ

5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต เป็นความต้องการระดับสูงสุดของมนุษย์อยากจะเป็น อยากจะได้ตามความคิดของตนจากสาระสำคัญของทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ สรุปได้ว่า ความต้องการทั้ง 5 ขั้นของมนุษย์มีความสำคัญไม่เท่ากัน และความต้องการในแต่ละขั้นจะมีความสำคัญกับบุคคลมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจที่ได้รับการตอบสนองความต้องการ ในลำดับขั้นตอนนั้น ๆ สามารถนำแนวคิดทฤษฎีนี้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1) การเข้าใจถึงความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ สามารถให้เข้าใจพฤติกรรมของบุคคลได้ เนื่องจากพฤติกรรมเป็นการแสดงออกของความต้องการของบุคคล

2) การจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี จำเป็นต้องตอบสนองความต้องการพื้นฐานที่เขาต้องการแสดงเสียก่อน

3) ในกระบวนการเรียนการสอน หากครูผู้สอนสามารถหาได้ว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความต้องการอยู่ในระดับขั้นใด ก็จะสามารถใช้ความต้องการพื้นฐานของผู้เรียนนั้นเป็นแรงจูงใจช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

4) การช่วยให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของตนอย่างเพียงพอการให้อิสระภาพและเสรีภาพแก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2.7.2.2 ทฤษฎีเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike's Connectionism Theory) เป็นทฤษฎีที่กล่าวถึง การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ด้วยการที่มนุษย์ หรือสัตว์ได้เลือกเอาปฏิกิริยาตอบสนองเชื่อมโยงเข้ากับสิ่งเร้าอย่างเหมาะสม หรือการเรียนรู้จะเกิดขึ้นด้วยการสร้างสิ่งเชื่อมโยงหรือพันธะระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองนั่นเอง กล่าวคือ เมื่อสถานการณ์หรือสิ่งที่เป็นปัญหาเกิดขึ้นร่างกายจะเกิดความพยายามที่จะแก้ปัญหานั้น โดยแสดงพฤติกรรมตอบสนองออกมาหลาย ๆ รูปแบบซึ่งร่างกายจะเลือกพฤติกรรมตอบสนองที่พอใจที่สุด ไปเชื่อมโยงสิ่งเร้าหรือปัญหานั้น ทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นมาว่า ถ้ามีสิ่งเร้าหรือปัญหาเช่นนี้อีก จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองเช่นไร

สิ่งสำคัญในการเรียนรู้ที่ธอร์นไดค์ ได้ให้ความสำคัญอย่างมาก ได้แก่ การเสริมแรงคือความพึงพอใจที่ร่างกายได้รับ เพราะจะทำให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองที่มีความแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น กฎการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ สรุปได้ดังนี้

1) กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดี ถ้าผู้เรียนมีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ

2) กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) การฝึกหัดหรือกระทำบ่อย ๆ ด้วยความเข้าใจ จะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวร ถ้าไม่ได้กระทำซ้ำบ่อย ๆ การเรียนรู้จะไม่คงทนถาวรและในที่สุดอาจลืมได้

3) กฎแห่งความพอใจ (Law of Effect) เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจย่อมอยากที่จะเรียนรู้ต่อไป แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจจะไม่อยากเรียนรู้ กฎนี้มีใจความว่า พันธะหรือตัวเชื่อมระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนองจะเข้มแข็งหรืออ่อนกำลัง ย่อมขึ้นอยู่กับผลต่อเนื่องหลังจากที่ได้ตอบสนองไปแล้วรางวัลจะมีผลให้พันธะสิ่งเร้าและการตอบสนองเข้มแข็งขึ้น ส่วนการทำโทษนั้นจะไม่มีผลใด ๆ ต่อความเข้มแข็งหรือ การอ่อนกำลังของพันธะระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง

2.7.3 การวัดความพึงพอใจ

การวัดความพึงพอใจ สามารถทำได้หลายวิธี ดังนี้ (สุธาดา สนธิเวช, 2551)

2.7.3.1 การใช้แบบสอบถาม โดยผู้ออกแบบสอบถาม ต้องการทราบความคิดเห็นซึ่งสามารถกระทำได้ในลักษณะกาหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจถามความพอใจ ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ตอบทุกคนตอบมาเป็นแบบแผนเดียวกัน วิธีนี้นับเป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากที่สุดในการวัดทัศนคติ รูปแบบของแบบสอบถามจะใช้มาตรวัดทัศนคติ ซึ่งที่นิยมใช้ในปัจจุบันวิธีหนึ่ง คือ มาตราส่วนแบบ Likert ประกอบด้วย ข้อความที่แสดงถึงทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่มีคำตอบที่แสดงถึงระดับความรู้สึก 5 คำตอบ เช่น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งเป็นวิธีการที่นิยมกันใช้อย่างแพร่หลายวิธีหนึ่ง โดยการร้องขอหรือขอความร่วมมือจากกลุ่มบุคคลที่ต้องการวัด แสดงความคิดเห็นลงในแบบฟอร์มที่กำหนดคำตอบ

2.7.3.2 การสัมภาษณ์ เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของผู้บุคคลซึ่ง เป็นวิธีที่จะต้องอาศัยเทคนิคและความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ ที่จะจูงใจให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถามให้ตรงกับข้อเท็จจริง การวัดความพึงพอใจโดยวิธีสัมภาษณ์นับว่าเป็นวิธีที่ประหยัดและมีประสิทธิภาพอีกวิธีหนึ่ง

2.7.3.3 การสังเกต เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บุคคลได้ โดยวิธีการสังเกตกิริยาท่าทาง การพูด สีหน้า การวัดความพึงพอใจโดยวิธีนี้ ผู้วัดจะต้องทำอย่างจริงจังและ สังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผนที่แน่นอน จึงจะสามารถประเมินถึงระดับความพึงพอใจของบุคคลได้อย่างถูกต้อง วิธีนี้เป็นวิธีการศึกษาที่เก่าแก่ และยังเป็นที่ยอมรับใช้อย่างแพร่หลายจนถึงปัจจุบัน

จากวิธีการวัดความพึงพอใจดังกล่าว สรุปได้ว่า การวัดความรู้สึก ทัศนคติหรือความพึงพอใจของบุคคลนั้น สามารถวัดได้หลายวิธี ได้แก่ วิธีการใช้แบบสอบถาม วิธีการสัมภาษณ์ และวิธีการสังเกต ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ e-Learning ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย โดยการใช้แบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบของ Likert จำนวน 20 ข้อ โดยมีความหมายของระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง พึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

โดยแปลความตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2.8 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พิมพันธ์ เตชะคุปต์ (2544) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากกระบวนการเรียนการสอนพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะรวมถึงความรู้ความสามารถของบุคคล

เป็นผลมาจากการเรียนการสอนหรือมวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพสมอง

ศิริชัย กาณจนวาสี (2552) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ วิชาหรือคุณภาพของความรู้ ความสามารถพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายอันเป็นผลมาจากการที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์การเรียนการสอนที่ผู้สอนจัดขึ้นจากความหมายดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่ใช้วัดความรู้หรือคุณภาพของความรู้ทักษะและความสามารถทางวิชาการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแล้วว่าบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใดประเภทของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการวัดผลและประเมินผลจากพฤติกรรมที่พึงประสงค์ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

สสภ. (2546) ได้กำหนดเกณฑ์การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ 4 พฤติกรรม ดังนี้

1. ความรู้ ความจำ หมายถึงความสามารถของสมองที่เก็บสะสมเรื่องราวต่างๆหรือประสบการณ์ทั้งปวงที่ตนเองได้รับมาและสามารถระลึกถึงสิ่งที่เคยเรียนรู้ไปแล้วเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความคิดรวบยอด หลักการ กฎและทฤษฎี

2. ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการจำแนกความรู้ได้ เมื่อปรากฏอยู่ในรูปแบบใหม่ ความสามารถในการแปลความรู้จากสัญลักษณ์หนึ่งไปยังอีกสัญลักษณ์หนึ่ง

3. การนำความรู้ไปใช้ หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้และวิธีการต่าง ๆทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ หรือจากที่ตกต่างไปจากที่เคยเรียนรู้มาแล้วโดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4. ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการสืบเสาะหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้กระบวนการทางด้านการสังเกต การจำแนก การจัดกระทำและสื่อที่ความหมายข้อมูล การลงความเห็นจากข้อมูล การตั้งสมมติฐาน การกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการกำหนดและควบคุมตัวแปร การทดลอง การตีความหมายข้อมูลและการลงข้อสรุปบลูม (Bloom, 1956 อ้างถึงใน ภพ เล่าห์ ไพบูลย์, 2542) ได้จำแนกประเภทของวัตถุประสงค์ทางการศึกษาออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ คັນพุทธิพิสัย คำจุนเจตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

1. พุทธิพิสัย เป็นวัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ การใช้ความคิด เป็นการเรียนรู้ทางค่านสติปัญญา การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยแบ่งเป็น 6 ชั้น ซึ่งเรียงลำดับจากขั้นต่ำไปสู่ขั้นสูง ดังนี้

1.1 ความรู้ เป็นความสามารถในการรับรู้และจำเรื่องต่าง ๆ อาจจำแนกย่อยได้เป็นความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์หรือทอมเฉพาะ ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความรู้ในแบบแผนข้อตกลงลำดับขั้นตอนและแนวโน้ม การจัดประเภท เกณฑ์ และเทคนิควิธีการ

1.2 ความเข้าใจ เป็นความสามารถในการแปลความ การตีความ การขยายความ สรุปอ้างอิงอธิบาย บรรยายในเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ

1.3 การนำไปใช้ เป็นความสามารถในการนำหลักการ กฎเกณฑ์ ไปใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ได้

1.4 การวิเคราะห์ เป็นความสามารถในการแยกแยะความรู้ต่างๆ เป็นการหาค่าประกอบย่อย จนกระทั่งมองเห็นความสำคัญ และหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ข้อมูลย่อย ๆ เหล่านั้น และหาหลักการของความรู้นั้นได้

1.5 การสังเคราะห์ เป็นความสามารถในการผสมผสานส่วนย่อยเข้าเป็นเรื่องราวเดียวกัน การสังเคราะห์แบ่งออกได้เป็น การสังเคราะห์เป็นแผนงานหรือกิจกรรมที่จะปฏิบัติการสังเคราะห์เป็นนามธรรม หรือการสร้างหลักการ ทฤษฎีต่าง ๆ

1.6 การประเมินค่า เป็นความสามารถในการวินิจฉัยหรือตัดสินเกี่ยวกับคุณค่าของการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงไป โดยยึดถือเกณฑ์เป็นหลัก

2. เจตพิสัย เป็นวัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่เกี่ยวกับความสนใจ เจตคติ คุณธรรม หรือค่านิยม ความซาบซึ้ง ซึ่งเป็นการเรียนรู้ทางด้านความรู้สึก การเรียนรู้ด้านเจตพิสัยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ซึ่งเรียงลำดับจากขั้นต่ำไปสู่ขั้นสูงดังนี้

2.1 การรับรู้สิ่งเร้า คือ การที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากสภาพแวดล้อมต่างๆ แล้วเกิดความสนใจและรับรู้สิ่งแวดล้อมนั้น โดยที่ผู้เรียนมีความรู้ตัว ตั้งใจ รับรู้ หรือตั้งใจที่ถูกควบ กุมให้รับรู้

2.2 การตอบสนอง เมื่อผู้เรียนได้รับรู้สิ่งแวดล้อม ผู้เรียนเริ่มมีปฏิกิริยาโต้ตอบกับสิ่งแวดล้อมที่รับเข้ามา มีความตั้งใจที่จะตอบสนอง มีความพึงพอใจในการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมนั้น

2.3 การสร้างค่านิยม เมื่อผู้เรียนได้รับรู้และมีปฏิกิริยาโต้ตอบแล้ว ต่อมาเป็นการสร้างค่านิยม คือ การยอมรับคุณค่าของสิ่งนั้น มีความพึงพอใจในคุณค่าของสิ่งนั้น และมีความแน่ใจผูกพันในค่านิยมนั้น

2.4 การจัดระบบค่านิยม เมื่อผู้เรียนได้สร้างค่านิยมแล้ว ผู้เรียนจะพิจารณาจัดรวบรวมค่านิยมเหล่านั้นที่มีความสัมพันธ์กันเป็นหมวดหมู่เดียวกัน และจัดเป็นระบบค่านิยม

2.5 การสร้างลักษณะนิสัยตามค่านิยม เป็นการผสมผสานค่านิยมที่สร้างขึ้นจนเป็นลักษณะนิสัยเฉพาะของแต่ละบุคคลจนกลายเป็นความประพฤติ บุคลิกภาพ อุดมคติของชีวิต

3. ทักษะพิสัย เป็นวัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่เกี่ยวกับการกระทำอย่างมีทักษะในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ มีความสามารถในการใช้วิธีต่าง ๆ ของร่างกายปฏิบัติงานการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติแบ่งออกเป็น 7 ขั้น ซึ่งเรียงลำดับจากขั้นต่ำไปสู่ขั้นสูงดังนี้

3.1 การรับรู้ เป็นขั้นแรกของการเริ่มกิจกรรมใดก็ตาม เป็นการรับรู้โดยการกระตุ้นต่อไสดประสาทความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ได้แก่ การได้ยินทางหู การเกิดภาพในสมองทางตา การสัมผัสทางมือ การกระตุ้นให้ได้รสทางลิ้น การกระตุ้นให้ได้กลิ่นทางจมูก การกระตุ้นทางกล้ามเนื้อ และเป็นการตัดสินใจว่าจะเลือกสิ่งเร้าใดที่จะตอบสนอง เป็นการแปลความเกี่ยวข้องของสิ่งเร้าและแสดงอาการตอบสนอง

3.2 การเตรียมพร้อมปฏิบัติ เป็นการเตรียมการปรับตัวทั้งทางร่างกาย สมองและอารมณ์ให้พร้อมที่จะท การอย่างใดอย่างหนึ่ง การพร้อมทางสมองเป็นการพร้อมในเชิงความคิดที่ต้องมีมาก่อน อาศัยความรู้ที่มีมาก่อนประกอบด้วยการพร้อมทางร่างกาย เป็นการจัดทำของร่างกายให้พร้อม และการพร้อมทางอารมณ์เป็นการปรับเจตคติให้เกิดความตั้งใจตอบสนอง

3.3 การตอบสนองตามแนวทางที่ให้ เป็นการแสดงพฤติกรรมของผู้เรียนแต่ละคนภายใต้คำแนะนำของผู้สอน จำแนกเป็นการเลียนแบบและการลองผิดลองถูก การเลียนแบบเป็นการตอบสนองตามแบบที่ให้ เช่น การแสดงให้ดูแล้วให้ทำตาม การลองผิดลองถูกเป็นความพยายามที่จะตอบสนองในรูปแบบต่าง ๆ

3.4 กลไกในการปฏิบัติ เป็นการสร้างระบบ วิธีการ จากประสบการณ์ความรู้ที่สะสมไว้ เป็นการแสดงออกที่เกิดจากการเรียนรู้จนเป็นนิสัย ผู้เรียนมีความมั่นใจและมีความชำนาญพอที่จะปฏิบัติงานนั้น ๆ ได้

3.5 การตอบสนองที่ซับซ้อน เป็นการแสดงออกที่อาศัยทักษะมาก เพื่อให้สามารถแสดงออกอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ เป็นการตอบสนองโดยไม่ลังเลใจแบบอัตโนมัติคือ ใช้เวลาและพลังงานน้อยที่สุด

3.6 การดัดแปลงให้เหมาะสม เป็นการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางร่างกาย ทางสมอง ให้สอดคล้องกับความต้องการในปัญหาแบบใหม่

3.7 การริเริ่มสิ่งใหม่ เป็นการริเริ่มรูปแบบการเคลื่อนไหวใหม่ ๆ ที่เหมาะสมสถานการณ์เฉพาะอย่างหรือปัญหาเฉพาะอย่างโดยไม่เคยทำมาก่อนจากการศึกษาการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักการศึกษา และสถาบันการศึกษาข้างต้น สามารถจัดการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามลักษณะพฤติกรรมการเรียนรู้ออกเป็น 3 ด้านได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย สำหรับในการวิจัยนี้ผู้วิจัยเน้นพฤติกรรม

การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยเป็นหลักซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1. ความรู้ความจำ (Know ledge) หมายถึง เป็นความสามารถในการรับรู้และจำเรื่องต่าง ๆ อาจจำแนกย่อยได้เป็นความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์หรือทอมเฉพาะ ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงความรู้ในแบบแผนข้อตกลง ลำดับขั้นตอนและแนวโน้ม การจัดประเภท เกณฑ์ และเทคนิควิธีการ

2. ความเข้าใจ (Comprehension) หมายถึง เป็นความสามารถในการแปลความการตีความ การขยายความ สรุปอ้างอิง อธิบาย บรรยายในเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ

3. การนำไปใช้ (Application) หมายถึง เป็นความสามารถในการนำหลักการ กฎเกณฑ์ไปใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ได้

4. การวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง เป็นความสามารถในการแยกแยะความรู้ต่าง ๆ เป็นการหาองค์ประกอบย่อย จนกระทั่งมองเห็นความสำคัญ และหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ข้อมูลย่อย ๆ เหล่านั้น และหาหลักการของความรู้นั้นได้

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง เป็นความสามารถในการผสมผสานส่วนย่อยเข้าเป็นเรื่องราวเดียวกัน การสังเคราะห์แบ่งออกได้เป็น การสังเคราะห์เป็นแผนงานหรือกิจกรรมที่จะปฏิบัติ การสังเคราะห์เป็นนามธรรม หรือการสร้างหลักการ ทฤษฎีต่าง ๆ

6. การประเมินค่า (Evaluation) หมายถึง เป็นความสามารถในการวินิจฉัยหรือตัดสินเกี่ยวกับคุณค่าของการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงไป โดยยึดถือเกณฑ์เป็นหลัก

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543) กล่าวว่า เครื่องมือการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีแบบต่างๆ ดังนี้

1. แบบทดสอบ เป็นชุดของข้อความที่สร้างขึ้นอย่างมีระบบ เพื่อใช้วัดตัวอย่างพฤติกรรมของแต่ละบุคคล
2. การสังเกต เป็นการเฝ้ามองดูพฤติกรรมของสิ่งหนึ่งอย่างมีจุดหมาย
3. การสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือการวัดผลชนิดหนึ่ง ใช้ในกรณีที่ใช้แบบทดสอบหรือการสังเกตแล้วไม่สามารถวัดได้
4. แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือวัดผล มีลักษณะการเก็บข้อมูลที่เป็นการแสดงความคิดเห็นตามเสรีของผู้ตอบ ความคิดเห็นนั้นไม่มีถูกผิด
4. แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือวัดผล มีลักษณะการเก็บข้อมูลที่เป็นการแสดงความคิดเห็นตามเสรีของผู้ตอบ ความคิดเห็นนั้นไม่มีถูกผิด

5. การจัดอันดับคุณภาพ เป็นเครื่องมือวัดและประเมินต่างสถานการณ์หรือคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ไม่สามารถวัดออกมาเป็นตัวเลขโดยตรงได้

ราตรี นันทสุนทร (2553) กล่าวว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นิยมใช้ ได้แก่

1. แบบทดสอบ (Test)
2. แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสำรวจ (Checklist)
3. การสัมภาษณ์ (Interview)
4. การสังเกต (Observation)
5. แบบวัดเชิงสถานการณ์ (Situation test)
6. แฟ้มสะสมงาน (Portfolio)

สมนึก ภัททิยธนี (2555) กล่าวว่า เครื่องมือหรือเทคนิคที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีหลายชนิด แต่ที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในการเรียนการสอนมี 8 ชนิด ได้แก่

1. การสังเกต (Observation)
2. การสัมภาษณ์ (Interview)
3. แบบสอบถาม (Questionnaire)
4. การจัดอันดับ (Rank order)
5. การวัดผลจากสภาพจริง (Authentic assessment)
6. การวัดผลจากภาคปฏิบัติ (Performance assessment)
7. การวัดผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios)

8. แบบทดสอบ (Test)

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า เครื่องมือการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสอบถาม การสัมภาษณ์การสังเกต และการจัดอันดับคุณภาพ

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.9.1 งานวิจัยในประเทศ

อชิระ อุตมาน, สิทธิพล อาจอินทร์ (2557) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิด วิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 5E ผลการวิจัย พบว่า 1. นักเรียนที่เรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 5E มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 23.96 คิดเป็นร้อยละ 79.87 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2. นักเรียนที่ เรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 5 E มีคะแนนการคิดวิเคราะห์เฉลี่ย 23.65 คิดเป็นร้อยละ 78.83 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 26 คน คิดเป็น ร้อยละ 81.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ชวกร จันทรทอง (2558) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5 E) โดยใช้ชุด กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิศาสตร์นำร่องกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า 1. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบ เสาะหาความรู้(5E) โดยใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ เรื่อง ภูมิศาสตร์นำร่อง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.61/84.81 ซึ่งเป็นไปตาม เกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ 2. รูปแบบการเรียน การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้(5E) โดยใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ เรื่อง ภูมิศาสตร์นำร่อง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคม ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7622 หรือร้อยละ 76.22 3. นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ที่ "ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียน การสอนแบบสืบ เสาะหาความรู้(5E) โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิ ศาสตร์นำร่อง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ "ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียน การสอน แบบสืบเสาะหาความรู้(5E) โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิศาสตร์นำร่อง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก

สัญญา ศรีคงรักษ์ (2558) ได้ศึกษาเรื่องผลการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ที่ส่งผล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มที่ "ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบ เสาะหาความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มที่ "ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหา ความรู้ สูงกว่ากลุ่มที่ "ได้รับการจัด การเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

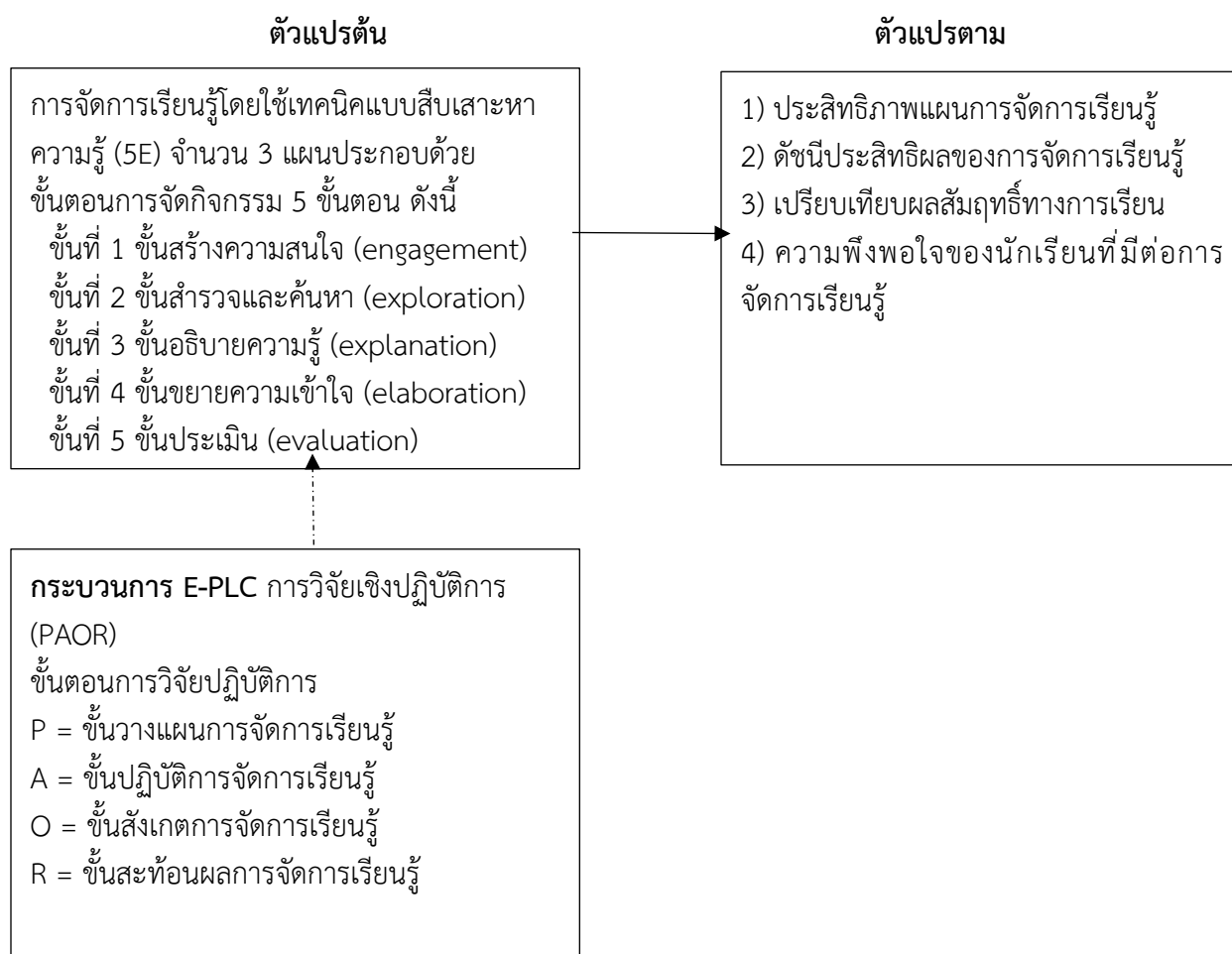
ไอลัดดา ปามุทา (2560) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์และความคงทนทางการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ ประกอบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่องสารและการเปลี่ยนแปลง กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.82/83.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 ค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ ของนักเรียนที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) มีค่าเท่ากับ 0.7432 คิดเป็นร้อยละ 74.32 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

นรารัตน์ พวงพุ่ม (2561) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 5E ในการศึกษาเรื่องภูมิศาสตร์ประเทศไทย ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์ของ นักเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 5E พบว่า 1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 23.96 คิดเป็นร้อยละ 79.87 และมีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ 45 คน คิดเป็นร้อยละ 81.81 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2. นักเรียนมีผลคะแนนการคิดวิเคราะห์เฉลี่ย 23.65 คิดเป็นร้อยละ 79.87 และมีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ 45 คน คิดเป็นร้อยละ 81.81 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ กนกพร ปรีชาปัญญากุล (2562) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการ จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสืบเสาะหาความรู้(5E) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของชั้น มัธยมศึกษาปีที่1 หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสืบเสาะหาความรู้(5E) สูงกว่าก่อนเรียนก่อนการจัดการ เรียนรู้

บุญสุข ศิริสนธิ (2562) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมเรียนรู้สืบเสาะหาความรู้ แบบ 5E เรื่อง เล่าขานตำนานไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน ชุมชนบ้านโนนเปือย (มหัพิมพ์สงเคราะห์) ผลการศึกษาพบว่า 1) คะแนนเฉลี่ยจากการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ ก่อนเรียน คิดเป็น ร้อยละ 81.62 และคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการใช้ชุด กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ5E คิดเป็นร้อยละ 81. 26 สรุปได้ว่าประสิทธิภาพของ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ5E ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 81.62 /82.35 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 2) การทดสอบก่อน เรียน และหลังเรียนของนักเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะ หาความรู้แบบ 5E ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.35 คะแนน และ 24.71 คะแนน ตามลำดับและเมื่อ 73 เปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3)ผลการประเมิน ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ5E ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ย รวมเท่ากับ 4.33

2.10 กรอบแนวคิดการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5Es โดยมี ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5Es และตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจของผู้เรียน ที่ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5Es ดังนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

บทที่3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพแบบทดลองขั้นต้น (Pre-Experimental Research) เพื่อศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องพุทธประวัติ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ขั้น 5E ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค 5Es สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้แบ่งลำดับการนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้"

- 3.1 กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา
- 3.2 วิธีดำเนินการศึกษา
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.8 การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ (PAOR)

3.1 กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 14 คน เป็นนักเรียนชาย 6 คน นักเรียนหญิง 8 คน

3.2 วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น ด้วยกระบวนการ E-PLC ที่มีการศึกษาจากกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาเพียงหนึ่งกลุ่มและมีการทดสอบก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการแก้ปัญหาซึ่งมีรูปแบบการศึกษา แสดงในตารางที่ 3.1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 รูปแบบการศึกษา One group Pretest-Posttest Design

กลุ่ม	ทดสอบก่อนเรียน (Pretest)	พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (The Development of Learning Achievement)	ทดสอบหลังเรียน (Posttest)
ตัวอย่าง	T ₁	X	T ₂

เมื่อ

T₁ แทน การทดสอบก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Pretest)

X แทน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

T₂ แทน การทดสอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Posttest)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยทำการทดลองกับกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 14 คน เป็นนักเรียนชาย 6 คน นักเรียนหญิง 8 คน โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.2.1 ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเอกสารทางวิชาการ ตำรา หนังสือ คู่มือ ที่เกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รายละเอียดของวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ด้วยกระบวนการ E-PLC รวมถึงแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ การวิจัยเชิงปฏิบัติการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสิทธิภาพ ดัชนีประสิทธิผล ความพึงพอใจ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ บริบทของโรงเรียนชุมชนบ้านโพนงาม อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ตลอดจนงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3.2.2 ดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้จัดทำเครื่องมือสำหรับใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

3.2.2.1 แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ด้วยกระบวนการ E-PLC แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน รวมเวลา 3 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา จำนวน 1 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง พุทธประวัติ จำนวน 1 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ประวัติศาสดาของศาสนาต่าง ๆ จำนวน 1 ชั่วโมง

3.2.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน การจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5E เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

3.2.2.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC จำนวน 20 ข้อ

3.2.3 นำเครื่องมือสำหรับใช้ในการศึกษาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

เมื่อออกแบบเครื่องมือสำหรับใช้ในการศึกษาแล้ว ผู้ศึกษาได้นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขให้ครบถ้วนสมบูรณ์เหมาะสม

3.2.4 นำเครื่องมือสำหรับใช้ในการศึกษาที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ

เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือสำหรับใช้ในการศึกษาแล้ว ผู้ศึกษานำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมและหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.2.5 ดำเนินการทดลอง

เมื่อเครื่องมือสำหรับใช้ในการศึกษาผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผ่านการหาคุณภาพของเครื่องมือเรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับดังนี้

1. ผู้ศึกษาแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และแบ่งกลุ่มนักเรียนคละตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเลือกแบ่งกลุ่มให้มีทั้งเก่ง ปานกลาง และอ่อนคละเท่าๆ กัน

2. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มนักเรียนเป้าหมาย โดยใช้แบบทดสอบเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาวิทยาการคำนวณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ด้วยกระบวนการ E-PLC จำนวน 20 ข้อ ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นและบันทึกผลการทดสอบที่ได้เป็นคะแนนก่อนเรียน (Pre-test)

3. ผู้ศึกษาดำเนินการสอนตามการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ด้วยกระบวนการ E-PLC เป็นระยะเวลา 12 สัปดาห์ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้

ทั้งหมดจำนวน 3 แผนการจัดการเรียนรู้ รวม 10 ชั่วโมง

4. เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ผู้ศึกษาให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาทำแบบทดสอบเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ในวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ด้วยกระบวนการ E-PLC จำนวน 20 ข้อ โดยเป็นแบบทดสอบคนละชุดกับแบบทดสอบก่อนเรียน แต่มีลักษณะเป็นข้อสอบคู่ขนาน และบันทึกผลการทดสอบที่ได้เป็นคะแนนหลังเรียน (Post-Test)

5. ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา ประเมินการคิดวิเคราะห์ ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5E เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC จำนวน 20 ข้อ

3.2.6 รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และสรุปผลการศึกษา

หลังจากดำเนินการทดลองเสร็จสิ้นแล้ว ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อทำการสรุปผลการศึกษาต่อไป

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

3.3.1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5E เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC จำนวน 3 แผน 3 ชั่วโมง ได้แก่

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา จำนวน 1 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง พุทธประวัติ จำนวน 1 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ประวัติศาสดาของศาสนาต่าง ๆ จำนวน 1 ชั่วโมง

3.3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

3.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้สำหรับการศึกษา เพื่อจะนำไปทดลองใช้จริงในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.4.1 การสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5E เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นจำนวน 3 แผนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.4.1.1. ศึกษา ตาราและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5E เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC

3.4.1.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น และสื่อการสอนที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5E เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC พร้อมกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

3.4.1.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลจำนวน 3 แผน

3.4.1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม ความสอดคล้องกับสาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ สื่อหรืออุปกรณ์การเรียนรู้ การวัดผลและการประเมินผล จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

1. ดร. ประสงค์ ต่อโชติ	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
2. ดร.ธนาศักดิ์ ศิริบุญนนท์	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
3. ดร.เสถียร เหล่าประเสริฐ	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

3.4.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณา จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1. นายวรวิทย์ หินโตน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยโจด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3
2. นางดวงปี ศรีมุงคุณ ตำแหน่ง ครู ค.ศ.3 วิทยฐานะชำนาญการพิเศษโรงเรียนบ้านห้วยโจด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3
3. นางสาวดาระญา ไปแดน ตำแหน่ง ครูโรงเรียนบ้านห้วยโจด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ พิจารณา ความสอดคล้อง ความเหมาะสมของภาษา ครอบคลุมเนื้อหา ความถูกต้องของสาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และประเมินความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
 ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
 ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ค่าที่ใช้ได้มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้น

3.4.1.6 นำคะแนนผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2560) ดังนี้

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ $\sum R$ = ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

n = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อคำถามนั้นก็เป็นตัวแทน ลักษณะของกลุ่มพฤติกรรม ถ้าข้อคำถามใดที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นก็ถูกตัดออก หรือปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น

ศึกษาพิจารณาคัดเลือกเฉพาะรายการประเมินข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 ขึ้นไปเพื่อนำไปใช้ และปรับปรุงรายการประเมินข้อที่ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะหรือเพิ่มเติม

3.4.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการตรวจพิจารณาแล้วไปจัดพิมพ์ และนำไปทดลองใช้ (Tryout) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอลพ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 14 คน

3.4.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไข และจัดพิมพ์แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 14 คน ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอลพ จังหวัดขอนแก่น

3.4.2 การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เพื่อใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน การจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามแนวการสร้างและหาคุณภาพแบบอิงเกณฑ์ ดังนี้

3.4.2.1 ศึกษาวิธีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

3.4.2.2 ศึกษาหลักสูตรโรงเรียนสามราชาราษฎร์บำรุง คำอธิบายรายวิชา สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด และศึกษาตารางวิเคราะห์ข้อสอบของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบ

เสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด

3.4.2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ โดยสร้างเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

3.4.2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

1. ดร.ประสงค์ ต่อโชติ	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
2. ดร.ธนาศักดิ์ ศิริบุญนันท์	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
3. ดร.เสถียร เหล่าประเสริฐ	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมด้านเนื้อหา ด้านภาษาและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ ได้แก่ความชัดเจนของข้อความคำถามและคำตอบที่เป็นตัวเลือก ความสอดคล้องและครอบคลุมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ รวมทั้งความซ้ำซ้อนของประเด็น ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ แล้วทำการปรับปรุงและแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.4.2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ประกอบด้วย

1. นายวรวิทย์ หินโตน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยโจด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

2. นางดวงปี ศรีมุงคุณ ตำแหน่ง ครู ค.ศ.3 วิทยฐานะชำนาญการพิเศษโรงเรียนบ้านห้วยโจด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

3. นางสาวดาระญา ไปแดน ตำแหน่ง ครูโรงเรียนบ้านห้วยโจด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ พิจารณา และประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบและจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อสอบตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ค่าที่ใช้ได้มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้น

3.4.2.6 นำคะแนนผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบและจุดประสงค์การเรียนรู้มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตรหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าที่ใช้ได้ อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

3.4.2.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการตรวจพิจารณาแล้วไปจัดพิมพ์ และนำไปทดลองใช้ (Tryout) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนในเขต อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน (ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาและไม่เคยเรียน) เรื่องประวัติส่วนตัว โดยการตรวจให้คะแนน ใช้เกณฑ์ตอบถูกให้ข้อละ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือกในข้อเดียวกันให้ 0 คะแนน

3.4.2.8 คัดเลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายข้อที่มีค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรของLovett (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553) ทั้งฉบับ

3.4.2.9 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับสมบูรณ์มาจัดพิมพ์ เพื่อนำไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น จำนวน 14 คนที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 14 คน โดยมีวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.5.1 ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5E เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น ด้วยกระบวนการ E-PLC แล้วนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาตรวจให้คะแนน โดยใช้เกณฑ์ตอบถูกให้ข้อละ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือกในข้อเดียวกัน ให้ 0 คะแนน และบันทึกคะแนนเพื่อใช้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน (Pretest)

3.5.2 ดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5E เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น ด้วยกระบวนการ E-PLC โดยแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 3 แผน จำนวน 3 ชั่วโมง ประกอบด้วย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา จำนวน 1 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง พุทธประวัติ จำนวน 1 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ประวัติศาสดาของศาสนาต่าง ๆ จำนวน 1 ชั่วโมง

3.5.3. เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเนื้อหาครบแล้ว ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบคนละชุดกับแบบทดสอบก่อนเรียน แล้วนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาตรวจให้คะแนน โดยใช้เกณฑ์ตอบถูกให้ข้อละ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือกในข้อเดียวกันให้ 0 คะแนน และบันทึกคะแนนเพื่อใช้เป็นคะแนน ทดสอบหลังเรียน (Post-test)

3.5.4 ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา ทำแบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ที่มีการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอฟล

จังหวัดขอนแก่น ด้วยกระบวนการ E-PLC จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert มี 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) คือ

ระดับ 5 หมายถึง ความพึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ความพึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง ความพึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ความพึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ความพึงพอใจน้อยที่สุด

สำหรับการแปลความหมายของค่าความพึงพอใจที่วัดได้ ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการให้ความหมายโดยการเฉลี่ยรายช่วงและรายข้อ ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมาก

2.51-3.00 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

3.5.5 นำข้อมูลที่ได้จากการทดลอง ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อสรุปผลการทดลองตาม วัตถุประสงค์ของการศึกษาต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5E เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น ด้วยกระบวนการ E-PLC ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.6.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5E เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น ด้วยกระบวนการ E-PLC มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

3.6.2 วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index: E.I.) ของการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5E เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น ด้วยกระบวนการ E-PLC โดยใช้สูตรการหาค่า E.I.

3.6.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5E เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น ด้วยกระบวนการ E-PLC โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน ด้วยค่าสถิติการทดสอบค่า Z (Wilcoxon signed-rank test)

3.6.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5E เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ด้วยกระบวนการ E-PLC โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ โดยการประเมินจากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้ 5E เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ด้วยกระบวนการ E-PLC ดังนี้

3.7.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

3.7.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.7.1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

$$\mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ μ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3.7.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

$$\Sigma = \sqrt{\frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ Σ แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนของนักเรียนแต่ละคน
 ΣX^2 แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละคนยกกำลังสอง
 ΣX แทน ผลบวกของคะแนนในกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด

3.7.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

3.7.2.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

1) วิเคราะห์หาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด : 2553) ดังนี้

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ค่าดัชนีความสอดคล้องที่นำมาใช้มีค่าอยู่ระหว่าง 0.50 - 1.00

2) วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 80/80 โดยหาค่า E_1 และ E_2 ใช้สูตร (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ : 2556) ดังนี้

คำนวณหาค่า 75 ตัวแรก โดยใช้สูตร E_1

$$E_1 = \frac{\Sigma X}{N} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X$ แทน ผลรวมคะแนนที่ได้จากชุดกิจกรรมระหว่างเรียน
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด
 A แทน คะแนนเต็มของชุดกิจกรรมระหว่างเรียนทุกแผนรวมกัน
 คำนวณหาค่า 80 ตัวหลัง โดยใช้สูตร E_2

$$E_2 = \frac{\sum X}{N} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum F$ แทน ผลรวมคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด
 B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

3) วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.) ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 เกณฑ์ประสิทธิผลที่ได้จะต้องมีค่าอยู่ระหว่าง 0.50 – 1.00 ใช้สูตรดังนี้

$$E.I. = \frac{P_2 - P_1}{Total - P_1}$$

เมื่อ E.I. แทน ดัชนีประสิทธิผล
 P_1 แทน ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน
 P_2 แทน ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน
 Total แทน ผลคูณของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม

3.7.2.2 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1) วิเคราะห์หาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความ
 สอดคล้อง (IOC) หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตร
 (บุญชม ศรีสะอาด 2553) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ
 ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้
 ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อสอบตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ค่าดัชนีความสอดคล้องที่นำมาใช้มีค่าอยู่ระหว่าง 0.50 - 1.00

2) วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) เป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากของแต่ละข้อ

R แทน จำนวนนักเรียนที่ทำข้อนั้นถูก

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ทำข้อสอบ

3) วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบอิงเกณฑ์ของ Brennan ค่าอำนาจจำแนกที่หาโดยวิธีนี้เรียกว่า ดัชนีบี (B-Index หรือ Brennan Index) ใช้สูตร (สมบัติ ท้ายเรือคำ : 2553) ดังนี้

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อ

U แทน จำนวนผู้สอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก

L แทน จำนวนผู้สอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก

N_1 แทน จำนวนผู้สอบผ่านเกณฑ์

N_2 แทน จำนวนผู้สอบไม่ผ่านเกณฑ์

4) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรของ Lovett (สมบัติ ท้ายเรือคำ : 2553) ดังนี้

$$r_{cc} = 1 - \frac{K \sum X_i - \sum X_i^2}{(K-1) \sum (X_i - C)^2}$$

เมื่อ r_{cc} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

K แทน จำนวนข้อสอบทั้งหมด

X_i แทน คะแนนสอบของนักเรียนแต่ละคน

C แทน คะแนนจุดตัดการผ่านเกณฑ์

$\sum X_i$ แทน ผลรวมของคะแนนนักเรียนทุกคน

3.7.2.3 สถิติที่ใช้หาคุณภาพแบบประเมินความพึงพอใจประเมินความพึงพอใจของนักเรียน และ จรรยาบรรณวิชาชีพของครู แบบมาตราส่วนประมาณค่า

1) วิเคราะห์หาค่าความตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแบบประเมินกับเนื้อหา โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด : 2553) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแบบประเมินกับเนื้อหา

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าคำถามแบบประเมินตรงตามเนื้อหา

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าคำถามแบบประเมินตรงตามเนื้อหา

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าคำถามแบบประเมินไม่ตรงตามเนื้อหา

ค่าดัชนีความสอดคล้องที่นำมาใช้มีค่าอยู่ระหว่าง 0.50 - 1.00

2) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพึงพอใจและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูของนักเรียน แบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของ Cronbach โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด 2553) ดังนี้

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

K แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3.7.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ผู้ศึกษาใช้เพื่อทดสอบสมมติฐานในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยคำนวณจากสูตร การทดสอบค่า T (t - test for dependent sample) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}} \quad \text{เมื่อ } df = n-1$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

D แทน ผลต่างระหว่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

$$\frac{\sum D}{n} \text{ แทน ผลรวมทั้งหมดของผลต่างระหว่างคะแนนทดสอบหลังเรียนก่อนเรียน}$$

$$\frac{\sum D^2}{n} \text{ แทน ผลรวมของผลต่างคะแนนทดสอบหลังเรียนกับก่อนเรียนยกกำลังสอง}$$

n แทน จำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

3.8 การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ (PAOR)

ผู้ศึกษาดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยมีกระบวนการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ 4 ขั้นตอนคือ ขั้นการวางแผน ขั้นลงมือปฏิบัติ ขั้นสังเกตการณ์ และขั้นสะท้อนผล โดยดำเนินการต่อเนื่องกันไป จนกว่าจะพึงพอใจหรือได้ข้อสรุปที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้ศึกษามีส่วนร่วมในการปฏิบัติเพื่อมุ่งพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.8.1 ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้น Plan)

เริ่มต้นด้วยการสำรวจปัญหาสำคัญที่ต้องการให้มีการแก้ไข ทีม E-PLC วางแผนร่วมกันสำรวจสภาพปัญหาว่าเป็นอย่างไร ปัญหาที่ต้องการแก้ไขต้องมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องใดบ้าง ในการวางแผนมีการปรึกษาร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด จากนั้นได้นำปัญหามาทำการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการสอนมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนตามสภาพปัญหาที่พบ

3.8.1.1 วิเคราะห์ปัญหา (ขั้น Plan)

วิเคราะห์สภาพและปัญหา เพื่อเป็นแนวทางในการหาโครงสร้างของปัญหาอย่างเป็นระบบ ทบทวนปัญหาอย่างกว้างขวาง ร่วมกันนำแนวคิดที่ได้จากการวิเคราะห์มาวางแผนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) วิชาวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ผ่านกระบวนการ E-PLC โดยคำนึงว่ากิจกรรมนั้นต้องประกอบด้วยอะไรบ้าง ต้องแก้ไขอย่างไร และผู้ได้รับผิดชอบ

3.8.1.2 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้น Plan)

สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงเหมาะสมกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ค้นพบคำตอบหรือการกระทำด้วยตนเอง จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) วิชาวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ผ่านกระบวนการ E-PLC

3.8.1.3 สอนและขั้นสังเกต (ขั้น Teaching and Observation)

ในขณะที่มีการสอนการจัดการเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมมีการสังเกต จดบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งที่คาดหวังและไม่คาดหวังขณะที่ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนที่วางไว้ สิ่งที่ได้จากการสอนและสังเกตเป็นกระบวนการสอนและสังเกตครั้งนี้รวมถึงการรวบรวมผลการสอนการสังเกตที่ปฏิบัติเห็นด้วยตา การได้ฟัง รวมทั้งการใช้เครื่องมือ เช่น แบบทดสอบซึ่งนำมาใช้ขณะที่กำลังดำเนินการทำการปฏิบัติการวิจัย

3.8.1.4 สะท้อนผลการสังเกตการสอน (ขั้น Re-Observing)

การสะท้อนผล (Reflecting) ผู้ศึกษา และทีม E-PLC นำข้อมูลจากการบันทึกสังเกตผล ประกอบกับคลิปวิดีโอที่บันทึกการสอนที่ได้จากขั้นการปฏิบัติ มาวิเคราะห์ วิพากษ์ ประเมินผลการจัดกิจกรรมในแต่ละแผนการสอน และจากวงจรปฏิบัติการแต่ละวงจร เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปสู่การปรับปรุงแผน การ

จัดการเรียนรู้และวางแผนการปฏิบัติการต่อไปขั้นที่ 5 การวางแผนใหม่ในรอบที่ 2 (Re-Planning) ประชุมทีม E-PLC เพื่อศึกษาทบทวนผลการดำเนินงาน กำหนดประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา (การออกแบบการสอน) และสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ แบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es)

3.8.1.5 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้น Plan)

เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) วิชาวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ผ่านกระบวนการ E-PLC แล้วผู้ศึกษาดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำ

3.8.1.6 สอนและขั้นสังเกต (ขั้น Teaching and Observation)

ได้ทำการปรับปรุงแผนแล้ว นำแผนที่ปรับปรุง มาสอนและการสังเกตการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) วิชาวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ผ่านกระบวนการ E-PLC ปฏิบัติกิจกรรมการสอนและมีการสังเกต จดบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งที่คาดหวังและไม่คาดหวังขณะที่ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนที่วางไว้ สิ่งที่ได้จากการสอนและสังเกตเป็นกระบวนการสอนและสังเกตครั้งนี้รวมถึงการรวบรวมผลการสอนการสังเกตที่ปฏิบัติเห็นด้วยตา การได้ฟัง รวมทั้งการใช้เครื่องมือ เช่น แบบทดสอบซึ่งนำมาใช้ขณะที่กำลังดำเนินการทำการปฏิบัติการวิจัย

3.8.1.7 สะท้อนผลการสังเกตการสอน (ขั้น Re-Observing)

การสะท้อนผล (Reflecting) ผู้ศึกษา และทีม E-PLC นำข้อมูลจากการบันทึกสังเกตผล ประกอบกับคลิปวิดีโอที่บันทึกการสอนที่ได้จากขั้นการปฏิบัติ มาวิเคราะห์ วิพากษ์ ประเมินผลการจัดกิจกรรมในแต่ละแผนการสอน และจากวงจรปฏิบัติการแต่ละวงจร เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปสู่การปรับปรุงแผน การจัดการเรียนรู้และวางแผนการปฏิบัติการต่อไปขั้นที่ 5 การวางแผนใหม่ในรอบที่ 3 (Re-Planning) ประชุมทีม E-PLC เพื่อศึกษาทบทวนผลการดำเนินงาน กำหนดประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา (การออกแบบการสอน) และสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ แบบการสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (5Es)

3.8.1.8 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้น Plan)

เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) วิชาวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ผ่านกระบวนการ E-PLC แล้วผู้ศึกษาดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำ

3.8.1.9 สอนและขั้นสังเกต (ขั้น Teaching and Observation)

ได้ทำการปรับปรุงแผนแล้ว นำแผนที่ปรับปรุง มาสอนและการสังเกตการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) วิชาวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ผ่านกระบวนการ E-PLC ปฏิบัติกิจกรรมการสอนและมีการสังเกต จดบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งที่คาดหวังและไม่คาดหวังขณะที่ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนที่วางไว้ สิ่งที่ได้จากการสอนและสังเกตเป็นกระบวนการสอนและสังเกตครั้งนี้รวมถึง

การรวบรวมผลการสอนการสังเกตที่ปฏิบัติเห็นด้วยตา การได้ฟัง รวมทั้งการใช้เครื่องมือ เช่น แบบทดสอบซึ่งนำมาใช้ขณะที่กำลังดำเนินการทำการปฏิบัติการวิจัย

3.8.1.10 ขั้นสะท้อนผล (ขั้น Reflection)

เป็นขั้นสุดท้ายของวงจรการทำวิจัยปฏิบัติการ เป็นการประเมินหรือตรวจสอบกระบวนการ ปัญหาหรืออุปสรรคต่อการปฏิบัติการ ที่ผู้วิจัยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทำการตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้น โดยผ่านการอภิปรายปัญหา ซึ่งจะได้แนวทางของการพัฒนาขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมและเป็นพื้นฐานข้อมูลนำไปสู่การปรับปรุงและวางแผนปฏิบัติต่อไป

3.8.2 สรุปผล

โดยวงจรของ 4 ขั้นตอนดังกล่าวจะมีลักษณะการดำเนินการเป็นบันไดเวียน (Spiral) และกระทำซ้ำตามวงจรจนกว่าจะได้ผลปฏิบัติตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการกระบวนการ E-PLC ตามขั้นตอน PAOR จำนวน 3 วงรอบ แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทำการสรุปผลการศึกษาต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ
- 4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้อง ผู้ศึกษาได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
- Σ แทน ผลรวม
- μ แทน ค่าเฉลี่ยของประชากร
- O แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร
- Ei แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
- E2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
- E.I. แทน ค่าดัชนีประสิทธิผล
- Sig. แทน ค่าความน่าจะเป็นสำหรับบอกลักษณะสำคัญทางสถิติ
- Z แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตในการแจกแจง เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
- * แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ จำนวน 4 ตอน ดังนี้

4.2.1.1 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา เป็นไปตามเกณฑ์80/80

4.2.1.2 การวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC

4.2.1.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของผู้เรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC

4.2.1.4 ผลการวิเคราะห์การศึกษาความพึงพอใจ โดยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC

4.2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จำนวน 1 ตอน ดังนี้

4.2.2.1 สรุปผลเชิงคุณภาพ โดยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

4.3.1 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหา 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา กระบวนการ E-PLC ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ 5E ผู้ศึกษาได้ใช้สูตรการหาค่า E1/ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556) ซึ่งกำหนดเกณฑ์มาตรฐานไว้ที่ 80/80 โดย การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E1) ได้จากการวัดและประเมินผลคะแนนระหว่างเรียนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งด้านพุทธิพิสัย ของแต่ละแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวนทั้งหมด 3 แผน และ ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E2) ได้จากแบบทดสอบหลังเรียน เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบถ้วนแล้ว ผลดังปรากฏในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 คะแนนรวม ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนทดสอบก่อนเรียนระหว่างเรียนและหลังเรียนประสิทธิภาพ ของกระบวนการและประสิทธิภาพของผลลัพธ์

เลขที่ นักเรียน	ทดสอบ ก่อน เรียน (30คะแนน)	คะแนนระหว่างเรียน			คะแนน ระหว่างเรียน (กระบวนการ:E1)	คะแนน ทดสอบหลังเรียน (ผลลัพธ์: E2)
		แผนการ จัดการ	แผนการ จัดการเรียนรู้	แผนการ จัดการ	30	30
		10	10	10		
1	17	7	8	9	22	27
2	16	7	7	8	26	28
3	15	9	9	8	26	27
4	18	6	7	9	24	26
5	17	7	9	7	27	29
6	16	8	6	8	21	28
7	15	9	8	7	23	25
8	16	7	6	7	25	28
9	17	6	8	8	25	25
10	16	5	8	7	23	23
11	15	8	9	8	24	27
12	18	7	7	7	23	25
13	17	9	6	8	26	28
14	17	8	8	6	26	30
Σ	230	103	106	107	341	376
$\bar{u}$	16.43	7.36	7.57	7.64	24.36	26.86
σ	1.02	1.22	1.09	0.84	1.78	1.88
ร้อยละ	54.76	73.57	75.71	76.43	81.19	89.52
E1 คือประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอน E2 คือประสิทธิภาพของผลลัพธ์					E1= 81.19	E2= 89.52

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es ด้วยกระบวนการ E-PLC มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E1) คิดเป็นร้อยละ 81.19 และมี ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E2) คิดเป็นร้อยละ 89.52 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 หรือ E1/E2 เท่ากับ 81.19/89.52

4.1.1 การวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC ผลปรากฏดังตาราง 4.2

ตารางที่ 4.2 ดัชนีประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยกระบวนการ E-PLC

เลขที่	ผลรวมของคะแนน (n=14)			ผลต่างของคะแนนหลังเรียน/ก่อนเรียน (P ₂ -P ₁)	ผลต่างของคะแนนเต็มกับคะแนนก่อนเรียน (Total- P ₁)	ดัชนีประสิทธิผล (E.I)	แปลผล
	ผลคูณของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม	คะแนนทดสอบก่อนเรียน คะแนน (30)	คะแนนทดสอบหลังเรียน คะแนน (30)				
1	30	17	27	10	13	0.76	ผ่านเกณฑ์
2	30	16	28	12	14	0.85	ผ่านเกณฑ์
3	30	15	27	12	15	0.80	ผ่านเกณฑ์
4	30	18	26	8	12	0.66	ผ่านเกณฑ์
5	30	17	29	12	13	0.92	ผ่านเกณฑ์
6	30	16	28	12	14	0.85	ผ่านเกณฑ์
7	30	15	25	10	15	0.66	ผ่านเกณฑ์
8	30	16	28	12	14	0.85	ผ่านเกณฑ์
9	30	17	25	8	13	0.61	ผ่านเกณฑ์
10	30	16	23	7	14	0.50	ผ่านเกณฑ์
11	30	15	27	12	15	0.80	ผ่านเกณฑ์
12	30	18	25	7	12	0.58	ผ่านเกณฑ์
13	30	17	28	11	13	0.84	ผ่านเกณฑ์
14	30	17	30	13	13	1	ผ่านเกณฑ์
รวม	434	215	349	134	175	0.76	ผ่านเกณฑ์

จากตาราง 4.2 พบว่าคะแนนรวมการทดสอบก่อนเรียนของนักเรียนทุกคนเท่ากับ 230 คะแนน คะแนนรวมของการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทุกคนเท่ากับ 376 คะแนน ผลการวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผล การจัดการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.7684 หรือคิดเป็นร้อยละ 89.52 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 0.50

4.3.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของผู้เรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC ปรากฏดังตาราง 4.3 และ 4.4

ตารางที่ 4.3 คะแนนรวม ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของผู้เรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es

เลขที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน(30)	คะแนนทดสอบหลังเรียน(30)
1	17	27
2	16	28
3	15	27
4	18	26
5	17	29
6	16	28
7	15	25
8	16	28
9	17	25
10	16	23
11	15	27
12	18	25
13	17	28
14	17	30
รวม(Σx)	230	367
μ	16.43	26.86
σ	1.02	1.88
ร้อยละ	54.76	89.52

จากตารางที่ 4.3 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหา พบว่า การทดสอบก่อนเรียนในภาพรวมมีคะแนนเท่ากับ 230 คะแนน ($\mu = 16.43$, $\sigma = 1.02$) คิดเป็นร้อยละ 54.76 ส่วนคะแนนทดสอบหลังเรียนในภาพรวมมีคะแนนเท่ากับ 376 คะแนน ($\mu = 26.86$, $\sigma = 1.88$) คิดเป็นร้อยละ 89.52 และเมื่อนำคะแนนไปทดสอบ สมมติฐานในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการทดสอบค่า Z (Wilcoxon signed rank test) ผลปรากฏดังตารางที่ 4.4

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนและหลังเรียน

การทดสอบ	N	μ	σ	Z	P value
ก่อนเรียน	14	16.43	1.02	3.3271*	0.00088
หลังเรียน	14	26.86	1.88		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียน ใช้เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC พบว่า มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 16.43 และหลังเรียนมี คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 26.86 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ผลปรากฏว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์การศึกษาค้นคว้าความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC

ที่	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
ด้านการจัดการเรียนรู้				
1	การใช้ เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Esเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทำให้นักเรียนและครูมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	4.80	0.42	มากที่สุด
2	การใช้ เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Esเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากขึ้น	4.80	0.42	มากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
3	การใช้ เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Esเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทำให้นักเรียนเข้าใจ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา	4.50	0.53	มากที่สุด
4	การใช้ เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Esเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทำให้นักเรียนได้มี ปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน	4.80	0.42	มากที่สุด
5	การใช้ เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Esเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทำให้นักเรียนได้ลงมือ ปฏิบัติด้วยตนเองมากขึ้น	4.70	0.48	มากที่สุด
ด้านบรรยากาศในการเรียน				
6	บรรยากาศในชั้นเรียนทำให้นักเรียนมีความสุข	4.90	0.32	มากที่สุด
7	การใช้ เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Esเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทำให้นักเรียนมีความ กระตือรือร้นที่อยากจะมาเรียนมากขึ้น	4.50	0.53	มาก
8	บรรยากาศในชั้นเรียนครูคอยแนะนำและให้ ความช่วยเหลือแก่นักเรียน	4.90	0.32	มากที่สุด
ด้านสื่อการเรียนรู้				
9	การใช้ เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Esเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ การเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.30	0.48	มาก
10	การใช้ เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Esเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูคอยแนะนำวิธีการ ค้นคว้าหาวิธีแก้ปัญหาจากแหล่งต่างๆ	4.90	0.32	มากที่สุด
โดยรวม		4.71	0.42	มากที่สุด

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71, \sigma = 0.42$)

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

4.4.1 สรุปผลเชิงคุณภาพ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพตามวงจร PAOR ในการดำเนินการกระบวนการ E-PLC จำนวน 3 วงรอบ ดังนี้

4.4.1.1 ขั้นตอน P : การวางแผน (Plan)

1) วิเคราะห์ปัญหา พบว่า เนื่องจากบุคลากรหรือครูผู้สอนไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาวิทยาการคำนวณ จึงทำให้นักเรียนระดับ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ไม่มีทักษะในการเรียนรู้และใช้วิธีแก้ไขได้ โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้วยเทคนิคและวิธีการที่เหมาะสมกับพัฒนาการ ตามช่วงวัยของผู้เรียน มีการลำดับเนื้อหาความยากง่ายและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจเรียนมีความใฝ่เรียนรู้และมีความสุขในการเรียน ครูต้องใช้นวัตกรรมและสื่อการสอนที่สอดคล้องกับพัฒนาการตามช่วงวัยของผู้เรียน สอดคล้องเชื่อมโยงกับประเด็นปัญหา รวมถึงการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ที่เหมาะสม การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่, กระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนและครูมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนและการทำกิจกรรมการเรียนรู้

2) วิพากษ์แผนการจัดการเรียนรู้ สรุปผลการวิพากษ์ ครูต้องดำเนินการ เตรียมการเพื่อใช้นวัตกรรมและสื่อการสอนที่สอดคล้องกับพัฒนาการตามช่วงวัยของผู้เรียน สอดคล้องเชื่อมโยงกับประเด็นปัญหา รวมถึงการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอนที่เหมาะสม จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนและครูมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนการวิเคราะห์ผู้เรียน และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก กระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน เทคนิคการสอนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้มีคุณภาพและความน่าเชื่อถือและให้ครูผู้สอนแก้ไขปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี และนำไปสู่การปฏิบัติ การเปิดชั้นเรียน

4.4.1.2 ขั้นตอน A : การปฏิบัติ (Act)

1) เปิดชั้นเรียน การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาการคำนวณ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโคกสูง

วิทยา ผ่านกระบวนการ E-PLC ครูผู้สอนได้มีการแสดงออกในการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง มีการเตรียมการสอน ทั้งด้านสื่อการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดเตรียมบรรยากาศของชั้นเรียน มีการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนมีการแสดงออกในการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้วยการปฏิบัติต่อนักเรียนด้วยความเมตตา เอาใจใส่ผู้เรียนด้วยความเสมอภาคเข้าใจพฤติกรรมและพัฒนาการตามช่วงวัยของนักเรียน บริการวิชาการด้วยความรัก ความเมตตาเอาใจใส่ช่วยเหลือและส่งเสริมให้กำลังใจแก่ผู้เรียน

การเปิดชั้นเรียนและดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ก้าวหน้าขึ้นและบรรลุผลตามเป้าหมาย กล่าวคือ นักเรียนมีความเข้าใจด้านทักษะการเรียนรู้มากขึ้นผู้เรียนเกิด การพัฒนาด้านสมรรถนะ ทักษะ และเกิดการพัฒนาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งนี้การเรียน วิชาวิทยาการคำนวณ การเรียนรู้ภายในระยะเวลาอันจำกัด และเนื่องจากผู้เรียนมีความแตกต่างด้านกายภาพ อาจส่งผลให้นักเรียนบางรายยังไม่สามารถเข้าใจในเนื้อหาได้ด้นัก

4.4.1.3 ขั้นตอน O: การสังเกตการณ์ (Observation)

1) การสังเกตการณ์ในชั้นเรียน ผู้ศึกษาได้สังเกตการณ์และรวบรวมผลการปฏิบัติการในขั้นตอน A การปฏิบัติ ซึ่งเป็นการเปิดชั้นเรียน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกตพฤติกรรมร่วมกับการทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาวิทยาการคำนวณ เรื่องข้อมูลสารสนเทศ ด้วยกระบวนการ E-PLC ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้สร้างขึ้นจำนวน 3 แผน

4.4.1.4 ขั้นตอน R : การสะท้อนผล (Reflection)

1) ประชุมสะท้อนคิดหลังเปิดชั้นเรียน ผู้ศึกษาได้สรุปการดำเนินงาน 3 วงรอบ ดังนี้

1.1) สรุปผลการดำเนินงานทั้ง 3 วงรอบของสมาชิก E-PLC

1.1.1)ครูผู้สอน: ครูผู้สอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาวิทยาการคำนวณ เรื่องข้อมูลสารสนเทศ ด้วยกระบวนการ E-PLC สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ครูผู้สอนดำเนินการสอนด้วยความเอาใจใส่ มีความเสมอภาค มีการเตรียมตัวเตรียมสื่อการสอน และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูด้วยความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้รับบริการและผู้ร่วมวิชาชีพ

1.1.2)ครูพี่เลี้ยง: แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับพัฒนาการตามช่วงวัยของผู้เรียน บทเรียนที่เลือกใช้สอดคล้องเหมาะสมกับนักเรียน ครูผู้สอนมีการเตรียมตัว เตรียมสื่อการสอนรวมถึงการวางแผนการจัดการเรียนรู้ การคัดเลือกเทคนิควิธีการสอน เทคนิคการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ผู้สอนมีความเมตตากรุณาต่อนักเรียน ดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนตลอดระยะเวลาที่จัดการเรียนรู้

1.1.3)ศึกษานิเทศก์: แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ครูผู้สอนดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ได้ด้น มีการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์จริง

1.1.4)ครูผู้สร้างแรงบันดาลใจ: ครูผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ได้รับความรู้และมีการพัฒนาทักษะการบริการเครื่องดื่ม ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนมีความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมเรียนรู้ด้วยความ เป็นกัลยาณมิตร

1.1.5)อาจารย์นิเทศก์: นักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ผลการเรียนรู้เมื่อครบกระบวนการแล้ว นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงไปในทางบวก นักเรียนมีความสุขในการเรียนและกล้าแสดงออก

1.1.6)ครูเพื่อนร่วมเรียนรู้: ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ทำให้เกิดความไวใจ และกล้าแสดงความคิดเห็น นักเรียนกล้าถามกล้าแสดงออกในสิ่งที่ตนเองทราบหรือเกิดความสงสัย ทำให้เกิดการสื่อสารระหว่างกัน อันเป็นผลให้การเรียนรู้เป็นไปตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของสาระการเรียนรู้ และเป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้

1.1.7)ผู้อำนวยการโรงเรียน: นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนเนื่องจากครูผู้สอนมีการจัดระบบ มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ทำให้การเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ครูสามารถวางแผนเป็นต้นแบบในการเรียนและการดำเนินชีวิต

1.2)สรุปผลการดำเนินงานทั้ง 3 วงรอบของครูผู้สอน

1.2.1)แผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทั้งสามแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกันดี ผู้สอนมีการวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานและตัวชี้วัด เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แผนการจัดการเรียนรู้เหมาะสมกับพัฒนาการตามช่วงวัยของผู้เรียน มีการกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความกระตือรือร้นตลอดการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.2.2)แนวปฏิบัติที่ดีเลิศ (Best Practice) พบว่า การเรียนรู้ที่ดีที่สุดคือการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มีส่วนในการหาข้อเสนอนะ และตั้งข้อสังเกตถึงข้อดีข้อเสียของการเรียนรู้นั้น ๆ ครูผู้สอนและนักเรียนมีการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีและมีประสิทธิภาพ และนักเรียนสามารถนำไปใช้ได้จริง

1.2.3)ผลที่เกิดแก่นักเรียน พบว่า ครูผู้สอนได้พัฒนาตนเองตามแนวทางความเป็นครูที่ดีมีจรรยาบรรณของวิชาชีพครู เมื่อครูปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแล้ว จึงจะสามารถเป็นตัวอย่างหรือต้นแบบในการดำเนินชีวิตให้แก่แก่นักเรียนได้ นักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด

1.2.4)ปัจจัยที่ทำให้เกิดความสำเร็จ ได้แก่ ทีม E-PLC ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ได้รับคำแนะนำด้านความรู้และประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญหลายท่านและแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการวิพากษ์ ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

1.2.5)ผลที่เกิดกับครูผู้สอนจากการดำเนินกิจกรรม E-PLC ครูผู้สอนได้เรียนรู้วิธีการรับมือกับนักเรียนที่มีความแตกต่างทางพฤติกรรม วิธีการจัดการชั้นเรียนที่ดี วิธีการใช้เทคนิคการสอน รวมถึงการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ได้จริงอีกทั้งได้เรียนรู้ ตระหนักรู้และเพิ่มพูนจรรยาบรรณทางวิชาชีพทั้ง 5 ด้าน

1.2.6)การนำข้อคิดเห็นและประสบการณ์ในการดำเนินงาน E-PLC ไปพัฒนาตนเอง ครูผู้สอนต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านจรรยาบรรณต่อตนเองด้วยการมีระเบียบวินัยในตนเอง การพัฒนาทางวิชาการ การพัฒนาบุคลิกภาพและเทคโนโลยีสารสนเทศครูผู้สอนควรมีการใช้การเสริมแรงทางลบในการ

จัดการชั้นเรียน หากมีนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมทางลบ และส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน การควบคุมชั้นเรียนควรเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนและแผนการสอน ครูผู้สอนต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการด้วยความรักความเมตตาเอาใจใส่ช่วยเหลือและส่งเสริมให้กำลังใจแก่ผู้เรียน ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ด้วยวิธีที่เร้าต่อการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนควรมีโอกาสได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นปัญหาที่นักเรียนพบในการเรียน รวมถึงแนวทางการแก้ไขปัญหานักเรียนค้นพบ เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ต่อไป

จากผลการดำเนินการตามวงจร PAOR และการสะท้อนผลการดำเนินงาน E-PLC INACTION ท"งสามวงจรอบ ผู้ศึกษาสรุปผลการดำเนินร่วมกับสมาชิก E-PLC ทั้งหมด 7 ท่านประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง ครูผู้สร้างแรงบันดาลใจ ศิษยานุศิษย์ อาจารย์นิเทศก์ (ผู้ศึกษา) และครูเพื่อนร่วมเรียนรู้ 1 ท่าน สามารถสรุปผลเชิงคุณภาพได้ดังนี้

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนาด้วยกระบวนการ E-PLC แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาระดับพื้นฐาน มีความยืดหยุ่น มีการปรับแผนการสอนให้เข้ากับบริบทของผู้เรียน แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นสอดคล้องกับพัฒนาการตามช่วงวัยของผู้เรียน บทเรียนที่เลือกใช้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับนักเรียน ครูและนักเรียนมีโอกาสดำเนินการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น ผู้สอนมีการเตรียมสื่อการสอนที่หลากหลายและน่าสนใจ ผู้สอนมีการควบคุมชั้นเรียนและสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ให้เป็นไปในแนวทางที่ดีเพื่อให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน มีการวิเคราะห์ผู้เรียนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน รวมถึงมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดขึ้นได้ด้วยความร่วมมือของสมาชิกในทีม E-PLC ที่ทำให้เห็นว่าเทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC มีคุณภาพและความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้ได้จริง และผลการเรียนรู้ที่เกิดจากแผนดังกล่าว ทำให้นักเรียนมีความเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมทางการเรียนรู้ไปในทางที่ดีขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC ผู้ศึกษาสามารถสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโคกสูงวิทยา เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es ด้วยกระบวนการ E-PLC สามารถสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (Ei) คิดเป็นร้อยละ 83.94 และมีประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E2) คิดเป็นร้อยละ 87.58 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 หรือ E1/E2 เท่ากับ 83.94/87.58

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผล ของการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC มีค่าดัชนีประสิทธิผลในการเรียนรู้ (E.I) โดยรวมเท่ากับ 0.7320 โดยค่าดัชนีประสิทธิผลในการเรียนรู้ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

5.1.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหา 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC พบว่า คะแนนทดสอบก่อนเรียนในภาพรวมมีคะแนนเท่ากับ 177 คะแนน ($\mu = 16.09$, $\sigma = 0.94$) คิดเป็นร้อยละ 53.64 ส่วนคะแนนทดสอบหลังเรียนในภาพรวมมีคะแนนเท่ากับ 289 คะแนน ($\mu = 26.27$, $\sigma = 0.90$) คิดเป็นร้อยละ 87.58 และเมื่อนำคะแนนไปทดสอบสมมติฐานในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการทดสอบค่า Z พบว่า Z ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 2.969 และจากค่า Sig ที่ได้เป็น 0.00149 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าวิกฤตและพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

5.1.4 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหา 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหา 5Es เพื่อพัฒนา

ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\mu = 4.71, \sigma = 0.42$)

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิจัยแผนการจัดการเรียนรู้ ตามรูปแบบกระบวนการ E-PLC สามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

5.2.1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC พบว่า มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E1) คิดเป็นร้อยละ 83.94 และมีประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E2) คิดเป็นร้อยละ 87.58 จากแบบทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียน มีค่า E1/E2 ที่ระดับ 83.94/87.58 หมายความว่าคะแนนจากการทำกิจกรรมและการทดสอบย่อยระหว่างเรียนของการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ทั้งนี้เนื่องจากการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงานและค้นหาข้อมูลด้วยตนเองโดยแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันไป คือ เก่ง ปานกลาง อ่อน ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้าน การเรียนและการทำงาน นักเรียนที่มีความสามารถสูงกว่าช่วยอธิบายและแลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนในกลุ่มที่มีความสามารถต่ำกว่าให้เข้าใจ ประกอบกับการแก้ปัญหาร่วมกันอย่างเป็นขั้นตอน จึงทำให้นักเรียนสนใจในการเรียนและได้รับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งการจัดทำแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ผ่านการตรวจสอบ แก้ไขจากทีม E-PLC ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ แนวทาง วิธีแก้ปัญหาเพื่อให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความถูกต้อง และสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวกร จันทร์ทอง (2558) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5 E) โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิศาสตร์นำรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า 1. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิศาสตร์นำรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.61/84.81 ซึ่งเป็นไปตาม เกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ 2. รูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) โดยใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ เรื่อง ภูมิศาสตร์นำรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7622 หรือร้อยละ 76.22 3. นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียน การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิ ศาสตร์นำรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคม ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหา

ความรู้(5E) โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิศาสตร์น้ำรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก

5.2.2 ผลการวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC มีค่าดัชนีประสิทธิผลในการเรียนรู้ (E.I) โดยรวมเท่ากับ 0.7320 โดยค่าดัชนีประสิทธิผลในการเรียนรู้ สูงกว่า เกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC เพื่อพิจารณาพัฒนาการของนักเรียนจากก่อนเรียนและหลังเรียนว่ามีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นจากการคำนวณหาค่าดัชนีประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อชิระ อุดมาน,สิทธิพล อาจอินทร์ (2557)การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 5E การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ One - Shot CaseStudy กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 /1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 2 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า! นักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 5E มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 23.96 คิดเป็นร้อยละ 79.87 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2. นักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 5E มีคะแนนการคิดวิเคราะห์เฉลี่ย 23.65 คิดเป็นร้อยละ 78.83และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

5.2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ที่ผ่านการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ด้วยกระบวนการ E-PLC มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเฉลี่ย เท่ากับ 177 คะแนน($\mu=16.09, O=0.94$) และมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเฉลี่ย เท่ากับ 289 คะแนน ($\mu=26.27, O =0.90$) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ผลปรากฏว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนแบบกระตือรือร้น ช่วยให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนของตนเองเพราะเป็นรูปแบบวิธีการเรียนรู้ความสามารถของตนเองซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สัญญา ศรีคงรักษ์ (2558) ได้ศึกษาเรื่องผลการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ที่ส่งผล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ แบบสืบเสาะหาความรู้ สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.4 ผลการวิเคราะห์การประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของ

พระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด ด้วยกระบวนการ E-PLC โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\mu = 4.71$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ $\sigma = 0.42$) สอดคล้องกับ รัชพล กลัดชื่น และกฤษ สิ้นธนะกุล (2562) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน รูปแบบการเรียนการสอนด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นผลเนื่องมาจากกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เป็นวิธีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ เช่น การแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนในชั้นเรียนและผู้สอน และมีการสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมได้ซึ่ง ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลและสืบค้นได้ทุกที่ ทุกเวลา นอกจากนั้นการประเมินความรู้ด้วย เกมส์ QUIZZ จะช่วยสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่แตกต่างจากการสอนแบบบรรยายทั่วไป และ ช่วยให้เกิดความสนุกสนานไม่น่าเบื่อ ทำให้ผู้เรียนพึงพอใจ สามารถนำไปเป็นแนวทาง พัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es ให้มีประสิทธิภาพต่อไปได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

5.3.1.1 ควรเพิ่มหรือเปลี่ยนกลุ่มเป้าหมาย โดยให้จำนวนกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้นหรือเปลี่ยนระดับชั้นของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ทราบความแตกต่างและเห็นประสิทธิภาพของเครื่องมือ

5.3.1.2 ก่อนทำการวิจัยควรปฐมนิเทศนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้เข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และเนื้อหาที่ใช้ให้ชัดเจนก่อน

5.3.1.3 เมื่อจบเนื้อหาเรื่องหนึ่งแล้วควรให้ผู้เรียนเปลี่ยนหน้าที่หรือเปลี่ยนกลุ่มหมุนเวียนกันไป เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในห้องเรียน และไม่เกิดความเบื่อหน่าย

5.3.1.4 การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ผู้สอนควร เลือกเนื้อหาสาระที่ใกล้ตัวเพื่อสร้างความสนใจและความกระตือรือร้นของนักเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนมองเห็นภาพของและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตนเองได้อย่างชัดเจน อันเป็นตัวกระตุ้น ให้นักเรียนเกิดข้อสงสัยหรือเกิดคำถาม และต้องการแสวงหาคำตอบในสิ่งที่ตนเองอยากรู้ นำไปสู่การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและที่สำคัญนักเรียนจะให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มกำลังและตั้งใจ

5.3.1.5 การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ผู้สอนควรเลือกใช้สื่อที่ทันสมัยหลากหลายและมีความเหมาะสมกับเนื้อหาเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียนให้อยากที่จะเรียนรู้และช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ดีได้

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

5.3.2.1 จากการศึกษา พบว่าผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระและมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น ดังนั้น ครูผู้สอนควรนำไปประยุกต์ใช้และพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทางการศึกษาต่อไป

5.3.2.2 ครูควรมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องของเนื้อหา รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและสนุกกับการเรียน

5.3.2.3 ครูควรสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจากการมีส่วนร่วมและสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและเกิดความเท่าเทียมกับสมาชิกในกลุ่ม

5.3.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

5.3.3.1 ควรนำการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ไปใช้ในการพัฒนาความสามารถในการคิดระดับสูงด้านอื่น เช่น การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

5.3.3.2 ควรนำการจัดการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ไปใช้ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบอื่น เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม หรือใช้ร่วมกับเทคนิคผังมโนทัศน์ผังกราฟิก เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ,กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **ทศวรรษที่สองของการปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551** กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ, 2561, หน้า 4).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2560). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กุลจิรัสย์ ละอองทอง. (2559). **ความคาดหวังและความพึงพอใจ ต่อการมาศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์สุโขทัย**. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัย และพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- กฤษดา บุญหมื่น. (2555). **แผนการจัดการเรียนรู้**. [ออนไลน์]. ได้จาก:<http://www.newnaew.net/plan/166-plan-learning-l.html>. [สืบค้นเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2565].
- จรรยา โทะนาบุตร. (2560). **"รูปแบบการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es ในศตวรรษที่ 21."** ลำปาง: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปาง.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์.(2556). **การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน**. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์ 5,3: 7-20.
- ทิตนา แฉมมณี. (2556).**ศาสตร์การสอน ะองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**.พิมพ์ครั้งที่ 17.กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แฉมมณี.(2560). **ศาสตร์การสอน:องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำลี รักสุท. (2553). **คู่มือการจัดทำสื่อ นวัตกรรม และแผนประกอบสื่อนวัตกรรม**. กรุงเทพฯ : พัฒนาการศึกษา.
- วิทย์ มูลคำ และคณะ. (2554). **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นความคิด**. กรุงเทพฯ: อี เค บุ๊คส์.
- สมบัติ กาญจนรักพงศ์ และคณะ. (2561). **เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5E ที่เน้นพัฒนา ทักษะการคิด** ขั้นสูง : กลุ่มการสอนและพัฒนาการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ธารอักษร.

- สาขาสังคมศึกษา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2561. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนากระบวนการคิดระดับสูง วิชาสังคมศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (Online). Available: <http://www.ipst.ac.th/biology/Bio-Articles/mag-content10.html>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2562. รูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) (Online). Available: <http://school.obec.go.th/nitade/data/Inquiry%20process.pdf>.
- วิจารณ์ พานิช. (2562). วิธีสร้างการเรียนรู้ในวิชาสังคมศึกษา. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- บุรชัย ศิริมหาสาร. (2563). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการสอนแบบใช้กิจกรรมกลุ่ม 5E. กรุงเทพฯ : บริษัท บุ๊ค พอยท์ จำกัด.
- Wu H. and Hsieh, C. 2015. Developing sixth grades' inquiry skills to construct explanations in inquiry-based learning environments. *International Journal of Science Education* 28 (11): pp. 1289-1313.
- Bellanca, James and Brandt, Ron. (Editors). (2015). *21st Century Skills : Rethinking how Students Learn*. Bloomington : Solution Tree Press.
- Burkhardt, Gina and others. (2016). *engage 21st Century Skills : Literacy in the digital age*. Illinois : The north central regional educational laboratory and the metiri group.
- Educational Testing Service. (2017). *Digital Transformation A Framework for ICT Literacy*. Princeton, NJ : Educational Testing Service.
- Gardner, Haward. (2017). *Five Minds for the Future” 21st century skills : rethinking how students learn*. (Edited by James Bellanca and Ron Brandt). Bloomington : Solution tree press.
- Marzano, R.J. (2018). *What works in schools : Translating research into action*. Alexandria. VA : Association for Supervision and Curriculum Development.
- Chimput, R. (2019). Musical folk drama in Phitsanulok province. In book D. Pattamasirawat and P. Sirasoonthorn (Eds.), *Knowledge of social partners in Faculty of Humanities and Social Sciences, Naresuan University* (pp. 67-94). Bangkok: P. A. Living.
- The National Commission on Teaching and America's Future. (2019). *No dream denied : A pladge4 to America's children*. Washington. DC : Author.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ชื่อและตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นายวรวุฒิ หินโทน ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยโจด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3
2. นางดวงปี ศรีมุงคุณ ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านห้วยโจด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3
3. นางสาวดาระญา ไปแดน ตำแหน่งครู โรงเรียนบ้านห้วยโจด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

ภาคผนวก ข

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส15101

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความสำคัญของพระพุทธศาสนาพุทธประวัติ และศาสนาที่ตนนับถือ เวลา 3 ชั่วโมง

เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา

เวลา 1 ชั่วโมง

วันที่ .....

ผู้สอน นางสาวรัตติรส พรหมมะลี

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนา
ที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม
เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.5/1 วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะ
ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและหลักในการพัฒนาชาติไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	๑.๑วิเคราะห์ความสำคัญของ พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ ตนนับถือในฐานะที่เป็นมรดก ทางวัฒนธรรมและหลักในการ พัฒนาชาติไทย	- มรดกทางวัฒนธรรมที่ได้รับจากพระพุทธศาสนา - มรดกทางด้านรูปธรรม เช่น ศาสนสถาน โบราณวัตถุ สถาปัตยกรรม - มรดกทางด้านจิตใจ เช่น หลักธรรมคำสั่งสอน ความ เชื่อและคุณธรรมต่างๆ - การนำพระพุทธศาสนาไปใช้เป็นแนวทางในการ พัฒนาชาติไทย - พัฒนาด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม เช่น ภาวนา ๔ (กาย ศีล จิตปัญญา) ไตรสิกขา (ศีล สมาธิ ปัญญา) และอริยสัจ ๔ - พัฒนาจิตใจเช่น หลักโอวาท ๓ (และความชั่ว ทำ ความดี ทำจิตใจให้บริสุทธิ์) และการบริหารจัดการ และ เจริญปัญญา

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายความสำคัญของศาสนา (K)
- นักเรียนจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ (P)
- ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม (A)

3. สารสำคัญ

พระพุทธศาสนาเป็นมรดกทางวัฒนธรรม เป็นหลักในการพัฒนาชาติไทย การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตจะทำให้เกิดความสุขขึ้นในสังคม

4. สารการเรียนรู้

ความสำคัญของพระพุทธศาสนา

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

6.1 รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

6. ทักษะกระบวนการคิด : การคิดวิเคราะห์

7. กิจกรรมการเรียนรู้

เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามจุดประสงค์ ผู้สอนได้นำเทคนิคการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) (The 5E's of Inquiry-Based Learning)

ขั้นที่ 1. ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) เวลา 10 นาที

1. นักเรียนสังเกตภาพศาสนสถานและศาสนวัตถุที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วัดพระศรีรัตนศาสดาราม พระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร แล้วร่วมกันสนทนา โดยใช้คำถาม ดังนี้

- ภาพที่นักเรียนเห็นเป็นภาพเกี่ยวกับอะไรบ้าง (สื่อการสอนบัตรรูปภาพ)
(ภาพวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ภาพพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร)
- ภาพที่นักเรียนเห็นเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาอย่างไร (สื่อการสอนบัตรรูปภาพ)
(ตัวอย่างคำตอบ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดมาจากพระพุทธศาสนา)
- ภาพที่นักเรียนเห็นมีความสำคัญต่อพุทธศาสนิกชนชาวไทยอย่างไร (สื่อการสอนบัตรรูปภาพ)
(ตัวอย่างคำตอบ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และเป็นศูนย์รวมจิตใจของพุทธศาสนิกชนชาวไทย)

2. นักเรียนร่วมกันศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา จากคลิปวิดีโอ (ความยาว 4 นาที)

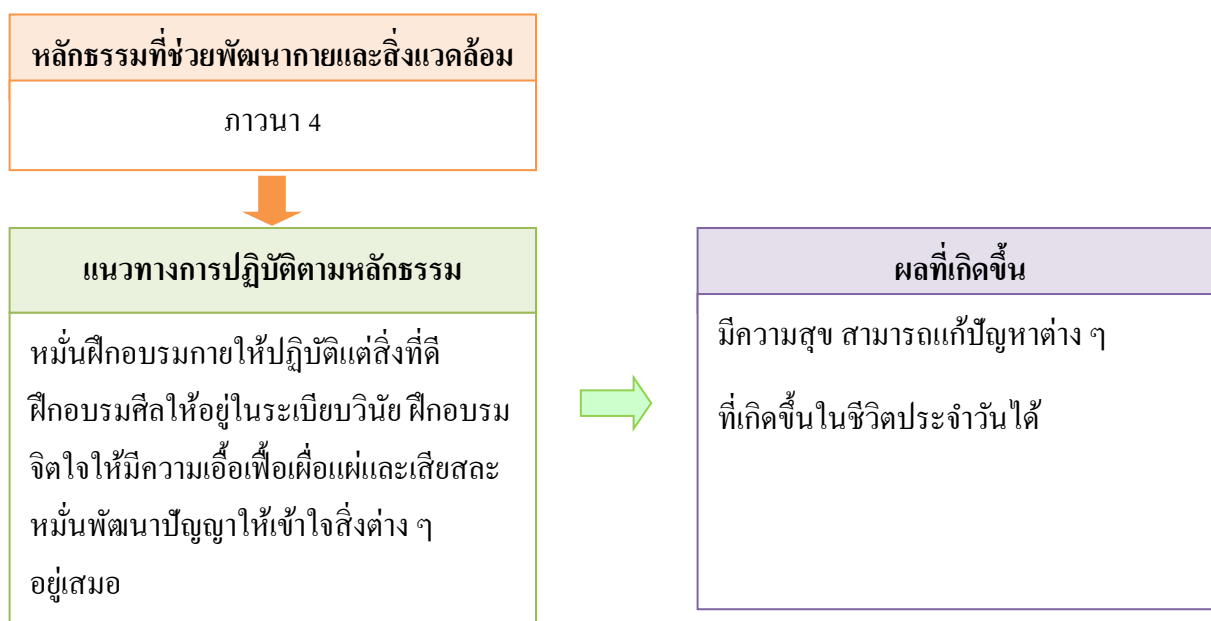
3. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของพระพุทธศาสนา แล้วสรุปเป็นความคิดรวบยอด โดยใช้คำถาม ดังนี้

- พระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อสังคมไทยอย่างไร
(ตัวอย่างคำตอบ พระพุทธศาสนาเป็นมรดกทางวัฒนธรรม และเป็นหลักในการพัฒนาชาติไทย)
- เพราะเหตุใดจึงกล่าวว่าพระพุทธศาสนาเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติไทย
(ตัวอย่างคำตอบ เพราะวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของคนไทยล้วนเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา)

ทั้งสิ้น)

ขั้นที่ 2. ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) เวลา 20 นาที

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน ร่วมกันเสนอแนวทางการปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ที่ช่วยพัฒนาด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมมากลุ่มละ 1 แนวทาง พร้อมวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้น ลงในแผนภาพความคิด แล้วสรุปเป็นความคิดรวบยอด ดังตัวอย่าง

ขั้นที่ 3. ขั้นอธิบายและสรุปผล (Explanation) เวลา 15 นาที

1. นักเรียนออกมานำเสนอชิ้นงานให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
2. นักเรียนร่วมกันอธิบายสรุปเกี่ยวกับวิธีการทำงานให้เห็นการคิดเชิงระบบและวิธีการทำงาน ที่มีแบบแผน
3. นักเรียนและครูร่วมกันจัดกิจกรรมการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์หน้าเสาธงที่มีพระพุทธรูป เพื่อเป็นการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา

ขั้นที่ 4. ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) เวลา 5 นาที

ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจ ให้นักเรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 5. ขั้นประเมินผล (Evaluation) เวลา 10 นาที

นักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของพระพุทธศาสนา ในด้านการเป็นมรดกทางวัฒนธรรม และเป็นหลักในการพัฒนาชาติไทย

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. บัตรภาพ
3. คลิปวิดีโอ

4.ห้องสมุดโรงเรียนบ้านห้วยโจด

9. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. อธิบายความสำคัญของศาสนา (K)	ตรวจใบงาน	ใบงาน	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 60
2. นักเรียนจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ (P)	การสังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70
3. ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม(A)	การสังเกต	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

80 % ขึ้นไป	หมายถึง	ดีมาก	50-59%	หมายถึง	ผ่าน
70-79%	หมายถึง	ดี	ต่ำกว่า 50%	หมายถึง	ไม่ผ่านเกณฑ์
60-69%	หมายถึง	ปานกลาง			

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ครูผู้สอน

(นางสาวรัตติรส พรหมมะลี)

...../...../.....

ความคิดเห็นของผู้ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้ตรวจแผน

(นายวรุฒิ หินโตน)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยโจด

...../...../.....

ภาคผนวก

ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความสำคัญของศาสนา

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ภาพ แล้วตอบคำถาม

1.

1) ภาพดังกล่าว แสดงถึงความเจริญทางด้านใด

.....

.....

2) ภาพดังกล่าว แสดงถึงความสำคัญของศาสนาอย่างไร

.....

.....

2.

1) ภาพดังกล่าว แสดงถึงความเจริญด้านใด

.....

2) ภาพดังกล่าว แสดงถึงความสำคัญของศาสนาอย่างไร

.....

.....

บทสรุป

นักเรียนคิดว่า ศาสนามีความสำคัญต่อวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยและการพัฒนาชาติไทยอย่างไร

ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความสำคัญของศาสนา

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ภาพ แล้วตอบคำถาม

1.

1) ภาพดังกล่าว แสดงถึงความเจริญทางด้านใด

.....วัฒนธรรมด้านวัตถุ.....

2) ภาพดังกล่าว แสดงถึงความสำคัญของศาสนาอย่างไร

.....ทำให้ศาสนิกชนสร้างสรรค์งานเกี่ยวกับศาสนาจนกลายเป็นมรดกตกทอดทางวัฒนธรรมให้ลูกหลานสืบไป.....

2.

1) ภาพดังกล่าว แสดงถึงความเจริญด้านใด

.....ทางด้านจิตใจ.....

2) ภาพดังกล่าว แสดงถึงความสำคัญของศาสนาอย่างไร

.....ศาสนาเป็นบ่อเกิดวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ซึ่งช่วยหล่อหลอมให้ผู้ปฏิบัติมีความประพฤติที่ดีงาม

บทสรุป

นักเรียนคิดว่า ศาสนามีความสำคัญต่อวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยและการพัฒนาชาติไทยอย่างไร

.....(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน).....

1. การประเมินผลงานจากใบบงาน

เกณฑ์การให้คะแนน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	5	4	3	2	1
ความถูกต้อง	ระบุหรืออธิบายคำตอบทุกข้อครบถ้วนถูกต้อง	ระบุหรืออธิบายคำตอบทุกข้อครบถ้วนแต่ถูกต้องบางส่วน (ผิด 1-2 จุด)	ระบุหรืออธิบายคำตอบทุกข้อครบถ้วนแต่ถูกต้องบางส่วน (ผิดมากกว่า 2 จุด)	ระบุหรืออธิบายคำตอบไม่ครบถ้วนแต่ถูกต้อง	ระบุหรืออธิบายคำตอบไม่ครบถ้วนแต่ถูกต้องบางส่วน
ความสวยงาม			ตกแต่งระบายสีสวยงาม สะอาดเรียบร้อย	ตกแต่งระบายสีสวยงาม	ตกแต่งระบายสีไม่สวยงาม
ความตรงต่อเวลา				ส่งงานตามระยะเวลาที่กำหนด	ส่งงานช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ : 8-10 คะแนน หมายถึง ดี , 5-7 คะแนน หมายถึง พอใช้ , ต่ำกว่า 5 หมายถึง ปรับปรุง

2. การประเมินพฤติกรรมกลุ่ม

เกณฑ์การให้คะแนน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม	ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง
2. ความร่วมมือกันทำงาน			
3. การแสดงความคิดเห็น			
4. การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
5. ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน			

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ : 12-15 คะแนน หมายถึง ดี , 8-11 คะแนน หมายถึง พอใช้ , ต่ำกว่า 8 หมายถึง ปรับปรุง

แบบประเมินผลงาน (ใบงาน)

คำชี้แจง ให้ผู้สอนพิจารณาคุณภาพของการทำงานของนักเรียนแล้วบันทึกคะแนน (5,4,3,2,1) และสรุปผลการประเมินลงในตารางที่กำหนดให้

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			รวม 10 คะแนน	ผลการ ประเมิน
		ความถูกต้อง 5 คะแนน	ความสวยงาม 3 คะแนน	ความตรงต่อเวลา 2 คะแนน		
1	เด็กชายอัศม์กรณ์ แสนบุญศิริ					
2	เด็กชายสุรนายก โคตรแปร					
3	เด็กชายกฤตณัย ใบคำ					
4	เด็กชายเกียรติกุล ปานขาว					
5	เด็กชายทรงพล ชนะเพีย					
6	เด็กหญิงธนัชชา ลาดธา					
7	เด็กหญิงวีรญา ธนุชาญ					
8	เด็กหญิงนัฐสินี มัครมย์					
9	เด็กหญิงสุชาดา สมานทอง					
10	เด็กชายอิทธิพัทธ์ โคกโพธิ์					
11	เด็กหญิงญาณิน อินนันใจ					
12	เด็กหญิงนพมาศ ฤทธิ์สื่อชัย					
13	เด็กหญิงชนกานต์ นนทมิตร					
14	เด็กหญิงพิชญาดา ทวยทุงสา					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ: 8-10 คะแนน หมายถึง ดี, 5-7 คะแนน หมายถึง พอใช้, ต่ำกว่า 5 หมายถึง ปรับปรุง
หมายเหตุ การตัดสินผลการประเมินนักเรียนที่ผ่านจะต้องได้ระดับพอใช้ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวรัตติรส พรหมมะลี)

วันที่ .....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ผู้สอนบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนแต่ละคนแล้วบันทึกคะแนน (3,2,1)
และสรุปผลการประเมินลงในตารางที่กำหนดให้

เลขที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรม					รวม 15 คะแนน	ผลการประเมิน
		การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม	ความร่วมมือกันทำงาน	การแสดงความคิดเห็น	การฟังความคิดเห็น	ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน		
1	เด็กชายอัศม์กรณ์ แสนบุญศิริ							
2	เด็กชายสุรนายก โคตรแปร							
3	เด็กชายกฤตนิยม ใบคำ							
4	เด็กชายเกียรติกุล ปานขาว							
5	เด็กชายทรงพล ชนะเพีย							
6	เด็กหญิงธนัชชา ลาตธา							
7	เด็กหญิงวีรญา ธนุชาญ							
8	เด็กหญิงนัฐสินี มัครมย์							
9	เด็กหญิงสุชาดา สมานทอง							
10	เด็กชายอิทธิพัทธ์ โคกโพธิ์							
11	เด็กหญิงญาณิน อินันใจ							
12	เด็กหญิงนพมาศ ฤทธิ์สื่อชัย							
13	เด็กหญิงชนกานต์ นนทมิตร							
14	เด็กหญิงพิชญาดา ทวยทุงสา							

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ : 12-15 คะแนน หมายถึง ดี, 8-11 คะแนน หมายถึง พอใช้, ต่ำกว่า 8 หมายถึง ปรับปรุง
หมายเหตุ การตัดสินผลการประเมินนักเรียนที่ผ่านจะต้องได้ระดับพอใช้ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวรัตติรส พรหมมะลี)

วันที่ .....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส15101

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความสำคัญของพระพุทธศาสนาพุทธประวัติ และศาสนาที่ตนนับถือ เวลา 3 ชั่วโมง

เรื่อง พุทธประวัติ

เวลา 1 ชั่วโมง

วันที่ .....

ผู้สอน นางสาวรัตติรส พรหมมะลี

โรงเรียนบ้านห้วยโจด

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.5/2 สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ จนถึงพุทธกิจสำคัญ หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	๒.สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ จนถึงพุทธกิจสำคัญหรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	• สรุปรูปพุทธประวัติ (ทบทวน) • โปรดพระพุทธบิดา (เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์) • พุทธกิจสำคัญ ได้แก่ โลกัตถจริยา ญัตตถจริยา และพุทธตถจริยา

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายพุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงทรงบำเพ็ญพุทธกิจ (K)
2. วิเคราะห์และสรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ถึงพุทธกิจสำคัญ (P)
3. ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม (A)

3. สาระสำคัญ

พระพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญพุทธกิจที่เป็นประโยชน์ต่อพุทธศาสนิกชน โดยไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยาก การศึกษาพุทธประวัติจะทำให้ได้แบบอย่างที่ดีของพระพุทธเจ้ามาปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

4. สาระการเรียนรู้

พุทธประวัติ

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 5.1 รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

6. กิจกรรมการเรียนรู้

เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามจุดประสงค์ ผู้สอนได้นำเทคนิคการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) (The 5E's of Inquiry-Based Learning)

ขั้นที่ 1. ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) เวลา 10 นาที

1. นักเรียนดูวิดีโอเกี่ยวกับพุทธประวัติ (4 นาที) แล้วร่วมกันสนทนา โดยใช้คำถาม ดังนี้ (ตอบคำถามลงในสมุด)

- วิดีโอที่นักเรียนดูกล่าวถึงเรื่องใด

(ตัวอย่างคำตอบ ประวัติความเป็นมาของพระพุทธเจ้า)

- พระพุทธเจ้ามีความสำคัญต่อพุทธศาสนาอย่างไร

(ตัวอย่างคำตอบ เป็นศาสดาของพระพุทธศาสนา เป็นผู้ก่อตั้งและนำหลักธรรมคำสอนมาเผยแผ่แก่พุทธศาสนิกชน)

2. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพุทธประวัติ แล้วสรุปเป็นความคิดรวบยอดโดยใช้คำถาม ดังนี้

- พระพุทธเจ้ามีพระนามเดิมว่าอย่างไร

(เจ้าชายสิทธัตถะ)

- เจ้าชายสิทธัตถะเป็นพระราชโอรสของใคร

(พระราชโอรสของพระเจ้าสุทโธทนะและพระนางสิริมหามายา)

ขั้นที่ 2. ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) เวลา 20 นาที

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน ทำชิ้นงานที่ 1.2 เรื่อง พุทธประวัติ

2. นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยของชิ้นงาน หากพบข้อผิดพลาดให้ปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ขั้นที่ 3. ขั้นอภิปรายและสรุปผล (Explanation) เวลา 15 นาที

1. นักเรียนออกมานำเสนอชิ้นงานให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

2. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเกี่ยวกับวิธีการทำงานให้เห็นการคิดเชิงระบบและวิธีการทำงานที่มีแบบแผน

ขั้นที่ 4. ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) เวลา 5 นาที

ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจ ให้นักเรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 5. ขั้นประเมินผล (Evaluation) เวลา 10 นาที

นักเรียนประเมินตนเองหลังการเรียนรู้ ในประเด็นต่อไปนี้

- สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ในวันนี้คืออะไร
- นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด
- นักเรียนพึงพอใจกับการเรียนรู้ในวันนี้หรือไม่ เพียงใด
- นักเรียนจะนำความรู้ที่ได้นี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว และสังคมทั่วไป

ได้อย่างไร

7. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. วิดีโอพุทธประวัติ
- 3) บัตรภาพ
- 4)ใบงานที่ 1.2 เรื่อง พุทธประวัติ

8. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. อธิบายพุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงทรงบำเพ็ญพุทธกิจ (K)	ตรวจใบงาน	ใบงาน	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 60
2. วิเคราะห์และสรุปพุทธประวัติ ตั้งแต่เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ถึงพุทธกิจสำคัญ (P)	ตรวจใบงาน	ใบงาน	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70
3. ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม (A)	การสังเกต	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

80 % ขึ้นไป	หมายถึง	ดีมาก	50-59%	หมายถึง	ผ่าน
70-79%	หมายถึง	ดี	ต่ำกว่า 50%	หมายถึง	ไม่ผ่านเกณฑ์
60-69%	หมายถึง	ปานกลาง			

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ครูผู้สอน

(นางสาวรัตติรส พรหมมะลี)

...../...../.....

ความคิดเห็นของผู้ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจแผน

(นายวรวิทย์ หินโพน)

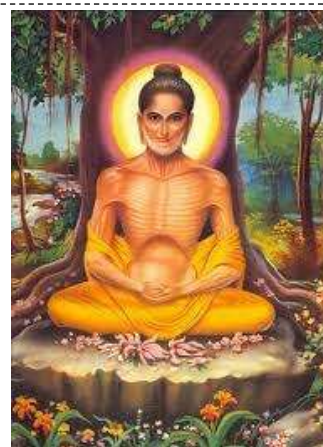
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยโจด

ภาคผนวก

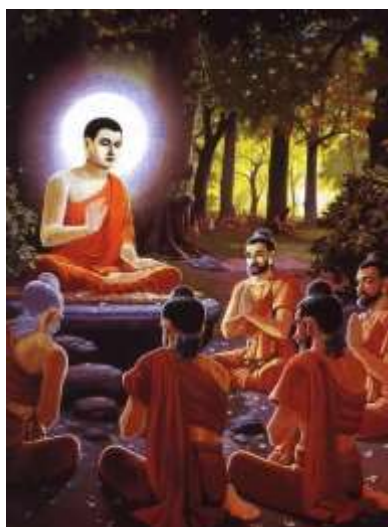
บัตรภาพ

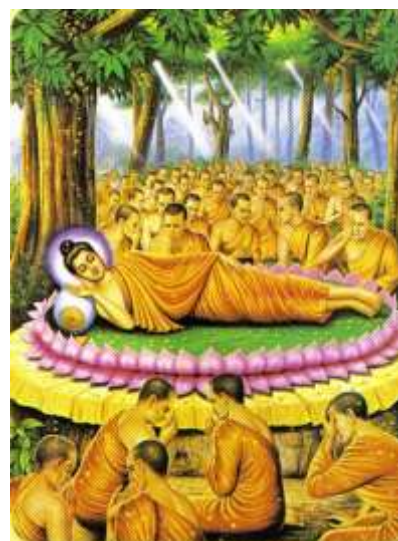
ภาพพระพุทธเจ้าทรงประสูติ

ภาพพระพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญทุกรกิริยา

ภาพพระพุทธเจ้าแสดงธรรมโปรดปัญจวัคคีย์ทั้ง 5

ภาพพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน

ใบงานที่ 1.2 เรื่อง พุทธประวัติ

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. การที่เจ้าชายสิทธัตถะทอดพระเนตรเห็น
เทวทูตทั้ง 4 ทำให้ได้ข้อคิดสำคัญอย่างไร

---

2. ทำไมเจ้าชายสิทธัตถะจึงแสวงหาวิชาความรู้
จากสำนักต่างๆ

---

3. ทำไมเจ้าชายสิทธัตถะจึงเลิกทรมาน
พระวรกายด้วยวิธีการต่างๆ

---

4. พระพุทธเจ้าทรงใช้วิธีการใด ที่ส่งผลให้
พระองค์ตรัสรู้

---

5. พระพุทธเจ้าทรงประทาน
ทรัพย์อันประเสริฐใดให้แก่พระราหุล

---

6. หัวใจสำคัญของพระพุทธศาสนา คืออะไร

---

7. พระพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญพุทธจริยา
ในเรื่องใดบ้าง

---

8. พุทธกิจ 5 ประการ ของพระพุทธเจ้านั้น
มีเป้าหมายยังคนกลุ่มใด

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปข้อคิดสำคัญที่ได้จากการศึกษาพระพุทธศาสนา

ใบงานที่ 1.2 เรื่อง พุทธประวัติ

เฉลย

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. การที่เจ้าชายสิทธัตถะทอดพระเนตรเห็น ..... เทวทูตทั้ง 4 ทำให้ได้ข้อคิดสำคัญอย่างไร	→	.....ชีวิตนี้มีแต่ความทุกข์. ทำอย่างไรจึงจะพ้นทุกข์ .....อันเกิดจากความแก่ ความเจ็บไข้ และความตาย
2. ทำไมเจ้าชายสิทธัตถะจึงแสวงหาวิชาความรู้ จากสำนักต่างๆ	→	.....เพราะต้องการหนทางในการดับทุกข์..... ....
3. ทำไมเจ้าชายสิทธัตถะจึงเลิกทรมาน พระวรกายด้วยวิธีการต่างๆ	→	.....เพราะพระวรกายทรุดโทรมและยังไม่ทรงพบ .....หนทางที่จะดับทุกข์..... .....
4. พระพุทธเจ้าทรงใช้วิธีการใด ที่ส่งผลให้ พระองค์ตรัสรู้	→	.....ทรงนั่งสมาธิ เมื่อจิตเป็นสมาธิแล้วทำให้เกิด.. .....ปัญญาในการพิจารณาความเป็นจริงของธรรมชาติ .....ทั้งหลาย.....
5. พระพุทธเจ้าทรงประทาน ..... ทรัพย์อันประเสริฐใดให้แก่พระราหุล	→	.....ทรงให้พระราหุลบรรพชาเป็นสามเณรรูปแรก .....ในพระพุทธศาสนา..... .....

6. หัวใจสำคัญของพระพุทธศาสนา คืออะไร

.....การไม่ทำความชั่วทั้งปวง การทำความดี
.....ให้พร้อม การทำจิตใจให้สะอาดบริสุทธิ์
.....

7. พระพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญพุทธจริยา
ในเรื่องใดบ้าง

.....1) ทรงบำเพ็ญประโยชน์แก่โลก
.....2) ทรงบำเพ็ญประโยชน์แก่พระญาติ
.....3) ทรงบำเพ็ญประโยชน์ในฐานะพระพุทธเจ้า

8. พุทธกิจ 5 ประการ ของพระพุทธเจ้านั้น
มีเป้าหมายยังคนกลุ่มใด

.....1) ช่วงเช้า เสด็จออกบิณฑบาต เพื่อโปรดสัตว์
.....โดยการแสดงธรรม
.....2) ช่วงเย็น แสดงธรรมแก่ประชาชนที่มาเฝ้า
.....3) ช่วงค่ำ แสดงโอวาทแก่พระสงฆ์
.....4) ช่วงเที่ยงคืน ตอบปัญหาแก่เหล่าเทวดา
.....หรือข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และพระราชา
.....5) ช่วงเช้ามืด พิจารณาสัตว์โลก เพื่อเสด็จไป
.....โปรดในตอนเช้า

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปข้อคิดสำคัญที่ได้จากการศึกษาพระพุทธศาสนา

.....
.....
.....
.....
.....(พิจารณาตามคำตอนของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน).....

1. การประเมินผลงานจากใบบงาน

เกณฑ์การให้คะแนน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	5	4	3	2	1
ความถูกต้อง	ระบุหรืออธิบายคำตอบทุกข้อครบถ้วนถูกต้อง	ระบุหรืออธิบายคำตอบทุกข้อครบถ้วนแต่ถูกต้องบางส่วน (ผิด 1-2 จุด)	ระบุหรืออธิบายคำตอบทุกข้อครบถ้วนแต่ถูกต้องบางส่วน (ผิดมากกว่า 2 จุด)	ระบุหรืออธิบายคำตอบไม่ครบถ้วนแต่ถูกต้อง	ระบุหรืออธิบายคำตอบไม่ครบถ้วนแต่ถูกต้องบางส่วน
ความสวยงาม			ตกแต่งระบายสีสวยงาม สะอาดเรียบร้อย	ตกแต่งระบายสีสวยงาม	ตกแต่งระบายสีไม่สวยงาม
ความตรงต่อเวลา				ส่งงานตามระยะเวลาที่กำหนด	ส่งงานช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ : 8-10 คะแนน หมายถึง ดี , 5-7 คะแนน หมายถึง พอใช้ , ต่ำกว่า 5 หมายถึง ปรับปรุง

2. การประเมินพฤติกรรมกลุ่ม

เกณฑ์การให้คะแนน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม	ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง
2. ความร่วมมือกันทำงาน			
3. การแสดงความคิดเห็น			
4. การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
5. ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน			

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ : 12-15 คะแนน หมายถึง ดี , 8-11 คะแนน หมายถึง พอใช้ , ต่ำกว่า 8 หมายถึง ปรับปรุง

แบบประเมินผลงาน (ใบงาน)

คำชี้แจง ให้ผู้สอนพิจารณาคุณภาพของการทำงานของนักเรียนแล้วบันทึกคะแนน (5,4,3,2,1) และสรุปผลการประเมินลงในตารางที่กำหนดให้

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			รวม 10 คะแนน	ผลการ ประเมิน
		ความถูกต้อง 5 คะแนน	ความสวยงาม 3 คะแนน	ความตรงต่อเวลา 2 คะแนน		
1	เด็กชายอัศม์กรณ์ แสนบุญศิริ					
2	เด็กชายสุรนายก โคตรแปร					
3	เด็กชายกฤตณัย ใบคำ					
4	เด็กชายเกียรติกุล ปานขาว					
5	เด็กชายทรงพล ชนะเพีย					
6	เด็กหญิงธัชชา ลาดธา					
7	เด็กหญิงวีรญา ธนุชาญ					
8	เด็กหญิงนัฐสินี มัครมย์					
9	เด็กหญิงสุชาดา สมานทอง					
10	เด็กชายอิทธิพัทธ์ โคกโพธิ์					
11	เด็กหญิงญาณิน อินนันใจ					
12	เด็กหญิงนพมาศ ฤทธิ์สื่อชัย					
13	เด็กหญิงชนกานต์ นนทมิตร					
14	เด็กหญิงพิชญาดา ทวยทงสา					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ: 8-10 คะแนน หมายถึง ดี, 5-7 คะแนน หมายถึง พอใช้, ต่ำกว่า 5 หมายถึง ปรับปรุง
หมายเหตุ การตัดสินผลการประเมินนักเรียนที่ผ่านจะต้องได้ระดับพอใช้ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวรัตติรส พรหมมะลี)

วันที่ .....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ผู้สอนบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนแต่ละคนแล้วบันทึกคะแนน (3,2,1)

และสรุปผลการประเมินลงในตารางที่กำหนดให้

เลขที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรม					รวม 15 คะแนน	ผลการประเมิน
		การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม	ความร่วมมือกันทำงาน	การแสดงความคิดเห็น	การฟังความคิดเห็น	ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน		
1	เด็กชายอัศม์กรณ์ แสนบุญศิริ							
2	เด็กชายสุรนายก โคตรแปร							
3	เด็กชายกฤตณัย ใบคำ							
4	เด็กชายเกียรติกุล ปานขาว							
5	เด็กชายทรงพล ชนะเพีย							
6	เด็กหญิงธนัชชา ลาตธา							
7	เด็กหญิงวีรญา ธนุชาญ							
8	เด็กหญิงนัฐสินี มัครมย์							
9	เด็กหญิงสุชาดา สมานทอง							
10	เด็กชายอิทธิพัทธ์ โคกโพธิ์							
11	เด็กหญิงญาณิน อินันใจ							
12	เด็กหญิงนพมาศ ฤทธิ์ลือชัย							
13	เด็กหญิงชนกานต์ นนทมิตร							
14	เด็กหญิงพิชญาดา ทวยทุงสา							

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ : 12-15 คะแนน หมายถึง ดี, 8-11 คะแนน หมายถึง พอใช้, ต่ำกว่า 8 หมายถึง ปรับปรุง
หมายเหตุ การตัดสินผลการประเมินนักเรียนที่ผ่านจะต้องได้ระดับพอใช้ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวรัตติรส พรหมมะลี)

วันที่ .....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส15101

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความสำคัญของพระพุทธศาสนาพุทธประวัติ และศาสนาที่ตนนับถือ เวลา 3 ชั่วโมง

เรื่อง ประวัติศาสดาของศาสนาต่าง ๆ

เวลา 1 ชั่วโมง

วันที่ .....

ผู้สอนนางสาวรัตติรส พรหมมะลี

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.5/2 สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ จนถึงพุทธกิจสำคัญ หรือประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือตามที่กำหนด

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	๒.สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ จนถึงพุทธกิจสำคัญหรือประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือตามที่กำหนด	• สรุปรูปพุทธประวัติ (ทบทวน) • โปรดพระพุทธบิดา (เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์) • พุทธกิจสำคัญ ได้แก่ โลกัตถจริยา ญาติตถจริยา และพุทธตถจริยา

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายประวัติศาสตร์ของศาสนาต่าง ๆ (K)
2. วิเคราะห์และสรุปรูปประวัติศาสดาของศาสนาต่าง ๆ ที่สนใจ (P)
3. เห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาประวัติศาสตร์ของศาสนาต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจในศาสนาให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข (A)

3. สาระสำคัญ

ศาสนาทุกศาสนามีศาสดาเป็นผู้เผยแผ่ศาสนา การศึกษาประวัติศาสตร์ของศาสนาต่าง ๆ จะทำให้เข้าใจความเป็นมาของแต่ละศาสนามากยิ่งขึ้น

4. สาระการเรียนรู้

ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 5.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 5.2 ความสามารถในการคิด

5.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

6.1 ซื่อสัตย์ สุจริต

7. ทักษะกระบวนการคิด : การคิดวิเคราะห์

6.กิจกรรมการเรียนรู้

เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามจุดประสงค์ ผู้สอนได้นำเทคนิคการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) (The 5E's of Inquiry-Based Learning)

ขั้นที่ 1. ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) เวลา 5 นาที

นักเรียนร่วมกันสนทนากันเกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ ที่คนไทยนับถือ โดยใช้คำถาม ดังนี้

- ศาสนาที่คนไทยนับถือมีศาสนาใดบ้าง

(ตัวอย่างคำตอบ พระพุทธศาสนา ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู)

- ศาสนาใดเป็นศาสนาที่คนไทยนับถือมากที่สุด

(พระพุทธศาสนา)

- แต่ละศาสนาใครเป็นศาสดา

(ศาสดาของพระพุทธศาสนา คือ พระพุทธเจ้า ศาสดาของศาสนาอิสลาม คือ นบีมุฮัมมัด

ศาสดาของศาสนาคริสต์ คือ พระเยซู ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ไม่มีศาสดา)

ขั้นที่ 2. ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) เวลา 20 นาที

นักเรียนแบ่งกลุ่มเลือกศึกษาประวัติศาสตร์ของศาสนาที่สนใจมา 1 ศาสนา บันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึก แล้วสรุปเป็นความคิดรวบยอด ดังตัวอย่าง

แบบบันทึกประวัติศาสดาของศาสนาที่สนใจ

1. ศาสนาที่สนใจ

(ศาสนาคริสต์)

2. ศาสดาของศาสนา

(พระเยซู)

3. สรุปประวัติศาสดา

(พระเยซูเกิดเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม ค.ศ. 1 ที่เมืองเบธเลเฮม ประเทศอิสราเอล ในวัยเด็กท่านสนใจ

ในเรื่องศาสนา เมื่อโตขึ้นได้ประกาศศาสนาใหม่จนมีผู้นับถือจำนวนมาก กลุ่มผู้นำของศาสนาเดิมไม่พอใจ

จึงกล่าวหาว่าเป็นกบฏ แล้วจับพระเยซูไปประหารชีวิตโดยตีบนไม้กางเขน หลังจากนั้นเหล่าสาวก

ที่เลื่อมใสศรัทธาในพระเยซูและศาสนาคริสต์จึงได้ร่วมมือกันเผยแพร่ศาสนาคริสต์สืบมาจนถึงปัจจุบัน)

4. ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาประวัติศาสดา

(ได้รู้ประวัติความเป็นมาของศาสดาของศาสนาคริสต์ และได้แบบอย่างที่ดีของพระเยซูมาประยุกต์

ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน)

ขั้นที่ 3. ขั้นอธิบายและสรุปผล (Explanation) เวลา 15 นาที

1. นักเรียนออกมาแนะนำเสนอแบบบันทึกประวัติศาสตร์ของศาสนาที่สนใจให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
2. นักเรียนร่วมกันอธิบายสรุปเกี่ยวกับวิธีการทำงานให้เห็นการคิดเชิงระบบและวิธีการทำงานที่มีแบบแผน

ขั้นที่ 4. ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) เวลา 5 นาที

ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจ ให้นักเรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 5. ขั้นประเมินผล (Evaluation) เวลา 10 นาที

นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาประวัติศาสตร์ของศาสนาต่าง ๆ ไปเล่าให้สมาชิกในครอบครัวฟัง เพื่อให้ทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ และปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเมื่อจำเป็นต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่นที่นับถือศาสนาอื่น

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. แหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

10. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. อธิบายประวัติศาสตร์ของศาสนาต่าง ๆ (K)	ตรวจใบงาน	ใบงาน	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 60
2. วิเคราะห์และสรุปประวัติศาสตร์ของศาสนาต่าง ๆ ที่สนใจ (P)	ตรวจใบงาน	ใบงาน	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 60
3. เห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาประวัติศาสตร์ของศาสนาต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจในศาสนาให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข (A)	การสังเกต	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 60

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

80 % ขึ้นไป	หมายถึง	ดีมาก	50-59%	หมายถึง	ผ่าน
70-79%	หมายถึง	ดี	ต่ำกว่า 50%	หมายถึง	ไม่ผ่านเกณฑ์
60-69%	หมายถึง	ปานกลาง			

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ครูผู้สอน

(นางสาวรัตติรส พรหมะลี)

...../...../.....

ความคิดเห็นของผู้ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจแผน

(นายวรวิทย์ หินโพน)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยโจด

ใบงานวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วย ศาสนาของเรา

เรื่อง พุทธประวัติ (ส 1.1 ป.5/2)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกข้อความจากด้านบนลงไปตอบข้างล่างให้ถูกต้อง

วิชาขบข

เจ้าชายสิทธัตถะ

หาทางพ้นทุกข์

กรุงกบิลพัสดุ์

ทุกกริยา

คนแก่

ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6

ความเพียร

1. พระพุทธเจ้ามีพระนามเดิมว่า .....

2. สิ่งสำคัญที่ทำให้พระพุทธเจ้าตรัสรู้ได้คือ .....

3. "เทวทูต ทั้ง 4 " ได้แก่ ..... คนเจ็บ คนตาย และสมณะ

4. วิธีการที่เจ้าชายสิทธัตถะทรงบำเพ็ญเพียรเพื่อหลุดพ้นจากทุกข์ ด้วยวิธีการ
ทรมานร่างกายเรียกว่า .....

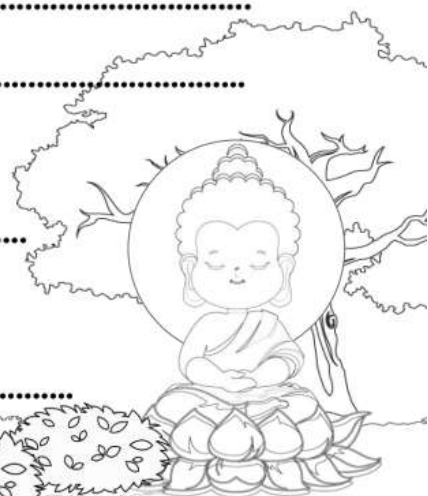
5. เจ้าชายสิทธัตถะทรงเสด็จออกผนวชเพราะ .....

6. พระพุทธเจ้าตรัสรู้ในวัน .....

7. หลังตรัสรู้แล้ว พระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดพระราชบิดา
และพระประยูรญาติที่ .....

8. วันประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานของพระพุทธเจ้า

คือวันสำคัญทางศาสนาที่เรียกว่าวัน .....

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

ใบงานวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วย ศาสนาของเรา

เรื่อง พุทธประวัติ (ส 1.1 ป.5/2)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกข้อความจากด้านบนลงไปตอบข้างล่างให้ถูกต้อง

วิสาขบูชา

เจ้าชายสิทธัตถะ

หาทางพ้นทุกข์

กรุงกบิลพัสดุ์

ทวารกิริยา

คนแก่

ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6

ความเพียร

1. พระพุทธเจ้ามีพระนามเดิมว่า ..... **เจ้าชายสิทธัตถะ** .....
2. สิ่งสำคัญที่ทำให้พระพุทธเจ้าตรัสรู้ได้คือ ..... **ความเพียร** .....
3. "เทวทูต ทั้ง 4 " ได้แก่ ..... **คนแก่** ..... คนเจ็บ คนตาย และสมณะ
4. วิธีการที่เจ้าชายสิทธัตถะทรงบำเพ็ญเพียรเพื่อหลุดพ้นจากทุกข์ ด้วยวิธีการ
ทรมานร่างกายเรียกว่า ..... **ทวารกิริยา** .....
5. เจ้าชายสิทธัตถะทรงเสด็จออกผนวชเพราะ ..... **หาทางพ้นทุกข์** .....
6. พระพุทธเจ้าตรัสรู้ในวัน ..... **ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6** .....
7. หลังตรัสรู้แล้ว พระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดพระราชบิดา
และพระประยูรญาติที่ ..... **กรุงกบิลพัสดุ์** .....
8. วันประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานของพระพุทธเจ้า
คือวันสำคัญทางศาสนาที่เรียกว่าวัน ..... **วิสาขบูชา** .....

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

. การประเมินผลงานจากใบงาน

เกณฑ์การให้คะแนน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	5	4	3	2	1
ความถูกต้อง	ระบุหรืออธิบายคำตอบทุกข้อครบถ้วนถูกต้อง	ระบุหรืออธิบายคำตอบทุกข้อครบถ้วนแต่ถูกต้องบางส่วน (ผิด 1-2 จุด)	ระบุหรืออธิบายคำตอบทุกข้อครบถ้วนแต่ถูกต้องบางส่วน (ผิดมากกว่า 2 จุด)	ระบุหรืออธิบายคำตอบไม่ครบถ้วนแต่ถูกต้อง	ระบุหรืออธิบายคำตอบไม่ครบถ้วนแต่ถูกต้องบางส่วน
ความสวยงาม			ตกแต่งระบายสีสวยงาม สะอาดเรียบร้อย	ตกแต่งระบายสีสวยงาม	ตกแต่งระบายสีไม่สวยงาม
ความตรงต่อเวลา				ส่งงานตามระยะเวลาที่กำหนด	ส่งงานช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ : 8-10 คะแนน หมายถึง ดี , 5-7 คะแนน หมายถึง พอใช้ , ต่ำกว่า 5 หมายถึง ปรับปรุง

2. การประเมินพฤติกรรมกลุ่ม

เกณฑ์การให้คะแนน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม	ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง
2. ความร่วมมือกันทำงาน			
3. การแสดงความคิดเห็น			
4. การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
5. ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน			

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ : 12-15 คะแนน หมายถึง ดี , 8-11 คะแนน หมายถึง พอใช้ , ต่ำกว่า 8 หมายถึง ปรับปรุง

แบบประเมินผลงาน (ใบงาน)

คำชี้แจง ให้ผู้สอนพิจารณาคุณภาพของการทำงานของนักเรียนแล้วบันทึกคะแนน (5,4,3,2,1) และสรุปผลการประเมินลงในตารางที่กำหนดให้

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			รวม 10 คะแนน	ผลการ ประเมิน
		ความถูกต้อง 5 คะแนน	ความสวยงาม 3 คะแนน	ความตรงต่อเวลา 2 คะแนน		
1	เด็กชายอัศม์กรณ์ แสนบุญศิริ					
2	เด็กชายสุรนายก โคตรแปร					
3	เด็กชายกฤตนิย ใบคำ					
4	เด็กชายเกียรติกุล ปานขาว					
5	เด็กชายทรงพล ชนะเพีย					
6	เด็กหญิงธนัชชา ลาดธา					
7	เด็กหญิงวีรญา ธนุชาญ					
8	เด็กหญิงนัฐสินี มัครมย์					
9	เด็กหญิงสุชาดา สมานทอง					
10	เด็กชายอิทธิพัทธ์ โคกโพธิ์					
11	เด็กหญิงญาณิน อินนันใจ					
12	เด็กหญิงนพมาศ ฤทธิ์สื่อชัย					
13	เด็กหญิงชนกานต์ นนทมิตร					
14	เด็กหญิงพิชญาดา ทวยทุงสา					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ: 8-10 คะแนน หมายถึง ดี, 5-7 คะแนน หมายถึง พอใช้, ต่ำกว่า 5 หมายถึง ปรับปรุง
หมายเหตุ การตัดสินผลการประเมินนักเรียนที่ผ่านจะต้องได้ระดับพอใช้ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวรัตติรส พรหมมะลี)

วันที่ .....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ผู้สอนบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนแต่ละคนแล้วบันทึกคะแนน (3,2,1)
และสรุปผลการประเมินลงในตารางที่กำหนดให้

เลขที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรม					รวม 15 คะแนน	ผลการประเมิน
		การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม	ความร่วมมือกันทำงาน	การแสดงความคิดเห็น	การฟังความคิดเห็น	ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน		
1	เด็กชายอัศม์กรณ์ แสนบุญศิริ							
2	เด็กชายสุรนายก โคตรแปร							
3	เด็กชายกฤตณัย ใบคำ							
4	เด็กชายเกียรติกุล ปานขาว							
5	เด็กชายทรงพล ชนะเพีย							
6	เด็กหญิงธนัชชา ลาตธา							
7	เด็กหญิงวีรญา ธนุชาญ							
8	เด็กหญิงนัฐสินี มัครมย์							
9	เด็กหญิงสุชาดา สมานทอง							
10	เด็กชายอิทธิพัทธ์ โคกโพธิ์							
11	เด็กหญิงญาณิน อินันใจ							
12	เด็กหญิงนพมาศ ฤทธิ์ลือชัย							
13	เด็กหญิงชนกานต์ นนทมิตร							
14	เด็กหญิงพิชญาดา ทวยทุงสา							

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ : 12-15 คะแนน หมายถึง ดี, 8-11 คะแนน หมายถึง พอใช้, ต่ำกว่า 8 หมายถึง ปรับปรุง
หมายเหตุ การตัดสินผลการประเมินนักเรียนที่ผ่านจะต้องได้ระดับพอใช้ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวรัตติรส พรหมมะลี)

วันที่ .....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบจำนวน 30 ข้อ

แบบทดสอบก่อน - หลังเรียน

จำนวน 30 ข้อ

ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท X ทับข้อที่ถูกต้อง

ข้อ 1: พระพุทธเจ้าทรงพระนามว่าอะไรในขณะที่ยังทรงเป็นเจ้าชาย?

- ก. พระยโสธรา
- ข. เจ้าชายสิทธัตถะ
- ค. เจ้าชายอานนท์
- ง. เจ้าชายราหุล

ข้อ 2: พระพุทธเจ้าประสูติที่ใด?

- ก. เมืองพาราณสี
- ข. เมืองราชคฤห์
- ค. เมืองลุมพินีวัน
- ง. เมืองกบิลพัสดุ์

ข้อ 3: วันวิสาขบูชามีความสำคัญอย่างไร?

- ก. วันประสูติ
- ข. วันตรัสรู้
- ค. วันปรินิพพาน
- ง. ถูกทุกข้อ

ข้อ 4: พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมครั้งแรกที่ไหน?

- ก. ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน
- ข. ต้นศรีมหาโพธิ์
- ค. วัดเวฬุวัน
- ง. ป่าหิมพานต์

ข้อ 5: ศาสนาพุทธสอนให้คนปฏิบัติตามอะไร?

- ก. ความรวย
- ข. ความโลภ
- ค. ศีลธรรม
- ง. การแข่งขัน

ข้อ 6: พระพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญเพียรอยู่ที่ป่าจิงตฺรสุร?

- ก. 3 ปี
- ข. 4 ปี
- ค. 5 ปี
- ง. 6 ปี

ข้อ 7: พระพุทธเจ้าทรงสอนหลักธรรมที่เรียกว่าอะไร?

- ก. กฎแห่งกรรม
- ข. อริยสัจ 4
- ค. สังโยชน์
- ง. สังสารวัฏ

ข้อ 8: การบำเพ็ญทางสายกลางหมายถึงข้อใด?

- ก. ใช้ชีวิตทรุหรา
- ข. ทรมานตนเอง
- ค. ไม่สุดโต่ง
- ง. ไม่ทำอะไรเลย

ข้อ 9: พุทธศาสนสุภาษิตคืออะไร?

- ก. คำกลอน
- ข. คำสอนจากพระไตรปิฎก
- ค. คำพูดของคนโบราณ
- ง. คำสั่งของพระเจ้า

ข้อ 10: พระธรรมหมายถึงอะไร?

- ก. ตัวแทนพระพุทธเจ้า
- ข. คำสอนของพระพุทธเจ้า
- ค. พระสงฆ์
- ง. ผู้ปฏิบัติธรรม

ข้อ 11: พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานเมื่อพระชนมายุได้เท่าไร?

- ก. 70 พรรษา
- ข. 75 พรรษา
- ค. 80 พรรษา
- ง. 85 พรรษา

ข้อ 12: พระธรรมจักรเป็นสัญลักษณ์ของอะไรในพระพุทธศาสนา?

- ก. พระสงฆ์
- ข. คำสอนของพระพุทธเจ้า
- ค. การเวียนว่ายตายเกิด
- ง. การตรัสรู้

ข้อ 13: พระรัตนตรัย หมายถึงอะไร?

- ก. พระสงฆ์ พระธรรม พระอาราม
- ข. พระอาราม พระธรรม พระวินัย
- ค. พระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์
- ง. พระเจ้า พระธรรม พระสงฆ์

ข้อ 14: พระสงฆ์มีหน้าที่หลักคืออะไร?

- ก. รับบาตรทุกวัน
- ข. แสดงธรรมสั่งสอน
- ค. อ่านหนังสือ
- ง. รับเงินทอง

ข้อ 15: หลักธรรมที่ช่วยให้เราอยู่ร่วมกันอย่างสงบคือข้อใด?

- ก. อริยสัจ 4
- ข. ศีล 5
- ค. มรรค 8
- ง. ปฏิจจสมุปบาท

ข้อ 16: "ไม่พูดโกหก" อยู่ในศีลข้อใด?

- ก. ข้อ 1
- ข. ข้อ 2
- ค. ข้อ 3
- ง. ข้อ 4

ข้อ 17: การเวียนว่ายตายเกิดเรียกว่าอะไร?

- ก. มรรค
- ข. นิพพาน
- ค. สังสารวัฏ
- ง. ปัญญา

ข้อ 18: การทำบุญทำให้เกิดผลอย่างไร?

- ก. ทำให้ได้ลาภยศ
- ข. เกิดเป็นคนรวย
- ค. ได้รับผลกรรมดี
- ง. ไม่มีผล

ข้อ 19: สถานที่ที่ใช้สำหรับปฏิบัติธรรมและทำบุญคือข้อใด?

- ก. โรงเรียน
- ข. วัด
- ค. ศาลากลาง
- ง. ตลาด

ข้อ 20: พระสงฆ์ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นพระอรหันต์องค์แรกคือใคร?

- ก. พระอานนท์
- ข. พระสารีบุตร
- ค. พระมหากัสสปะ
- ง. พระโกณฑัญญะ

ข้อ 21: การปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้า จะช่วยให้เราเป็นอย่างไร?

- ก. มีศัตรูมากขึ้น
- ข. มีความสุขและสันติ
- ค. รวยขึ้นทันที
- ง. เกิดใหม่ในโลกหน้า

ข้อ 22: พระไตรปิฎกประกอบด้วยกี่หมวดใหญ่?

- ก. 2 หมวด
- ข. 3 หมวด
- ค. 4 หมวด
- ง. 5 หมวด

ข้อ 23: การที่พระพุทธเจ้าไม่ยึดติดในลาภ ยศ สรรเสริญ เรียกว่าอะไร?

- ก. เมตตา
- ข. สันโดษ
- ค. อุเบกขา
- ง. วิเวก

ข้อ 24: คำว่า "พุทธะ" มีความหมายว่าอะไร?

- ก. นักบวช
- ข. ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน
- ค. ผู้มีอำนาจ
- ง. ผู้มีบุญ

ข้อ 25: การทำสมาธิมีประโยชน์อย่างไร?

- ก. ทำให้หลับเร็ว
- ข. ทำให้จิตใจสงบ
- ค. ทำให้ร่างกายแข็งแรง
- ง. ทำให้พูดเก่ง

ข้อ 26: ผู้ที่มีหน้าที่รักษาคำสอนของพระพุทธเจ้าในปัจจุบันคือใคร?

- ก. นักเรียน
- ข. ครู
- ค. พระสงฆ์
- ง. นายกรัฐมนตรี

ข้อ 27: พิธีบวชในพระพุทธศาสนาเรียกว่าอะไร?

- ก. อุปสมบท
- ข. สวดมนต์
- ค. ปฏิบัติธรรม
- ง. ถวายสังฆทาน

ข้อ 28: การเวียนเทียนในวันสำคัญเป็นการแสดงอะไร?

- ก. การเฉลิมฉลอง
- ข. ความเคารพในพระพุทธศาสนา
- ค. การรับพร
- ง. การแต่งงาน

ข้อ 29: การฟังธรรมเทศนาเป็นการปฏิบัติใด?

- ก. ทาน
- ข. ศีล
- ค. ภาวนา
- ง. ศีกษารธรรม

ข้อ 30: พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติตนอย่างไรต่อพระรัตนตรัย?

- ก. เพิกเฉย
- ข. เคารพนับถือ
- ค. วิจารณ์
- ง. ไม่เชื่อถือ

เฉลย: ข. เคารพนับถือ

เฉลยแบบทดสอบ

ข้อ 1.ข	2.ค	3.ง	4.ก	5.ค	6.ง	7.ข	8.ค	9.ข	10.ข
11.ค	12.ข	13.ค	14.ข	15.ข	16.ง	17.ค	18.ค	19.ข	20.ง
21.ข	22.ข	23.ค	24.ข	25.ข	26.ค	27.ก	28.ข	29.ง	30.ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถามโดยใช้รูปแบบการสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (5E) เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด โดยกระบวนการ E-PLC

ที่	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
ด้านการจัดการเรียนรู้				
1	การใช้ เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Esเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทำให้นักเรียนและครูมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	4.80	0.42	มากที่สุด
2	การใช้ เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Esเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากขึ้น	4.80	0.42	มากที่สุด
ที่	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
3	การใช้ เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Esเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทำให้นักเรียนเข้าใจ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา	4.50	0.53	มากที่สุด
4	การใช้ เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Esเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทำให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน	4.80	0.42	มากที่สุด
5	การใช้ เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Esเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทำให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองมากขึ้น	4.70	0.48	มากที่สุด
ด้านบรรยากาศในการเรียน				
6	บรรยากาศในชั้นเรียนทำให้นักเรียนมีความสุข	4.90	0.32	มากที่สุด
7	การใช้ เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Esเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่อยากจะมาเรียนมากขึ้น	4.50	0.53	มาก

8	บรรยากาศในชั้นเรียนครูคอยแนะนำและให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน	4.90	0.32	มากที่สุด
ด้านสื่อการเรียนรู้				
9	การใช้ เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Esเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.30	0.48	มาก
10	การใช้ เทคนิคการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Esเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูคอยแนะนำวิธีการค้นคว้าหาวิธีแก้ปัญหาจากแหล่งต่างๆ	4.90	0.32	มากที่สุด
โดยรวม		4.71	0.42	มากที่สุด

ภาคผนวก ค
การหาคุณภาพเครื่องมือในการศึกษา

ภาคผนวก ค

การหาคุณภาพเครื่องมือในการศึกษา

ค 1. แผนการจัดการเรียนรู้

หาคุณภาพของการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (5E) เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด โดยกระบวนการ E-PLC ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ค.1.1 หาประสิทธิผลของแผนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (5E) เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด โดยกระบวนการ E-PLC ด้วยค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.)

ค 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

หาคุณภาพของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (5E) เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด โดยกระบวนการ E-PLC ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ค 3. การหาเครื่องมือคุณภาพ

การหาคุณภาพเครื่องมือโดยใช้รูปแบบการสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (5E) เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด โดยกระบวนการ E-PLC

ค 1. แผนการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ ค.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แผนการใช้รูปแบบการสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (5E) เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด โดยกระบวนการ E-PLC

ตารางที่ ค. 1.1 ค่าประสิทธิภาพ ของแผนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (5E) เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด โดยกระบวนการ E-PLC

เลขที่ นักเรียน	ทดสอบ ก่อน เรียน (30คะแนน)	คะแนนระหว่างเรียน			คะแนน ระหว่างเรียน (กระบวนการ:E1)	คะแนน ทดสอบหลังเรียน (ผลลัพธ์: E2)
		แผนการ จัดการ	แผนการ จัดการเรียนรู้	แผนการ จัดการ	30	30
		10	10	10		
1	17	7	8	9	22	27
2	16	7	7	8	26	28
3	15	9	9	8	26	27
4	18	6	7	9	24	26
5	17	7	9	7	27	29
6	16	8	6	8	21	28
7	15	9	8	7	23	25
8	16	7	6	7	25	28
9	17	6	8	8	25	25
10	16	5	8	7	23	23
11	15	8	9	8	24	27
12	18	7	7	7	23	25
13	17	9	6	8	26	28
14	17	8	8	6	26	30
Σ	230	103	106	107	341	376
$\bar{u}$	16.43	7.36	7.57	7.64	24.36	26.86
σ	1.02	1.22	1.09	0.84	1.78	1.88
ร้อยละ	54.76	73.57	75.71	76.43	81.19	89.52
E1 คือประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอน E2 คือประสิทธิภาพของผลลัพธ์					E1= 81.19	E2= 89.52

ค.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน

ตารางที่ ค.2.1 แสดงค่า IOC ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ก่อนเรียน-หลังเรียน) โดยใช้รูปแบบการสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (5E) เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด โดย กระบวนการ E-PLC โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม คะแนน	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
8	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
13	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
15	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
16	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
17	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้

18	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
19	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม คะแนน	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
20	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
22	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
23	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
24	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
25	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
26	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
27	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
28	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
29	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
30	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้

ค 4. การหาเครื่องมือคุณภาพ

ตารางที่ค. 4 การหาคุณภาพเครื่องมือของการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบ แบบ สืบเสาะหาความรู้ (5E) เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยโจด โดยกระบวนการ E-PLC

เลขที่	ผลรวมของคะแนน (n=20)			ผลต่างของคะแนนหลังเรียน/ก่อนเรียน (P ₂ -P ₁)	ผลต่างของคะแนนเต็มกับคะแนนก่อนเรียน (Total- P ₁)	ดัชนีประสิทธิผล (E.I)	แปลผล
	ผลคูณของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม	คะแนนทดสอบก่อนเรียน คะแนน (30)	คะแนนทดสอบหลังเรียน คะแนน (30)				
1	30	17	27	10	13	0.76	ผ่านเกณฑ์
2	30	16	28	12	14	0.85	ผ่านเกณฑ์
3	30	15	27	12	15	0.80	ผ่านเกณฑ์
4	30	18	26	8	12	0.66	ผ่านเกณฑ์
5	30	17	29	12	13	0.92	ผ่านเกณฑ์
6	30	16	28	12	14	0.85	ผ่านเกณฑ์
7	30	15	25	10	15	0.66	ผ่านเกณฑ์
8	30	16	28	12	14	0.85	ผ่านเกณฑ์
9	30	17	25	8	13	0.61	ผ่านเกณฑ์
10	30	16	23	7	14	0.50	ผ่านเกณฑ์
11	30	15	27	12	15	0.80	ผ่านเกณฑ์
12	30	18	25	7	12	0.58	ผ่านเกณฑ์
13	30	17	28	11	13	0.84	ผ่านเกณฑ์
14	30	17	30	13	13	1	ผ่านเกณฑ์
รวม	434	215	349	134	175	0.76	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนและหลังเรียน

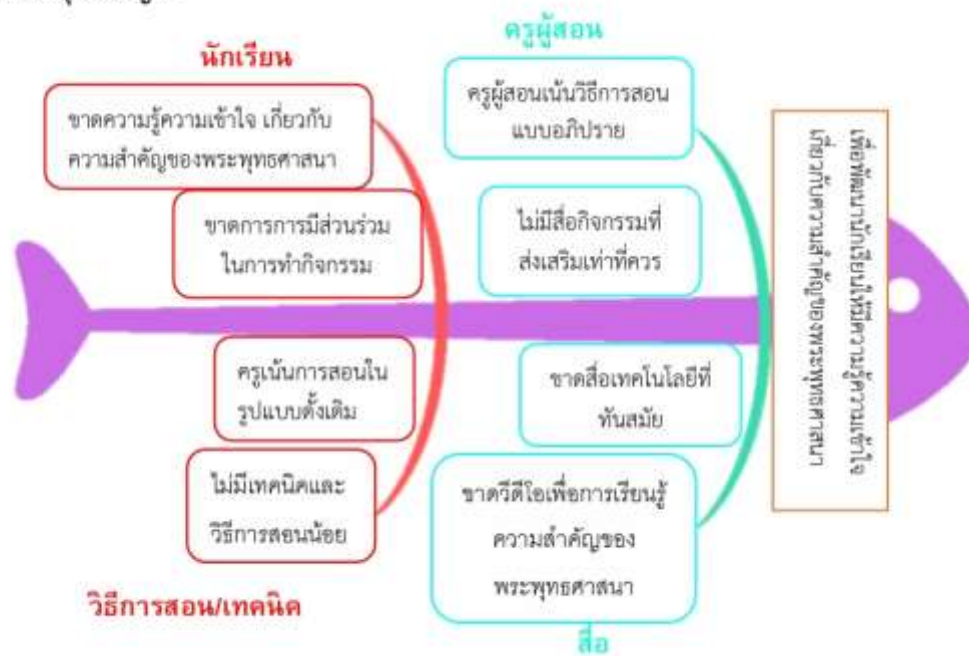
การทดสอบ	N	μ	σ	Z	P value
ก่อนเรียน	14	16.43	1.02	3.3271*	0.00088
หลังเรียน	14	26.86	1.88		

ภาคผนวก จ
ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ E-PLC

สมาชิก E-PLC

ปัญหา / สาเหตุของปัญหา

แผนภูมิแก๊งปลา

ภาพการประชุมทีม PLC ในการวิเคราะห์ชิ้นงานนักเรียน และออกแบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อเปิดชั้นเรียน

ภาพการประชุมทีม PLC ในการวิเคราะห์ชิ้นงานนักเรียน และออกแบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อเปิดชั้นเรียน

ภาพกิจกรรมการเปิดชั้นเรียน

ภาพการสะท้อนผลจากทีม E-PLC หลังการเปิดชั้นเรียน

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล :	นางสาวรัตติรส พรหมะลี
วันเกิด	15 กุมภาพันธ์ 2530
สถานที่เกิด	ขอนแก่น
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	204 หมู่ 10 ตำบลทางขวาง อำเภอเวียงน้อย จังหวัดขอนแก่น 40230 เบอร์โทรศัพท์ 094-3930204
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครูธุรการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านห้วยโจด ตำบลโนนข่า อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2543-2545 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม
	พ.ศ. 2546-2548 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม
	พ.ศ. 2549-2552 ปริญญาตรี (รบ.ศ) สาขาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
	พ.ศ. 2567-2568 ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย จังหวัดขอนแก่น